

(na obszarze miasta), oznaczone na rysunku studium **MU**.

Przeznaczeniem tych terenów jest zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej w dziedzinie rozwoju aktywności gospodarczej i usług w połączeniu z intensywną zabudową mieszkaniową.

Podstawową formą zabudowy na tych terenach powinny być budynki mieszkalne wielorodzinne z wbudowanymi lokalami usługowymi oraz budynki usługowe.

Działalność prowadzona w budynkach usługowych lub części usługowej budynków mieszkalnych, nie może wywoływać uciążliwości powodujących przekroczenie standardów środowiska dla zabudowy mieszkaniowej, a w razie potrzeby należy zastosować odpowiednie rozwiązania techniczne dla zapewnienia wymaganych standardów.

Na terenach tych dopuszcza się również zabudowę towarzyszącą taką jak garaże, budynki gospodarcze, wiaty, altany ogrodowe, przydomowe oranżerie (ogrody zimowe) itp.

Na terenach tych dopuszcza się budowę dróg, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Część terenów powinna być zagospodarowana zielenią.

10. Tereny produkcji, składów i aktywności gospodarczej, oznaczone na rysunku studium **UP**.

Przeznaczeniem tych terenów jest zaspokajanie potrzeb w dziedzinie rozwoju aktywności gospodarczej z dopuszczeniem przekroczenia standardów środowiska ustalonych przepisami odrębnymi dla terenów mieszkaniowych.

Jako podstawowe formy zabudowy na tych terenach ustala się budynki usługowe i produkcyjne, wraz z urządzeniami budowlanymi oraz budynkami, budowlami i urządzeniami technicznymi obsługującymi tę zabudowę, w tym budynki gospodarcze i magazynowe, wiaty, place składowe i urządzenia transportu zakładowego, garaże i stacje paliw.

Ustala się zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych i samodzielnych lokali mieszkalnych na tych terenach, przy czym w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się odstępianie od tego zakazu dla terenów i na zasadach określonych w planie miejscowym.

Budynki i lokale mieszkalne, istniejące na tych terenach przed sporządzeniem planu miejscowego, podlegają ochronie przed przekroczeniem standardów określonych przepisami odrębnymi dla terenów mieszkaniowych.

Dopuszcza się lokalizowanie budynków zamieszkania zbiorowego, związanych z działalnością usługowo-produkcyjną, za wyjątkiem budynków stałego pobytu. Wszelkie uciążliwości wywołane prowadzoną na tych terenach działalnością lub sposobem ich użytkowania, nie mogą powodować na granicy terenów przekroczenie standardów środowiska wymaganych prawem dla terenów sąsiednich, przy czym dla określenia tych standardów należy uwzględnić przeznaczenie terenów sąsiednich w studium lub miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz faktyczny sposób użytkowania tych terenów.

Na terenach tych dopuszcza się budowę dróg, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym masztów i konstrukcji wieżowych dla potrzeb urządzeń telekomunikacyjnych.

Część terenów powinna być zagospodarowana zielenią.

Dla terenu zmiany na podstawie uchwały Nr XXVII.291.2017 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 kwietnia 2017 r. przyjmuje się następujące wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenu:

- 1) Zaleca się minimalną powierzchnię działki budowlanej nie mniejszą niż - 1000 m²,
- 2) Powierzchnia biologicznie czynna nie mniejsza niż - 10%,
- 3) Wysokość zabudowy nie większa niż - 18 m,
- 4) Wskaźnik intensywności zabudowy - od 0 do 1,0.

11. Tereny usług komercyjnych (na obszarze miasta), oznaczone na rysunku studium U.

Przeznaczeniem tych terenów jest zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej w dziedzinie usług wielobranżowych na obszarze miasta Twardogóry. Jako podstawowe formy zabudowy na tych terenach ustala się budynki usługowe.

Dopuszcza się lokalizowanie w budynkach usługowych lokali mieszkalnych pod warunkiem zastosowania rozwiązań technicznych zapewniających dotrzymanie w części mieszkalnej standardów środowiska wymaganych dla zabudowy mieszkaniowej.

Na terenach tych dopuszcza się budowę dróg, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Część terenów powinna być zagospodarowana zielenią.

12. Tereny usług sfery społecznej, oznaczone na rysunku studium UKS (UO, UZ, UK, US).

Przeznaczeniem tych terenów jest zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej w dziedzinach : kultury, oświaty i wychowania, ochrony zdrowotnej i opieki społecznej, oraz sportu i rekreacji masowej.

Jako podstawowe formy zabudowy na tych terenach ustala się budynki i urządzenia służące realizacji w/w celów.

Na terenach tych dopuszcza się budowę dróg, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Część terenów powinna być zagospodarowana zielenią.

13. Strefa ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej, oznaczona na rysunku studium ME.

Strefę tą wyznaczono dla zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej w dziedzinie mieszkalnictwa jednorodzinnego i rekreacji indywidualnej, o ekstensywnej formie zabudowy i zagospodarowania terenu, w ścisłym powiązaniu z terenami użytków rolnych o charakterze nieprodukcyjnym, stawami i zbiornikami wodnymi o charakterze rekreacyjnym oraz terenami zakrzewionymi i zadrzewionymi nie stanowiącymi lasów.

Na terenach tych dopuszcza się również zabudowę towarzyszącą budynkom mieszkalnym, takich jak garaże dla samochodów osobowych, budynki gospodarcze, wiaty, altany ogrodowe, przydomowe oranżerie (ogrody zimowe) itp. oraz niewielkie budynki inwentarskie dla hobbystycznej hodowli zwierząt.

Na terenach tych dopuszcza się budowę dróg, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Przeważająca część tych terenów powinna być zagospodarowana zielenią.

14. Tereny zieleni parkowej, oznaczone na rysunku studium ZP
Przeznaczeniem tych terenów jest ich zagospodarowanie zielenią urządzoną z przewagą zieleni wysokiej.
15. Tereny cmentarzy, oznaczone na rysunku studium ZC
Ustala się dla tych terenów utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania w oparciu o przepisy szczególne, przy czym dla niektórych cmentarzy wyznaczono rezerwę terenu z przeznaczeniem na ich powiększenie.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY.

WYTYCZNE DO PLANÓW MIEJSCOWYCH, W ZAKRESIE KIERUNKÓW ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU I PRZEZNACZENIU TERENÓW

1. Dla terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej, plany miejscowe winny ustalić :
 - obszary wyłączone spod zabudowy,
 - warunki lokalizacji i parametry zabudowy służącej produkcji rolniczej, w tym ewentualnie zabudowy zagrodowej,
 - tereny preferowane do zalesienia.
2. Dla terenów lasów i związanych z gospodarką leśną, plany miejscowe winny ustalić :
 - tereny lokalizacji urządzeń służących obsłudze ruchu turystycznego,
 - rodzaje obiektów dopuszczonych do realizacji na tych terenach,
 - parametry zabudowy służącej obsłudze ruchu turystycznego.
3. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności, plany miejscowe winny ustalić :
 - parametry zabudowy mieszkaniowej, przy czym należy uwzględnić następujące wskaźniki :
 - wysokość budynków do 12 m,
 - przekrycie budynków dachami stromymi o nachyleniu połaci głównej bryły dachu od 30° do 45° ,
 - kubatura budynków do 2.000 m^3 ,
 - wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej nie powinna przekraczać 30 %,
 - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 40% działki budowlanej
 - minimalna powierzchnia działki budowlanej pod budynek wolnostojący - 600 m^2 , pod budynek w zabudowie bliźniaczej 400 m^2 , pod budynek w zabudowie szeregowej - 180 m^2 , przy czym zabudowę bliźniaczą i szeregową należy dopuszczać tylko na terenie miasta,
 - parametry zabudowy towarzyszącej budynkom mieszkalnym,
 - rodzaje innych obiektów budowlanych dopuszczonych do realizacji na tych terenach, przy założeniu, że nie będą one wywoływać uciążliwości

powodujących przekroczenie standardów środowiska jak dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

- tereny pod drogi publiczne i wewnętrzne służące obsłudze komunikacyjnej, kategorię i klasę techniczną tych dróg oraz zasady wyposażenia w chodniki dla pieszych, ścieżki rowerowe, pasy zieleni urządzonej i oświetlenia,
- wskaźniki ilości niezbędnych miejsc postojowych dla planowanej zabudowy,
- tereny pod urządzenia infrastruktury technicznej oraz pasy terenu korytarzy infrastruktury technicznej,
- tereny na których dopuszcza się indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków lub odprowadzenie ścieków do szczelnych zbiorników,
- tereny pod zielen ogólnodostępną.

4. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej o średniej intensywności, plany miejscowe winny ustalić :

- parametry zabudowy mieszkaniowej, przy czym należy uwzględnić następujące wskaźniki :
 - wysokość budynków do 15 m,
 - wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej nie powinna przekraczać 50 %,
 - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 25 % działki budowlanej
- parametry zabudowy towarzyszącej budynkom mieszkalnym,
- rodzaje innych obiektów budowlanych dopuszczonych do realizacji na tych terenach, przy założeniu, że nie będą one wywoływać uciążliwości powodujących przekroczenie standardów środowiska jak dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- tereny pod drogi publiczne i wewnętrzne służące obsłudze komunikacyjnej, kategorię i klasę techniczną tych dróg oraz zasady wyposażenia w chodniki dla pieszych, ścieżki rowerowe, pasy zieleni urządzonej i oświetlenia,
- wskaźniki ilości niezbędnych miejsc postojowych dla planowanej zabudowy,
- tereny pod urządzenia infrastruktury technicznej oraz pasy terenu korytarzy infrastruktury technicznej,
- odprowadzenie ścieków wyłącznie do sieci kanalizacji komunalnej,
- tereny pod zielen ogólnodostępną.

5. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności z usługami i drobną wytwórczością, plany miejscowe winny ustalić :

- parametry zabudowy, przy czym należy uwzględnić następujące wskaźniki :
 - wysokość budynków do 12 m,
 - przekrycie budynków dachami stromymi o nachyleniu połaci głównej bryły dachu od 30° do 45°
 - kubatura budynków do 5.000 m^3 ,
 - wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej nie powinna przekraczać 30 %,
 - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 25 % działki budowlanej
 - minimalna powierzchnia działki budowlanej pod budynek wolnostojący - 600 m^2 , pod budynek w zabudowie bliźniaczej 400 m^2 , pod budynek w zabudowie szeregowej - 180 m^2 , przy czym zabudowę bliźniaczą i szeregową należy dopuszczać tylko na terenie miasta,

- parametry zabudowy towarzyszącej budynkom mieszkalnym i usługowym,
- rodzaje innych obiektów budowlanych dopuszczonych do realizacji na tych terenach, przy założeniu, że nie będą one wywoływać uciążliwości powodujących przekroczenie standardów środowiska jak dla zabudowy mieszkaniowej z usługami rzemieślniczymi,
- ograniczenia w zakresie uciążliwości wynikające z sąsiedztwa obiektów mieszkalnych i usługowych
- tereny pod drogi publiczne i wewnętrzne służące obsłudze komunikacyjnej, kategorię i klasę techniczną tych dróg oraz zasady wyposażenia w chodniki dla pieszych, ścieżki rowerowe, pasy zieleni urządzonej i oświetlenia,
- wskaźniki ilości niezbędnych miejsc postojowych dla planowanej zabudowy,
- tereny pod urządzenia infrastruktury technicznej oraz pasy terenu korytarzy infrastruktury technicznej,
- tereny na których dopuszcza się indywidualne oczyszczalnie ścieków lub odprowadzenie ścieków do szczelnych zbiorników,
- tereny pod zielen ogólnodostępną.

6. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej o średniej intensywności z usługami (na obszarze miasta) plany miejscowe winny ustalić :

- parametry zabudowy mieszkaniowej i usługowej, przy czym należy uwzględnić następujące wskaźniki :
 - wysokość budynków do 15 m,
 - wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej nie powinna przekraczać 50 %,
 - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 25 % działki budowlanej
- parametry zabudowy towarzyszącej budynkom mieszkalnym i usługowym,
- rodzaje innych obiektów budowlanych dopuszczonych do realizacji na tych terenach,
- ograniczenia w zakresie uciążliwości wynikające z sąsiedztwa obiektów mieszkalnych i usługowych
- tereny pod drogi publiczne i wewnętrzne służące obsłudze komunikacyjnej, kategorię i klasę techniczną tych dróg oraz zasady wyposażenia w chodniki dla pieszych, ścieżki rowerowe, pasy zieleni urządzonej i oświetlenia,
- wskaźniki ilości niezbędnych miejsc postojowych dla planowanej zabudowy,
- tereny pod urządzenia infrastruktury technicznej oraz pasy terenu korytarzy infrastruktury technicznej,
- odprowadzenie ścieków wyłącznie do sieci kanalizacji komunalnej,
- tereny pod zielen ogólnodostępną.

7. Dla terenów produkcji, składów i aktywności gospodarczej, plany miejscowe winny ustalić :

- parametry zabudowy, przy czym należy uwzględnić następujące wskaźniki :
 - wysokość budynków do 12 m,
 - wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej nie powinna przekraczać 60 %,
 - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 10% działki budowlanej
- rodzaje innych obiektów budowlanych dopuszczonych do realizacji na tych terenach,
- tereny pod drogi publiczne i wewnętrzne służące obsłudze komunikacyjnej, kategorię i klasę techniczną tych dróg oraz zasady wyposażenia w chodniki dla pieszych, ścieżki rowerowe, pasy zieleni urządzonej i oświetlenia,
- wskaźniki ilości niezbędnych miejsc postojowych dla planowanej zabudowy,
- tereny pod urządzenia infrastruktury technicznej oraz pasy terenu korytarzy infrastruktury technicznej,

8. Dla terenów usług komercyjnych (na obszarze miasta), plany miejscowe winny ustalić :

- parametry zabudowy, przy czym należy uwzględnić wskaźnik wysokość budynków do 12 m,
- rodzaje innych obiektów budowlanych dopuszczonych do realizacji na tych terenach,
- tereny pod drogi publiczne i wewnętrzne służące obsłudze komunikacyjnej, kategorię i klasę techniczną tych dróg oraz zasady wyposażenia w chodniki dla pieszych, ścieżki rowerowe, pasy zieleni urządzonej i oświetlenia,
- wskaźniki ilości niezbędnych miejsc postojowych dla planowanej zabudowy,
- tereny pod urządzenia infrastruktury technicznej oraz pasy terenu korytarzy infrastruktury technicznej,
- odprowadzenie ścieków wyłącznie do sieci kanalizacji komunalnej,
- tereny pod zielen ogólnodostępną.

9. Dla strefy ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej, plany miejscowe winny ustalić :

- tereny przeznaczone pod zabudowę i tereny do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu,
- parametry zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej, przy czym należy uwzględnić następujące wskaźniki :
 - wysokość budynków do 9 m,
 - przekrycie budynków dachami stromymi o nachyleniu połaci głównej bryły dachu od 30^0 do 45^0
 - kubatura budynków do 2.000 m^3 ,
 - zabudowa wyłącznie wolnostojąca
 - wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej nie powinna przekraczać 5 %,
 - minimalna powierzchnia biologicznie czynna 90 % działki budowlanej
 - minimalna powierzchnia działki budowlanej 2500 m^2 ,
- parametry zabudowy towarzyszącej budynkom mieszkalnym,
- rodzaje innych obiektów budowlanych dopuszczonych do realizacji na tych terenach, przy założeniu, że nie będą one wywoływać uciążliwości powodujących przekroczenie standardów środowiska jak dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy rekreacyjnej,
- wskaźnik dopuszczalnej obsady zwierząt hodowlanych,
- tereny pod drogi publiczne i wewnętrzne służące obsłudze komunikacyjnej, kategorię i klasę techniczną tych dróg oraz zasady wyposażenia w chodniki dla pieszych, ścieżki rowerowe, pasy zieleni urządzonej i oświetlenia,
- wskaźniki ilości niezbędnych miejsc postojowych dla planowanej zabudowy,
- tereny pod urządzenia infrastruktury technicznej oraz pasy terenu korytarzy infrastruktury technicznej,
- tereny na których dopuszcza się indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków lub odprowadzenie ścieków do szczelnych zbiorników,
- tereny pod zielen ogólnodostępną.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.

- 3.1. Przyjęty standard: zwiększenie skuteczności ochrony systemu przyrodniczego przed sprzecznym z wymogami ochrony przyrody użytkowaniem i dewastacją oraz utrzymanie biologicznej aktywności tych terenów w strukturze gminy. Gmina ma wykonane dla potrzeb niniejszego Studium „Opracowanie ekofizjograficzne”. Wnioski z tego opracowania zostały, przyjęte do studium. Przyjęto również zalecenia aktów prawnych dotyczących ustalenia obszarów objętych ochroną prawną.
- 3.2. Utrzymuje się obszary ochrony przyrody w granicach wyznaczonych aktami prawnymi w sprawie ich powołania :
- rezerwat przyrody "Torfowisko k. Grabowna" utworzone Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11.08.1980 r. (MP Nr. 19, poz. 94.),
 - rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”, dla terenu Parku leżącego w granicach województwa dolnośląskiego (D. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2007 r. Nr 88 poz. 1012), oraz zasady gospodarowania na ich obszarze, zgodnie z ustaleniami zawartymi w stosownych rozporządzeniach dotyczących ich powołania oraz z przepisach odrębnych,
 - rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U. z 2004 r. Nr 229 poz. 2313 ze zm.) - część obszaru gminy, leży w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków „Dolina Baryczy” (kod obszaru PLB 20001) objętego ochroną jako część Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 ,
- 3.3. Ochrona zasobów wód podziemnych, a w szczególności Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 303 „Pradolina Barycz-Głogów (E)” winna odbywać się poprzez ochronę wód powierzchniowych i wód podziemnych pierwszego horyzontu.
- 3.4. Obszary lasów ochronnych.
Obszary leśne jako element systemu przyrodniczego podlegają ochronie.
Gospodarka leśna odbywa się w oparciu o plany urządzenia lasu i plany ochrony.
Przewiduje się nowe tereny do zalesień. Są to powierzchnie gruntów o słabej i bardzo słabej przydatności dla rolnictwa, rozrzucone po całej gminie, oznaczone na rysunku studium.
- 3.5. Ochronie podlegają gleby najwyższych klas bonitacyjnych (IIIb, IVa i IVb).
Chronione są również, ze względu na wartości przyrodnicze, gleby pochodzenia organicznego, torfowe i murszowe, występujące w dolinach rzecznych.
- 3.6. Surowce mineralne.
Na rysunku studium oznaczono obszar i teren górniczy „Brzostowo” występowania kopaliny podstawowej o znaczeniu ponadregionalnym – gazu ziemnego – w udokumentowanych i eksploatowanych złożu: „ Brzostowo”
- 3.7. Ochrona obiektów i obszarów prawnie chronionych.
Na obszarach gminy i miasta objętych obszarami powierzchniowej ochrony przyrody wymagane jest przestrzeganie i realizacja zasad określonych przez przepisy w zakresie ochrony przyrody.
- 3.8. Ochrona ujęć wody dla wodociągów komunalnych.
Ochrona odbywa się poprzez wyznaczenie bezpośrednich i pośrednich stref ochronnych.

Proponowane w studium nowe zagospodarowanie nie powinno spowodować przekroczenia dopuszczalnych wartości norm w zakresie ochrony środowiska, a szczególnie powietrza atmosferycznego (hałas, w tym komunikacyjny, zanieczyszczenia emisją niską), wód powierzchniowych i wód podziemnych.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.

4.1. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE. Definicje i wymogi.

1. STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ.

UWAGA:

- a. Uszczegółowienie wymogów konserwatorskich, sformułowanych dla poszczególnych stref ochrony konserwatorskiej i innych obszarów chronionych, powinno być dokonane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- b. W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego granice stref ochrony konserwatorskiej mogą ulec niewielkim zmianom, wynikłym z różnicy skali opracowań planistycznych (tj. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego).
- c. Liczba kondygnacji oznacza – w przypadku niniejszego opracowania - wysokość obiektu, a właściwie jego elewacji zewnętrznej. Na jedną kondygnację należy przyjąć nie więcej niż 4 m. W przypadku ścian wysokość tę należy mierzyć od poziomu terenu do linii okapu dachu.
- d. Granice stref ochrony konserwatorskiej określone na rysunku, mogą ulec zmianie i korekcie na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego, w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków; szczegółowy przebieg granic zostanie wówczas wyznaczony na podstawie aktualnego stanu zachowania zabytku i w sposób jednoznaczny dla realizatorów planu. Ponadto przebieg stref dotyczących ochrony reliktów archeologicznych ulegnie zmianie z uwagi na nowe odkrycia oraz dokonywaną weryfikację zabytków archeologicznych.

1.1. Strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej.

Strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej obejmuje obszar, na którym elementy układu przestrzennego miejscowości lub jej części, tzn. rozplanowanie, zabudowa oraz związany z nimi teren i krajobraz zachowały się w stanie nienaruszonym lub jedynie nieznacznie zniekształconym. Także obszar wpisany do rejestru zabytków.

Obszar objęty strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej uznany jest za szczególnie ważny pod względem przekazu historycznego i kulturowego. W strefie tej obowiązuje bezwzględny pierwszeństwo wymogów konserwatorskich przed wszelką prowadzoną współcześnie działalnością inwestycyjną, gospodarczą i usługową.

Działania konserwatorskie w strefie „A” zmierzają do zachowania, ucztelnienia historycznego układu przestrzennego i do konserwacji jego głównych elementów - zabudowy, rozplanowania, przebiegu ciągów komunikacyjnych, kompozycji wnętrza

zabudowy, historycznych linii zabudowy i układów zieleni zabytkowej. Dąży się też do utrzymania historycznych podziałów własnościowych i sposobu użytkowania gruntów.

W strefie „A” obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) należy zachować historyczny układ przestrzenny (tj. rozplanowanie dróg, ulic i międzuchów, placów, historycznych zbiorników wodnych, przebieg linii zabudowy, kompozycję wnętrza urbanistycznych, kompozycję historycznej zieleni,) oraz poszczególne elementy tego układu (tj. historyczne nawierzchnie ulic, placów i chodników, historyczne obiekty techniczne, zabudowę, małą architekturę i zielen),
- 2) należy konserwować zachowane elementy układu przestrzennego,
- 3) należy przyznać pierwszeństwo wszelkim działaniom odtworzeniowym i rewaloryzacyjnym,
- 4) poszczególne obiekty o wartościach zabytkowych należy poddać restauracji i modernizacji technicznej z dostosowaniem obecnej lub projektowanej funkcji do wartości obiektu, a funkcje uciążliwe i degradujące wyeliminować,
- 5) należy uporządkować wnętrza zabudowy zabytkowych zespołów budowlanych; puste place powstałe po wyburzeniu obiektów powinny uzyskać zagospodarowanie odtworzeniowe bądź jako zieleńce wewnątrz blokowe, wg indywidualnych projektów (preferowana jest zieleń niska i pnąca),
- 6) należy dostosować współczesną funkcję do wartości zabytkowych zespołów budowlanych i jego poszczególnych obiektów, eliminując uciążliwe funkcje – dotyczy to również wartościowych kompozycji parkowych, nasadzeń przydrożnych, planowanych osadzeń cieków i zbiorników wodnych o wartościach historycznych,
- 7) w przypadku inwestycji nowych należy preferować te z nich, które stanowią rozszerzenie lub uzupełnienie już istniejących form zainwestowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia istniejących już relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem obiektu,
- 8) należy dostosować nową zabudowę do historycznej kompozycji przestrzenno-architektonicznej w zakresie sytuacji, skali, bryły, gabarytów, formy architektonicznej, podziałów architektonicznych, proporcji powierzchni murów i otworów, opracowania elewacji, kolorystyki, stolarki okien i drzwi, materiału oraz nawiązać formami współczesnymi do lokalnej tradycji architektonicznej,
- 9) nowopowstająca zabudowa winna rygorystycznie powtarzać przebieg historycznej linii zabudowy, winna być kształtowana w oparciu o dostępne materiały ikonograficzne oraz w nawiązaniu do zachowanej historycznej zabudowy,
- 10) nowa zabudowa nie może dominować nad zabudową historyczną,
- 11) stosować materiały występujące w lokalnym budownictwie historycznym,
- 12) należy usunąć obiekty dysharmonizujące, analogicznie należy postępować w stosunku do innych elementów zniekształcających założenie historyczne (np. błędnych nasadzeń zieleni),
- 13) należy likwidować obiekty tymczasowe,
- 14) umieszczanie reklam lub innych tablic reklamowych nie związanych bezpośrednio z danym obiektem i stanowiących na obiekcie lub obszarze, element obcy, jest bezwzględnie zabronione; dopuszczalne jest umieszczanie tablic informacyjnych instytucji lub sztyldów sklepów i zakładów w miejscach na to wyznaczonych, we właściwej, nie agresywnej formie,
- 15) wyklucza się możliwość prowadzenia napowietrznych linii teletechnicznych i energetycznych.
- 16) zakaz lokalizacji konstrukcji wieżowych związanych z urządzeniami przekaźnikowymi telekomunikacji,
- 17) wyklucza się możliwość stosowania ogrodzeń betonowych i prefabrykowanych,
- 18) inwestor przed uzyskaniem pozwolenia na budowę winien liczyć się z koniecznością zlecenia dodatkowych badań lub opracowań studialnych, archeologicznych,

architektonicznych, urbanistycznych, stratygraficznych, dendrologicznych, dendrochronologicznych itp. w przypadku postawienia takich wymogów przez odpowiednie służby ochrony zabytków,

- 19) wszelkie zamierzenia i działania (w tym wszelkie zmiany form własności, funkcji, podziały geodezyjne, przebudowy, rozbudowy i remonty, zmiany form zagospodarowania terenu, nowa zabudowa) na obszarze strefy „A” należy konsultować i uzgadniać z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Strefa „A” obejmująca historyczne założenia pałacowo-parkowe, kościelne wraz z cmentarzami, ruralistyczne i miejskie, równoznaczna jest ze **ściłą strefą ochrony zabytków archeologicznych**. W zakresie ochrony zabytków archeologicznych obowiązują ustalenia jak dla stanowisk archeologicznych: Wszelkie zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi wymagają przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych i wykopaliskowych (w uzasadnionych przypadkach wyprzedzających), przez uprawnionego archeologa, historyka architektury i odpowiednie zespoły badawcze na koszt Inwestora, za pozwoleniem konserwatorskim na prace archeologiczne i wykopaliskowe. Pozwolenie należy uzyskać przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, a dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę – przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych. Dla planowanej zabudowy uzupełniającej obowiązuje wymóg przeprowadzenia wyprzedzających badań archeologiczno-architektonicznych. Ratownicze badania archeologiczne pozwolą określić pierwotne linie zabudowy, historyczne podziały działek, szerokość zabudowy historycznej, która winna znaleźć odzwierciedlenie w projektowanych elewacjach budynków. Należy liczyć się także z koniecznością zachowania w nowej zabudowie czy zagospodarowaniu terenu wartościowych relikwów historycznej zabudowy (piwnic, murów) i ekspozycji w nawierzchni zarysów dawnej zabudowy, wjazdów, bram itp. Nakazuje się odtworzenie historycznej zabudowy uzupełniającej zgodnie z przekazami ikonograficznymi oraz wynikami badań archeologiczno-architektonicznych.

Dla obszarów i obiektów szczególnie cennych pod względem historycznym i architektonicznym należy wprowadzić program rewaloryzacji wraz z terenami przyległymi, na podstawie jednolitej koncepcji przestrzenno-architektonicznej (również uwzględniającej uporządkowanie stanu władania nieruchomościami).

1.2. Strefa „B” ochrony konserwatorskiej.

Strefa „B” ochrony konserwatorskiej obejmuje obszary, w których elementy dawnego układu przestrzennego miejscowości lub jej części, tzn. rozplanowanie, kształt zewnętrzny zabudowy, a także jej powiązania z zielenią i krajobrazem zachowały się w stosunkowo dobrym stanie i całość stanowi wartość kulturową w skali lokalnej.

Działalność konserwatorska w strefie „B” zmierza do zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, w tym przede wszystkim zabudowy, układu dróg, podziału i sposobu zagospodarowania działek. Zmierza też do restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości obiektów.

W strefie „B” obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) należy zachować i wyeksponować elementy historycznego układu przestrzennego tj. rozplanowanie dróg, ulic i placów, linie zabudowy, kompozycje wnętrza urbanistycznych, zespoły zabudowy oraz kompozycję zieleni,
- 2) należy zachować historyczne nawierzchnie kamienne,
- 3) należy przyznać pierwszeństwo wszelkim działaniom odtworzeniowym i rewaloryzacyjnym, zarówno w przypadku przyrodniczych elementów krajobrazu, jaki w stosunku do historycznej struktury technicznej, instalacji wodnych, sieci komunikacyjnych oraz o-

- biectów zabytkowych znajdujących się w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków,
- 4) obiekty o wartościach zabytkowych należy poddać restauracji i modernizacji technicznej z dostosowaniem obecnej lub projektowanej funkcji do wartości obiektu,
 - 5) wszelka działalność inwestycyjna musi uwzględniać istniejące już związki przestrzenne i planistyczne,
 - 6) należy preferować te inwestycje, które stanowią rozszerzenia lub uzupełnienie już istniejących form zainwestowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia istniejących już relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem obiektu; przy opracowywaniu zasad kształtowania przyszłej zabudowy należy uwzględnić historyczny charakter zabudowy i jej rozplanowania: np. mieszkaniowy, zagrodowy, siedliskowy itp.,
 - 7) przy nowych inwestycjach oraz związanych z modernizacją, rozbudową, przebudową obiektów istniejących wymaga się nawiązania gabarytami i sposobem kształtowania bryły i użytymi materiałami do miejscowej tradycji architektonicznej; w przypadku istniejącego obiektu - po rozbudowie budynek powinien tworzyć spójną kompozycję z istniejącą częścią,
 - 8) nowa zabudowa winna być zharmonizowana z historyczną kompozycją przestrzenno-architektoniczną w zakresie lokalizacji, rozplanowania, skali, układu kalenicy dachu, ukształtowania bryły, w tym kształtu i wysokości dachu, poziomu posadowienia parteru, formy architektonicznej, podziałów otworów okiennych i drzwiowych, formy i wysokości ogrodzenia, przy nawiązaniu do cech historycznej zabudowy danej miejscowości,
 - 9) lokalizacja nowej zabudowy w obrębie zespołów dworskich, folwarcznych możliwa jest wyłącznie w miejscu nieistniejących budynków historycznych lub jako logiczne uzupełnienie zabudowy (zazwyczaj czworoboku),
 - 10) należy stosować materiały występujące w lokalnym budownictwie historycznym,
 - 11) nowa zabudowa nie może dominować nad zabudową historyczną,
 - 12) kolorystyka obiektów winna uwzględniać walory estetyczne otoczenia jak i rozwiązania kolorystyczne występujące w zabudowie historycznej danej wsi,
 - 13) elementy dysharmonizujące, nie spełniające warunków ochrony strefy konserwatorskiej, winny być usunięte lub poddane odpowiedniej przebudowie, analogicznie należy postępować w stosunku do innych elementów zniekształcających założenie historyczne (np. błędnych nasadzeń zieleni),
 - 14) w obrębie zespołów dworskich, folwarcznych zakazuje się budowy silosów na podwórzach folwarcznych; budowę silosów w tych zespołach dopuszcza się jedynie jako wbudowane w obiekty folwarczne, w miejscu nieistniejących budynków historycznych lub jako logiczne uzupełnienie zabudowy (zazwyczaj czworoboku),
 - 15) zakaz stosowania tworzyw sztucznych jako materiały okładzinowe,
 - 16) zakaz budowy ogrodzeń betonowych z elementów prefabrykowanych,
 - 17) zakaz lokalizacji konstrukcji wieżowych związanych z urządzeniami przekaźnikowymi telekomunikacji,
 - 18) umieszczanie reklam lub innych tablic nie związanych bezpośrednio z danym obiektem i stanowiących na obiekcie lub obszarze element obcy, jest zabronione. Dopuszczalne jest umiejscawianie tablic informacyjnych instytucji lub szyldów sklepów i zakładów w miejscach na to wyznaczonych, we właściwej, nie agresywnej formie,
 - 19) wyklucza się możliwość prowadzenia napowietrznych linii teletechnicznych i energetycznych,
 - 20) wprowadza się wymóg uzgadniania z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków wszelkich działań inwestycyjnych (w tym zmiany zagospodarowania terenu), remontów, przebudów i modernizacji oraz zmiany funkcji obiektów budowlanych, jak i wznoszenia nowych budynków.

1.3. Strefa „K” ochrony krajobrazu kulturowego.

Strefa „K” ochrony krajobrazu kulturowego obejmuje tereny harmonijnego współistnienia krajobrazu przyrodniczego z historyczną zabudową lub obszary o wyglądzie ukształtowanym w wyniku działalności ludzkiej.

Działania konserwatorskie w strefie „K” obejmują restaurację zabytkowych elementów krajobrazu urządzonego, ochronę krajobrazu naturalnego przestrzennie związanego z historycznym założeniem, ochronę form zagospodarowania terenów i sposobu użytkowania gruntów, tj. m.in.: układu dróg, miedz, zadrzewień, alei, szpalerów, grobli, stawów, przebiegu cieków wodnych, z zaleceniem utrzymania wykształconego sposobu parcelacji gruntów i formy użytkowania.

W strefie „K” obowiązują następujące wymagania konserwatorskie:

- 1) należy zachować i wyeksponować elementy historycznego układu przestrzennego i kompozycję zieleni,
- 2) w założeniach folwarcznych należy zachować, a w przypadku zniszczenia odtworzyć historyczny układ przestrzenny,
- 3) należy utrzymać krajobraz przyrodniczy związany przestrzennie z historycznym założeniem urbanistycznym i ruralistycznym, winno się uwolnić jego obszar od elementów dysharmonizujących, rekultywować tereny zniszczone, a w przypadku wprowadzania nowych elementów winny one podnosić estetyczne wartości tych terenów i podkreślać ich związek przestrzenny z historycznym założeniem urbanistycznym i ruralistycznym,
- 4) należy przyznać pierwszeństwo wszelkim działaniom odtworzeniowym i rewaloryzacyjnym, zarówno w przypadku przyrodniczych elementów krajobrazu, jak i w stosunku do historycznej struktury technicznej, instalacji wodnych, sieci komunikacyjnych oraz obiektów zabytkowych znajdujących się w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków
- 5) wszelka działalność inwestycyjna musi uwzględniać istniejące już związki przestrzenne i planistyczne,
- 6) należy preferować te inwestycje, które stanowią rozszerzenie lub uzupełnienie już istniejących form zainwestowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia istniejących już relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem obiektu,
- 7) formy inwestowania należy w maksymalnym stopniu ukierunkować na ich harmonijne wpisanie w otaczający krajobraz; z tego powodu należy wyłączyć z możliwości realizacji inwestycje duże wielkoobszarowe, jak również te, które wymagają znacznych przeobrażeń krajobrazu,
- 8) nowa zabudowa winna być dostosowana do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie rozplanowania, skali i bryły przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej oraz nawiązywać formami i stosowanymi materiałami do lokalnej, historycznej tradycji architektonicznej,
- 9) lokalizacja nowej zabudowy w obrębie zespołów dworskich, folwarcznych możliwa jest wyłącznie w miejscu nieistniejących budynków historycznych lub jako logiczne uzupełnienie zabudowy (zazwyczaj czworoboku),
- 10) w obrębie zespołów dworskich, folwarcznych zakazuje się budowy silosów na podwórzach folwarcznych; budowę silosów w tych zespołach dopuszcza się jedynie jako wbudowane w obiekty folwarczne, w miejscu nieistniejących budynków historycznych lub jako logiczne uzupełnienie zabudowy (zazwyczaj czworoboku),
- 11) umieszczenia reklam lub innych tablic, nie związanych bezpośrednio z danym obiektem i stanowiących element obcy na tym obszarze jest zabronione. Dopuszcza się umiejscowienie tablic informacyjnych instytucji lub szyldów sklepów i zakładów w miejscach na to wyznaczonych, we właściwej, nie agresywnej formie,
- 12) wszelkie działania inwestycyjne należy uzgadniać z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

1.4. Strefa „E” ochrony ekspozycji.

Strefa „E” ochrony ekspozycji układu zabytkowego obejmuje obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych o szczególnych wartościach krajobrazowych.

Wymogi konserwatorskie w strefie „E” ustalane są każdorazowo indywidualnie dla poszczególnych obszarów. W strefie tej stosuje się następujące zapisy:

- 1) całkowity zakaz wznoszenia obiektów kubaturowych lub innych obiektów wysokościowych;
- 2) zalecenia dotyczące nowej zabudowy (np. ustalenie nieprzekraczalnych gabarytów zabudowy, proporcji bryły i formy dachu i in.);
- 3) zakaz zalesiania obszarów, położonych w tej strefie.

Wszelkie działania inwestycyjne należy uzgadniać z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

1.5. Strefa „W” ochrony reliktyw archeologicznych.

Strefa „W” ochrony reliktyw archeologicznych obejmuje tereny o rozpoznanej zawartości stanowisk archeologicznych podlegających ochronie konserwatorskiej, charakteryzujących się własną formą krajobrazową, wyróżniającą się w rzeźbie terenu. Obiektami tymi mogą być: grodziska wraz z otaczającymi je fosami, cmentarzyska kurhanowe lub pojedyncze kurhany, fortalicje, groble itp. wraz z otoczeniem. Strefą „W” obejmuje się także kościoły wraz z cmentarzami przykościelnymi.

Dla wszystkich obiektów w strefie wprowadza się priorytet wymogów konserwatorskich.

Na obszarze strefy „W” obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) zakazana jest wszelka działalność inwestycyjna lub budowlana nie związana bezpośrednio z konserwacją lub rewaloryzacją tego terenu. Obiekty o zachowanej formie krajobrazowej wyłączone są z jakiegokolwiek działalności inwestycyjnej mogącej naruszyć ich specyficzną formę;
- 2) dopuszcza się jedynie:
 - a) prowadzenie prac porządkowych,
 - b) konserwację zachowanych fragmentów zabytkowych celem ich ekspozycji w terenie lub zabezpieczenia przed zniszczeniem,
 - c) prowadzenie działań, mających na celu rewaloryzację zabytkowych obiektów i obszarów,
 - d) przystosowanie terenu do pełnienia funkcji muzealnych, kultowych lub innych, pożądaných dla ochrony i rewaloryzacji zabytku.

Wszelkie działania na terenie strefy „W” ochrony reliktyw archeologicznych winny być uzgodnione z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i przeprowadzone za pozwoleniem na prace archeologiczne i wykopaliskowe.

Inwestor winien liczyć się z koniecznością zlecenia dodatkowych badań lub opracowań studialnych archeologicznych, architektonicznych, stratygraficznych, dendrochronologicznych i innych.

Wprowadza się priorytet wymogów konserwatorskich.

1.6. Strefa „OW” obserwacji archeologicznej.

Strefa „OW” obserwacji archeologicznej obejmuje obszary o stwierdzonej lub domniemanej zawartości reliktyw archeologicznych (w sąsiedztwie nagromadzenia udokumentowanych stanowisk archeologicznych). Dotyczy to miejscowości o metryce średniowiecznej i nowożytnej oraz obszarów o zachowanych reliktyw pradziejowego i historycznego osadnictwa.

Na obszarze strefy „OW” obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) wszelkie zamierzenia inwestycyjne (także: zakładanie infrastruktury technicznej oraz inne wykopy ziemne) na tym obszarze związane z pracami ziemnymi należy uzgodnić z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków co do konieczności ich prowadzenia pod nadzorem archeologicznym i za pozwoleniem wojewódzkiego konserwatora zabytków. Ze względu na możliwość stwierdzenia w trakcie prac reliktyw archeologicznych inwestor winien liczyć się z koniecznością zmiany technologii prowadzenia robót;
- 2) w przypadku dokonania znalezisk archeologicznych prace budowlane winny być przerwane, a teren udostępniony do ratowniczych badań archeologicznych. Badania te wykonywane są na koszt inwestora (ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, art.31 ust.1). Wyniki tych badań decydują o możliwości kontynuowania prac budowlanych lub ewentualnie o ich zaniechaniu i zmianie przeznaczenia terenu.

Nadzór archeologiczny i ratownicze badania archeologiczne mogą być prowadzone jedynie przez uprawnionego archeologa.

Wymienione powyżej pozwolenie konserwatorskie należy uzyskać przed wydaniem pozwolenia na budowę i dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę - przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych.

2. REJESTR ZABYTEKÓW WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO.

Rejestr zabytków województwa dolnośląskiego prowadzony jest dla trzech kategorii zabytków:

- zabytków nieruchomych,
- zabytków ruchomych,
- zabytków archeologicznych.

Dla opracowań urbanistycznych istotne są zabytki nieruchome oraz archeologiczne.

Rejestr zabytków nieruchomych zawiera obiekty:

- o pojedyncze budynki lub ich zespoły,
- o układy urbanistyczne i ruralistyczne,
- o założenia zieleni komponowanej i cmentarze,
- o zabytki techniki

wpisane doń prawomocną decyzją właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków. Obiekty te podlegają ochronie na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r., nr 162 poz.1568 z późniejszymi zmianami) oraz innych aktów prawnych. Obowiązuje tu bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich. Należy dążyć do pełnej rewaloryzacji tych obiektów.

Rygory te obowiązują niezależnie od położenia wpisanego do rejestru zabytków obiektu w strefach ochrony konserwatorskiej lub poza nimi.

Wszelkie działania podejmowane przy zabytkach wymagają pisemnego pozwolenia właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Do projektowania oraz prowadzenia prac konserwatorskich przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków wymagane jest specjalistyczne przygotowanie potwierdzone stosownymi dokumentami.

Rejestr zabytków archeologicznych zawiera

zabytki archeologiczne wpisane doń prawomocną decyzją właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków. Obiekty te podlegają ochronie na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r., nr 162 poz.1568 z późniejszymi zmianami) oraz innych aktów prawnych.

3. WOJEWÓDZKA I GMINNA EWIDENCJA ZABYTEKÓW

Wojewódzka i gminna ewidencja zabytków obejmuje obszary, zespoły i obiekty o istotnych lokalnych walorach historycznych, kulturowych i krajobrazowych, które należy otoczyć ochroną konserwatorską. Wpisywane są do niej:

- zabytki architektury i budownictwa,
- parki i cmentarze,
- elementy małej architektury (np. kapliczki).

Zasób wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków podlega sukcesywnemu rozpoznaniu i może być aktualizowany; zmiany te nie powodują zmian ustaleń studium.

Wojewódzka i gminna ewidencja zabytków architektury i budownictwa obejmuje różne obiekty nieruchome powstałe przed 1945 r., w których późniejsza działalność nie zatarała cech świadczących o ich historycznym rodowodzie, stanowiące charakterystyczne przykłady działalności budowlanej dawnych epok lub posiadające znaczące w skali lokalnej walory artystyczno-architektoniczne. Do ewidencji zabytków architektury i budownictwa włączane są:

- 3.1. pojedyncze budynki lub ich zespoły,
- 3.2. urządzenia techniki, trwale posadowione w danym miejscu.

Ad 3.1.

Budowle należące do wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków architektury i budownictwa odznaczają się przynajmniej jedną z poniższych cech:

- a) posiadają bryłę lub detal architektoniczny, charakterystyczny dla pewnego stylu, regionu lub lokalnej tradycji budowlanej;
- b) pełnią istotną rolę w historycznym układzie przestrzennym miejscowości (wyznaczają linię zabudowy, stanowią zamknięcie wnętrza urbanistycznego lub znaczący akcent architektoniczny, organizują przestrzennie narożnik itp.);
- a) stanowią, wraz z innymi obiektami, zabytkowy zespół, np. zagrodę, folwark itp.;
- b) należą do najstarszych obiektów na danym terenie.

W przypadku tych obiektów obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) zachować ich bryłę, kształt i geometrię dachu oraz zastosowane tradycyjne materiały budowlane,
- 2) utrzymać, a w przypadku zniszczenia odtworzyć historyczny detal architektoniczny,
- 3) zachować kształt, rozmiary i rozmieszczenie otworów zgodne z historycznym wizerunkiem budynku; należy utrzymać - lub odtworzyć - oryginalną stolarkę okien i drzwi,
- 4) w przypadku konieczności przebicia nowych otworów, należy je zharmonizować z zabytkową elewacją budynku,
- 5) chronić zachowany układ i wystrój wnętrza oraz dążyć do jego odtworzenia w tych przypadkach, gdy uległ niekorzystnym zmianom,
- 6) stosować kolorystykę i materiały nawiązujące do tradycyjnych lokalnych rozwiązań, w tym ceramiczne lub tynkowe pokrycie ścian zewnętrznych; zakazuje się stosowania okładzin ściennych typu „siding”,
- 7) elementy elewacyjne instalacji technicznych należy montować z uwzględnieniem wartości zabytkowych obiektów.

Wszelkie prace budowlane, a także zmiany funkcji obiektów należy uzgadniać z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Ad 3.2.

W ewidencji obiektów zabytkowych ujęto urządzenia techniczne trwale związane z miejscem posadowienia (mosty, przepusty, stopnie wodne itp.).

Podstawowymi wymogami konserwatorskimi w przypadku tych obiektów jest:

- 1) zachowanie tych obiektów oraz ich formy,
- 2) utrzymanie ich w należytych stanie technicznym.

UWAGA:

1. Dla obiektów wymienionych w ewidencji zabytków i znajdujących się w strefach ochrony konserwatorskiej, dodatkowo obowiązują ustalenia sformułowane dla poszczególnych stref, natomiast dla prac remontowych, modernizacyjnych, związanych z rozbudową i przebudową obiektów oraz prac rozbiórkowych prowadzonych przy zabytkach znajdujących się poza strefami i uwzględnionych w ewidencji należy uzyskać uzgodnienie wojewódzkiego konserwatora zabytków.
2. Wykaz oznaczonych na planie stanowisk archeologicznych oraz obiektów zabytkowych ujętych w rejestrze zabytków i wojewódzkiej ewidencji zabytków podlega sukcesywnej weryfikacji i uzupełnieniom. Przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy każdorazowo uwzględnić ewentualne zmiany w w/w wykazach. Zmiany te nie mogą być uznane za brak zgodności studium z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

4. WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH.

Stanowisko archeologiczne to pojęcie określające miejsce lub przestrzeń, w której występują lub występowały zabytki archeologiczne. Zabytek archeologiczny w myśl ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 Art. 1. pkt 4) jest to *zabytek nieruchomy, będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem*. Zabytek archeologiczny jest więc specyficznym rodzajem zabytku, definiowanym w przytaczanym art.3 pkt 1 jako: *nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową*.

Zależnie od przyjętych kryteriów istnieje wiele sposobów podziałów stanowisk archeologicznych.

Jeden z najpowszechniejszych podziałów przyjmuje za kryterium posiadanie lub brak własnej formy krajobrazowej.

A) Ze względu na to kryterium stanowiska dzielą się na:

- 1° płaskie,
- 2° przestrzenne (np. kurhany).

Granice stanowisk płaskich wyznacza się głównie na podstawie rozrzutu znalezisk zabytków archeologicznych na powierzchni terenu. Ich rzeczywisty zasięg może być określony tylko na podstawie badań wykopaliskowych. Badania te mogą potwierdzić zasięg stanowiska, zawęzić go lub poszerzyć.

B) Ze względu na zajmowaną powierzchnię stanowiska podzielono na:

- 1° stanowiska punktowe (ślady osadnictwa) o powierzchni do 1 ara,
- 2° stanowiska o powierzchni do 0,5 ha,
- 3° stanowiska o większej powierzchni.

Stanowiska wymienione w punkcie 1° i 2° zaznaczane są na mapie symbolicznie; granice stanowisk powierzchniowych (pkt 3°) nanoszone są na mapę z dokładnością, na jaką pozwala jej skala.

C) Najbardziej powszechnym i porządkującym podziałem poszczególnych rodzajów stanowisk jest podział pod względem funkcji. Zgodnie z nim wyróżniano cztery lub więcej grup. Przedstawiona poniżej klasyfikacja stanowi kompilację podziałów proponowanych przez różnych badaczy. Przynależność stanowisk do jednej z wymienionych grup jest często niejednoznaczna:

- 1) **stanowiska osadnicze** - podstawowa forma zagospodarowania terenu to obiekty mieszkalne - schroniska skalne, obozowiska, osady otwarte - wsie i przysiółki oraz miasta,
- 2) **stanowiska o charakterze obronnym** - podstawową ich funkcją była obrona co skutkowało najczęściej wyraźnym wyodrębnieniem w krajobrazie - grodziska, gródki stożkowate, wały, wieże mieszkalne, zamki, fortalicje
- 3) **stanowiska o funkcji kultowej w tym sepulkralnej** - należą do nich miejsca kultu służące odprawianiu obrzędów związanych z wyznawaniem światopoglądem w tym z chowaniem zmarłych - pojedyncze kamienie lub ich zespoły stanowiące różnorodne formy w tym np. kręgi, „ołtarze”, cmentarzyska, cmentarze, krzyże, kapliczki, kaplice, świątynie, zespoły świątynne, klasztory itp.
- 4) **stanowiska o charakterze produkcyjnym** - warsztaty, pracownie rzemieślnicze, ośrodki hutnicze, kopalnie, manufaktury, folwarki itp.
- 5) **stanowiska o charakterze komunikacyjnym w tym znaki graniczne** - mosty, przeprawy, brody, drogi, kanały, porty, kopce graniczne
- 6) **poła bitew-pobojowiska**
- 7) **skarby** - zdeponowane poza kontekstem osadniczym przedmioty lub zespoły przedmiotów o dużej wartości.
- 8) **znaleziska luźne lub punkty czy ślady osadnicze** - miejsca w których natrafiono na powierzchni terenu na pojedyncze zabytki (np. siekierka, grzechotka, moneta) lub niewielką ich ilość świadczącą o penetracji określonego terenu w określonym czasie.

D) Stanowisko związane jest zawsze z określonym miejscem lub obszarem. Stwierdzone w jego granicach fakty nie zawsze charakteryzują się ciągłością (tożsamością) chronologiczną i kulturową. Stąd też stanowiska można podzielić na:

- 1) **proste (jednokulturowe)** - na których występują relikty jednej tylko kultury,
- 2) **złożone (wielokulturowe)** - na których wyróżnić można ślady bytności wielu kultur archeologicznych.

E) Nowsze podejście do tego tematu spowodowało wprowadzenie podziału w oparciu o pojęcie faz funkcjonowania stanowiska. Zgodnie z nim można wyróżnić stanowiska:

1 jednofazowe

- 2 wielofazowe** - relikty z różnych faz osadniczych nie mają ze sobą związku chronologicznego i/lub kulturowego i/lub funkcjonalnego i/lub przestrzennego.

F) Ze względu na czas odkrycia i istniejącą dokumentację wydzielono stanowiska:

- archiwalne, tzn. znane z dokumentów i literatury, względnie zachowanych znalezisk.

Za archiwalne uznawane jest stanowisko odkryte przed II wojną światową lub przed wprowadzeniem programu Archeologiczne Zdjęcie Polski.

Wśród nich znajdują się dwa rodzaje stanowisk:

- a) o określonej lokalizacji - stanowiska te podlegają weryfikacji poprzez badania powierzchniowe. Badania te mogą potwierdzić lub nie, występowanie na danym terenie zabytków. Brak potwierdzenia może być spowodowany różnymi czynnikami w tym niedostępnością terenu (zalesienie, porośnięcie darnią);
- b) o nieokreślonej lokalizacji - tych stanowisk nie nanosi się na mapę stanowiącą załącznik do wytycznych.

• Stanowiska nie „archiwalne” zostały odkryte po 1945 r. podczas prac wykopaliskowych lub inwentaryzacji przeprowadzanej w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP). Jest to program badawczy polegający na rejestracji stanowisk w oparciu o badania archiwalne i powierzchniowe. Na podstawie wyników tych badań tworzony jest wykaz stanowisk archeologicznych w oparciu o Karty AZP (stanowiska nanosi się na mapę w skali 1:10 000 lub mniejszej i podaje rzędne geograficzne). Stanowiska rejestrowane są wg. przyporządkowania administracyjnego i określane poprzez nr tzw. obszaru AZP, nr stanowiska na mapie i nr stanowiska w miejscowości.

Stanowiska archiwalne nie zweryfikowane lub zweryfikowane negatywnie oznacza się na mapie zaczernionym trójkątem którego geometryczny środek wyznacza miejsce odkrycia. Stanowiska o nieokreślonej lokalizacji zaznacza się na mapach Obszaru AZP trójkątem nie zaczernionym postawionym w pobliżu nazwy miejscowości. Prace inwentaryzacyjne na terenie gminy Twardogóra zostały zakończone, tym niemniej możliwe jest zwiększenie liczby stanowisk w wyniku nowych odkryć zarówno archiwalnych jak i terenowych. W takim przypadku należy uaktualnić nin. wytyczne konserwatorskie w zakresie ochrony zabytków archeologicznych.

Na obszarze stanowisk archeologicznych obowiązują następujące wymogi konserwatorskie :

- 1) dopuszcza się uprawy rolnicze, ogrodowe, poletka doświadczalne – z wyłączeniem obszarów objętych strefą „W” - przy czym należy unikać zbyt głębokiej orki, stanowiącej zagrożenie dla znajdujących się w ziemi zabytków archeologicznych;
- 2) obszary stanowisk archeologicznych należy wyłączyć spod ewentualnego zalesienia;
- 3) dopuszczalne jest lokalizowanie inwestycji na terenie stanowiska archeologicznego – z wyłączeniem obszarów objętych strefą „W” - pod warunkiem uzgodnienia i uzyskania zezwolenia od właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków. Ponadto inwestor obowiązany jest zlecić wykonanie ratowniczych badań wykopaliskowych na własny koszt przed przystąpieniem do prac ziemnych. Wyniki tych badań mogą wpłynąć na decyzję o zmianie programu zagospodarowania tego terenu lub obrania innej technologii. Przed uzyskaniem pozwolenia na budowę (a dla robót nie wymagających pozwolenia na budowę - przed realizacją inwestycji, tj. przed uzyskaniem zaświadczenia potwierdzającego akceptację przyjęcia zgłoszenia wykonywania robót budowlanych) należy uzyskać pozwolenie Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na przeprowadzenie ziemnych robót budowlanych na terenie zabytkowym w trybie prac konserwatorskich, które polegają na przeprowadzeniu wyprzedzających ratowniczych badań archeologicznych metodą wykopaliskową, przez uprawnionego archeologa.

UWAGA

1. Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz.1568) art.33 ust.1. *Kto przypadkowo znalazł przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem archeologicznym, jest obowiązany, przy użyciu dostępnych środków, zabezpieczyć ten przedmiot i oznakować miejsce jego znalezienia oraz niezwłocznie zawiadomić o znalezieniu tego przedmiotu właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta).*
2. Zasób ewidencji i rejestru stanowisk archeologicznych podlega sukcesywnym uzupełnieniom i weryfikacji.

5. ZIELEŃ CHRONIONA.

Jako „zieleń chroniona” mogą występować obszary zielone, oznaczone jako „teren zielony do zachowania”, czyli:

- 5.1. założenia zieleni komponowanej: parki, ogrody, skwery, gazony ukształtowane przez człowieka;
- 5.2. cmentarze powstałe przed 1945 r.;

5.3. lasy.

oraz obiekty „punktowe”, czyli:

5.4. szpalery, aleje i pojedyncze drzewa pomnikowe.

Ad. 5.1.

Na terenach zieleni komponowanej obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) należy dążyć do ich zachowania lub scalenia w granicach historycznych,
- 2) niedopuszczalne jest dokonywania podziałów własnościowych tych terenów; w przypadku, gdy taki podział już istnieje, należy dążyć do scalenia własnościowego gruntów w granicach historycznych założenia;
- 3) założenia te winny pozostać założeniami zielonymi; należy tu lokalizować funkcję rekreacyjną lub reprezentacyjną;
- 4) założenia te należy uporządkować; wskazana jest ich rewaloryzacja. W przypadku, gdy nie przewiduje się rewaloryzacji danego obszaru, należy pozostawić zieleni naturalnemu rozwojowi;
- 5) stosunki gruntowo-wodne winny umożliwić utrzymanie zieleni w należyтым stanie; prace melioracyjne winny dążyć do odtworzenia dawnych stosunków wodnych;
- 6) na obszarach chronionych wprowadza się zakaz prowadzenia działalności inwestycyjnej bez uzgodnienia z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków oraz właściwym wojewódzkim konserwatorem przyrody,
- 7) wszelkie działania na ich terenie, także lokalizację nowych obiektów, należy uzgadniać z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków i wykonywać pod jego kontrolą.

UWAGA:

Niedopuszczalne jest kwalifikowanie tych terenów jako użytków rolnych lub leśnych albo gruntów budowlanych! Winny one pozostać terenami zieleni parkowej, gdyż zabronione jest prowadzenie na ich obszarze gospodarki leśnej lub działalności inwestycyjnej. W miarę możliwości należy zachować funkcje poszczególnych części zespołów pałacowych: folwarki - funkcje gospodarcze, polany parkowe - łąki krajobrazowe bez prowadzenia nasadzeń, tereny zadrzewione jako naturalne masywy zieleni, zwłaszcza rosnące nad brzegami cieków wodnych.

Ad. 5.2.

Na terenie cmentarzy obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) jeżeli są one nadal użytkowane, należy zachować ich dotychczasową funkcję;
- 2) cmentarze nie użytkowane należy zachować jako tereny zielone, np. miejsca spacerowe;
- 3) należy zaznaczyć w terenie obszar cmentarza przez ogrodzenie go w sposób trwały. Funkcję ogrodzenia pełnić może zarówno twór sztuczny (mur, estetyczne ogrodzenie metalowe), jak i naturalny (np. żywopłot);
- 4) Należy zachować i konserwować elementy historycznych układów przestrzennych cmentarzy, w tym historyczne ogrodzenia, bramy, nagrobki, obiekty sztuki sakralnej, zieleni; w przypadku cmentarzy użytkowanych nowe inwestycje dopuszczalne wyłącznie jako uzupełnienie już istniejących form zainwestowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia historycznych relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem założenia.

Ad. 5.3.

W przypadku zaznaczenia obszaru leśnego jako terenu zielonego ważna jest rola lasu jako zielonej otuliny miejscowości lub bariery optycznej i jedynym wymogiem konserwatorskim jest jego zachowanie.

Ad. 5.4.

W przypadku szpalerów, alei i pojedynczych okazów obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) utrzymanie obiektu w miejscu i granicach historycznych;
- 2) właściwa pielęgnacja zieleni;
- 3) w przypadku szpalerów i alei usuwanie okazów chorych i uzupełnianie układu nasadzeniami właściwych gatunków drzew.

6. CHRONIONE UKŁADY KOMUNIKACYJNE.

Chronione układy komunikacyjne zaznaczono na planszy i w tekście jako „układ dróg do zachowania”. Jako wartość ochrony uznano drogi pełniące istotną rolę w kształtowaniu przestrzennego układu miejscowości. Drogi te należy zachować zarówno w ich przebiegu, jak i przekroju, tzn. ochronie podlegają linie rozgraniczające dróg, szerokość jezdni i poboczy, linie zabudowy. Ze stanowiska konserwatorskiego wskazane jest odtworzenie nawierzchni kamiennej dróg we wszystkich miejscowościach. Należy także utrzymać - w przypadku ich zachowania - dawne krawężniki i rynsztoki oraz nawierzchnię chodników z płyt granitowych lub kostek kamiennych.

V OGÓLNE ZALECENIA KONSERWATORSKIE – odnoszą się do całego obszaru gminy

1. Należy zachować charakter osadnictwa. Wskazane jest lokowanie nowej zabudowy w już istniejących układach osadniczych (na zasadzie uzupełniania „pustek” lub logicznej kontynuacji dotychczasowego układu).

Lokalizowanie budynków o znacznej powierzchni i kubaturze oraz elementów wysokościowych jest dopuszczalne tylko wówczas gdy nie kolidują z zasadami ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego (wyklucza się takie zamierzenia zwłaszcza w przypadku uniemożliwienia ekspozycji panoram wsi oraz istotnych elementów przestrzennych miejscowości).

2. W większości miejscowości zalecane jest zachowanie istniejącego układu dróg, tzn. utworzonego w naturalnym rozwoju wsi układu komunikacyjnego. Dodawanie nowych elementów winno się odbywać na zasadzie kontynuacji: logicznej i zgodnej z zasadami rozwoju historycznego. Przy rozbudowie układu komunikacyjnego należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi i ulice, drogi gospodarcze, obsługujące dawniej zaplecza działek, drogi gruntowe, miedzuchy, nawet miedze po odpowiednim przystosowaniu ich (prawnym i technicznym) do pełnienia tych funkcji. Dopuszcza się łączenie ich przecznkami.

Nie dopuszcza się obsługi komunikacyjnej poszczególnych działek (posesji) poprzez tzw. sięgacze lub ślepe uliczki.

3. W miejscowościach, gdzie występuje zabudowa zagrodowa, należy kontynuować ten typ zabudowy. Jej główną cechą charakterystyczną jest usytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest więc lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). Taka zabudowa zupełnie zaburza historyczną strukturę wsi. W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

4.

Na terenach, na których czytelna jest linia zabudowy, należy ją utrzymać i kontynuować. Na obszarach zabudowy wiejskiej należy wyznaczyć obszar – „pas zabudowy” nieprzekraczalnymi liniami zabudowy zarówno wobec wiejskiej drogi, jak i zaplecza działek (posesji). Ma to na celu pozostawienie „pasa ogrodów” - wyraźnie wyodrębnionych części działek siedliskowych, zajętych pod ogrody, sady, uprawy polowe, ewentualnie zieleni urządzonej. Niedopuszczalne jest tworzenie drugiej linii – drugiego pasa zabudowy bezpośrednio za pierwszą. Możliwość tworzenia w ten sposób drugiej linii zabudowy wobec konkretnych terenów zostanie określona na etapie opracowania miejscowych planów. Obowiązuje zakaz lokalizacji masztów związanych z urządzeniami przekaźnikowymi telekomunikacji.

5.

Ze względu na walory widokowe gminy oraz dotychczasową tradycję budowlaną wskazane jest formowanie zabudowy zgodnie z zasadami:

- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o niewysokie, 1 - 2 kondygnacje;
- o kształtowane na rzutach prostokątów;
- o z dachami stromymi, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowymi, symetrycznymi. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o operujące drobną formą architektoniczną;
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Dopuszczalne są materiały współczesne, np. beton. Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”;
- o W obszarach stref ochrony konserwatorskiej („B”, „K”) możliwość tworzenia w ten sposób drugiej linii zabudowy wobec konkretnych terenów zostanie określona na etapie opracowania miejscowych planów.

6.

W miarę możliwości należy zachować funkcje poszczególnych części zespołów podworskich:

- pałac, dwór - funkcja rezydencjonalna lub inna, pozwalająca zachować obiektowi charakter dominującego ośrodka założenia,
- folwarki - funkcje gospodarcze lub produkcyjne,
- majdany folwarczne - place wolne od zabudowy lub innych przegród optycznych, pełniące funkcje gospodarcze,
- polany parkowe - łąki krajobrazowe bez prowadzenia nasadzeń,
- ścieżki, drogi - ciągi komunikacyjne,
- tereny zadrzewione jako naturalne masywy zieleni, zwłaszcza rosnące nad brzegami cieków wodnych.

Utrzymanie historycznych (lub zbliżonych do nich) funkcji tych obiektów umożliwi zachowanie wzajemnych relacji przestrzennych poszczególnych elementów zespołów, co jest jednym z głównych warunków zachowania ich zabytkowego charakteru.

7.

Pożądane jest scalenie własnościowe poszczególnych majątków lub folwarków; wysoce niewłaściwe jest dokonywanie ich podziałów. Niezależnie jednak od tego, czy dany folwark należy do jednego właściciela, czy do wielu, należy zachować jego strukturę przestrzenną. W przypadku, gdy zamierza się budowę nowych obiektów na terenie lub w bezpośrednim sąsiedztwie folwarku, należy je tak lokalizować, aby stanowiły one logiczną kontynuację dotychczasowego układu przestrzennego założenia.

8.

Na terenie folwarków obowiązują następujące zalecenia konserwatorskie:

- należy zachować istniejącą zabudowę;
- rozbiórki obiektów zabytkowych możliwe są jedynie w przypadku stwierdzenia ich złego stanu technicznego i wykonania odpowiedniej dokumentacji historyczno-architektonicznej; całość należy przedstawić i uzgodnić z właściwym WKZ;
- lokalizowanie nowej zabudowy możliwe jest jedynie w miejscu rozebranych budynków historycznych lub jako logiczna kontynuacja zabudowy folwarcznej; z nawiązaniem do historycznej zabudowy folwarcznej,
- należy zachować w całości majdan folwarczny (podwórze folwarczne);
- jeżeli wymieniony powyżej warunek nie jest możliwy do spełnienia, należy zachować jedność - przynajmniej optyczną - majdanu folwarcznego. Niedopuszczalne jest lokalizowanie na nim nowej zabudowy, wydzielanie działek wysokimi ogrodzeniami, sytuowanie tu zieleni wysokiej lub innych obiektów optycznie niszczących przestrzeń majdanu;
- winno się zachowywać zbiorniki wodne, znajdujące się na dziedzińcach folwarcznych;
- zakazuje się budowy silosów na podwórzach folwarcznych; budowę silosów w tych zespołach dopuszcza się jedynie jako wbudowane w obiekty folwarczne.
- obowiązuje zakaz lokalizacji wiat, składowisk, złomowisk w obrębie zespołów folwarcznych

9.

Zaleca się utrzymanie i pielęgnowanie nazw miejscowych, potwierdzonych źródłowo, a w niektórych przypadkach powrót do nazw historycznych (np. Michałki zamienić na Pawelki).

10.

Ustala się ochronę historycznych dominant architektonicznych oznaczonych na rysunku oraz zakazuje się wznoszenia obiektów mogących wysokością lub gabarytami pozbawić ich dominującego charakteru w panoramie miejscowości.

1. BUKOWINKA

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

1.1. Obiekty i obszary w rejestrze zabytków:

- Grodzisko położone na północny zachód od zabudowy wsi; decyzja nr 402/Arch z dnia 17.12.1967 r.

1.2. Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	trafostacja	za nr 2	ok. 1935	
2.	dom mieszk.-gosp.	Nr 14	2 poł. XIX, p. XX	

3.	dom mieszk.	Nr 18	ok. 1910	
4.	dom mieszk.	Nr 29	ok. 1900	
5.	dom mieszk.	Nr 32	ok. 1900	
6.	dom mieszk.	Nr 34	ok. 1910	
7.	dom mieszk.	Nr 38	XIX/XX	
8.	dom mieszk., d. szkoła	Nr 84	ok. 1915	
9.	dom mieszk.	Nr 86	ok. 1910	

1.3. Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej:

- o Lasy położone na wschód, północny wschód oraz na południe od miejscowości.

1.4. Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto historyczną zabudowę wsi wraz z działkami siedliskowymi.

Przy rozbudowie układu komunikacyjnego należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi i ulice, drogi gospodarcze, obsługujące dawniej zaplecza działek, drogi gruntowe, miedzuchy, nawet miedze po odpowiednim przystosowaniu ich (prawnym i technicznym) do pełnienia tych funkcji. Dopuszcza się łączenie ich przecznicami.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. sięgacze lub ślepe uliczki. Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól.

Należy utrzymać i kontynuować historyczne linie zabudowy. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć obszar – „pas zabudowy” nieprzekraczalnymi liniami zabudowy zarówno wobec wiejskiej drogi, jak i zaplecza działek (posesji). Ma to na celu pozostawienie „pasa ogrodów” - wyraźnie wyodrębnionych części działek siedliskowych, zajętych pod ogrody, sady, uprawy polowe, ewentualnie zieleni urządzonej.

Niedopuszczalne jest tworzenie drugiej linii – drugiego pasa zabudowy bezpośrednio za pierwszą. Możliwość tworzenia drugiej linii zabudowy wobec konkretnych terenów zostanie określona na etapie opracowania planów miejscowych.

Należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest więc lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto obszary otaczające miejscowość aż po granicę lasów, celem stworzenia otuliny krajobrazowej wsi.

Strefa „B” i „K”

W strefie „B” ochrony konserwatorskiej oraz w strefie „K” ochrony krajobrazu kulturowego nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),

dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;

- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;

budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniące funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Zabudowa szeregowa lub bloki wykluczone,

- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Zaleca się nawiązywanie do tradycyjnej zabudowy poprzez stosowanie ceglanego lica. Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

Strefa „E”

Wyznaczono strefę „E” ochrony ekspozycji grodziska usytuowaną na zachód od niego. Dopuszcza się tutaj zabudowę, lecz nie może ona stanowić ciągłej bariery optycznej, nie może przesłaniać widoku na chronione grodzisko. Ponadto winna posiadać poniższe cechy:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Zaleca się nawiązywanie do tradycyjnej zabudowy poprzez stosowanie ceglanego lica. Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.
- o Należy ograniczyć możliwość lokowania budynków jako zgrupowanych zespołów – dopuszcza się wprowadzenie budynków o niewielkich gabarytach do 7 - 8m wysokości, zharmonizowanych z krajobrazem kulturowym i przyrodniczym.

1.5. Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „W”

Strefą „W” ochrony reliktyw archeologicznych objęto grodzisko wraz z systemem fos i osadnictwem przyrodowym, położone na północ od zachodniego krańca wsi i zawierające reszty murowanej zabudowy (wieży mieszkalnej?). Na obszarze strefy „W” wprowadza się całkowity zakaz zabudowy i zainwestowania. Dopuszczalne są wyłącznie działania konserwacyjne i rewaloryzacyjne.

Strefa „OW”

Wyznaczono strefę „OW” obserwacji archeologicznej dla całego założenia ruralistycznego, stanowiącą równocześnie stanowisko archeologiczne nr 2/6/75-31 AZP. Strefa OW obejmuje teren wsi (stanowisko) wraz z przyległościami – osadnictwem historycznymi pradziejowym (w kierunkach w obszar strefy należy włączyć tereny

jednostki ME na północ, północny wschód i południe od obszaru objętego strefą W oraz tereny jednostki MN skoncentrowane przy obszarze wsi.

1.6. Wykaz stanowisk archeologicznych:

BUKOWINKA

Obszar AZP 75-31

1	Bukowinka	nr 1/3/75-31 AZP
Rejestr Zabytków
402/Arch/1968 z
17.12.1968 r.	• grodzisko z okresu średniowiecza (XIV-XV w.)
2	Bukowinka	nr 2/6/75-31 AZP	• wieś średniowieczna i nowożytna

1.7. Inne uwagi i zalecenia:

Ochronie podlega układ dróg na terenie wsi.
Ze względów krajobrazowych nie należy odsuwać dalej od wsi granicy lasu, w związku z czym ochroną objęto lasy położone na wschód, północny wschód oraz na południe od miejscowości.

2. CHEŁSTÓW

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

2.1. Obiekty i obszary w rejestrze zabytków:

- o Kościół filialny p.w. św. Idziego Opata, drewn., 2. poł. XVII w., nr decyzji o wpisie do rejestru zabytków: 1178, 2.12.1964 r.

2.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	d. cmentarz kat.			
2.	park pałacowy		XIV	
3.	szkoła			
4.	dom mieszk.	Nr 4	ok. 1930	
5.	willa	Nr 7	p. XX	
6.	dom mieszk.	Nr 23	1907	
7.	zagroda:	Nr 25	p. XX	
a.	dom mieszk.	Nr 25	ok. 1910	
b.	stodoła	Nr 25	ok. 1910	
8.	dom mieszk.	Nr 27	ok. 1910	
a.	bud. gosp.	Nr 27	k. XIX	
9.	zagroda:	Nr 28	1910-20	
a.	dom mieszk.	Nr 28	p. XX	
b.	stodoła	Nr 28	p. XX	
c.	bud. gosp.	Nr 28	p. XX	
10.	dom mieszk.	Nr 30	p. XX	
11.	dom mieszk.	Nr 32	p. XX	
12.	dom mieszk.	Nr 33	ok. 1909	

a.	bud. gosp.	Nr 33	ok. 1909
13.	dom mieszk.	Nr 34	p. XX
14.	dom mieszk. - gosp.	Nr 35	ok. 1910
15.	dom mieszk.	Nr 49	p. XX
16.	dom mieszk.	Nr 50	p. XX
17.	stacja		l. 20-30-te
	transformatorowa		XX

2.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej:

- o Dawny cmentarz katolicki, XIV w., ob. miejsce pocmentarne w północnej części wsi, przy kościele, dz. nr 158
- o Park pałacowy w środkowej części wsi.
- o Drzewo o wymiarach pomnikowych (lipa) na terenie d. cmentarza przykościelnego.

UWAGA:

Wobec braku ewidencji parkowej lub innego opracowania określającego dokładnie granice założenia, granice te - a więc i granice terenu zielonego podlegającego ochronie konserwatorskiej - wyznaczono hipotetycznie i mogą one ulec korekcie po przeprowadzeniu dokładnych badań.

2.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „A”

Strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej objęto kościół wpisany do rejestru zabytków wraz z otaczającym go terenem, dawnym cmentarzem.

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto całą wieś wraz z dawnym parkiem pałacowym i terenem dawnego majątku, aż do drogi z Twardogóry.

Na terenie dawnego folwarku (majątku) obowiązują następujące zalecenia:

- o należy zachować istniejącą historyczną zabudowę;
 - o rozbiórki obiektów zabytkowych możliwe są jedynie w przypadku stwierdzenia ich złego stanu technicznego i wykonania odpowiedniej dokumentacji historyczno-architektonicznej; całość należy przedstawić i uzgodnić z właściwym WKZ;
 - o lokalizowanie nowej zabudowy możliwe jest jedynie w miejscu rozebranych budynków historycznych lub jako logiczna kontynuacja zabudowy folwarcznej. Formą architektoniczną winna ona nawiązywać do zabudowy historycznej;
 - o należy zachować w całości majdan folwarczny; a zwłaszcza jego jedność optyczną. Niedopuszczalne jest lokalizowanie na nim nowej zabudowy, wydzielanie działek wysokimi ogrodzeniami, sytuowanie tu zieleni wysokiej lub innych obiektów optycznie niszczących przestrzeń majdanu;
 - o zakazuje się budowy silosów na podwórzach folwarcznych; budowę silosów w tych zespołach dopuszcza się jedynie jako wbudowane w obiekty folwarczne.
- Przy rozbudowie układu komunikacyjnego należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi i ulice, drogi gospodarcze, obsługujące dawniej zaplecza działek, drogi gruntowe, miedzuchy, nawet miedze po odpowiednim przystosowaniu ich (prawnym i technicznym) do pełnienia tych funkcji.
- Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. sięgacze lub ślepe uliczki.
- Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od dróg gospodarczych.

W celu zachowania malowniczych walorów miejscowości zabudowę należy kształtować w oparciu o panoramy wsi, wykonane zwłaszcza z szosy do Twardogóry oraz z terenu otaczającego kościół. W północnej części wsi dopuszczalna jest zabudowa dwukondygnacyjna wolnostojąca, ze stromymi dachami, wielospadowymi, z użyciem materiałów tradycyjnych i nawiązaniem do tradycyjnej kolorystyki; odpowiadająca charakterem istniejącym willom. Należy utrzymać bogate zadrzewienie, ewentualnie je wzbogacić.

W części południowej należy kontynuować zabudowę zagrodową o charakterze wiejskim poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest więc lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto tereny położone na wschód od drogi z Twardogóry aż po linię lasów oraz historyczne założony układ miejscowości

Strefa „B” i „K”

W obu strefach: strefie „B” ochrony konserwatorskiej oraz w strefie „K” ochrony krajobrazu kulturowego nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaïcenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregowki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie w strefie „K” jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

Strefa „E”

Strefą „E” ochrony ekspozycji objęto teren usytuowany na północ od kościoła i cmentarza. W strefie tej wprowadza się zakaz zabudowy lub innych barier optycznych oraz wymóg utrzymania zieleni nieprzysłaniającej obiektu chronionego – zespołu kościelnego.

Wprowadza się zakaz lokalizacji obiektów kubaturowych w obszarze strefy ekspozycji zespołu kościelnego.

2.5. Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „W”

Strefą „W” objęto kościół wraz z otaczającym go dawnym cmentarzem (otoczone

również strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej).

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całą historyczną zabudowę wsi.

Strefa ta stanowi równocześnie stanowisko archeologiczne nr 2/25/75-33 AZP.

Strefa OW obejmuje teren wsi (stanowisko) wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym. W obszar strefy OW został włączony cały obszar jednostki MN skoncentrowany przy obszarze wsi.

2.6. Wykaz stanowisk archeologicznych:

CHELSTÓW			
Obszar AZP 75-33			
1	Chelstów	nr 1/14/75-33 AZP	• ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza (XV w)
2	Chelstów	nr 2/25/75-33 AZP	• wieś średniowieczna i nowożytna
	Chelstów		• cmentarz wraz z kościołem
Stanowisko bez określonej lokalizacji:			
3	Chelstów	nr 3/29/75-33 AZP	• punkt osadniczy z okresu neolitu

2.7. Inne uwagi i zalecenia:

Ochronie konserwatorskiej podlega układ dróg na terenie wsi.

Zaznaczono kościół jako dominantę architektoniczno-wysokościową.

Należy zachować dawny park. Wskazane jest wykonanie inwentaryzacji tego założenia oraz dokładnej kwerendy archiwalnej celem precyzyjniejszego określenia jego charakteru oraz układu. Na tej podstawie należy opracować projekt zagospodarowania parku. Jak najszybciej należy oczyścić oczka wodne i udrożnić urządzenia hydrotechniczne na strumieniu. Pożądana jest rewaloryzacja założenia z usytuowaniem w miejscu dawnego pałacu nowej budowli o charakterze rezydencjonalnym.

3. CHEŁSTÓWEK

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

3.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak

3.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	zagroda:	Nr 3	p. XX	
a.	dom mieszk.	Nr 3	p. XX	
b.	dom mieszk.	Nr 3	p. XX	
2.	dom mieszk.	Nr 5		
3.	trafostacja	przy nr 6a	ok. 1920	
4.	dom mieszk.	Nr 7	2 poł. XIX	
a.	bud. gosp.	Nr 7	k. XIX	
5.	dom mieszk.	Nr 8	I. 30-te XX	
6.	dom mieszk.	Nr 10		
7.	dom mieszk.	Nr 11		
8.	dom mieszk.	Nr 12		
9.	dom mieszk.	Nr 13		
10.	dom mieszk.	Nr 14		
11.	zespół mieszk. - gosp.	Nr 17		

a.	dom mieszk.	Nr 17	
b.	bud. gosp.	Nr 17	
c.	stodoła	Nr 17	
d.	szopa	Nr 17	
11.	dom mieszk.	Nr 18	
12.	dom mieszk.	Nr 22	
13.	dom mieszk.	Nr 23	ok. 1905

Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

3.3. Strefy ochrony konserwatorskiej: nie wyznaczono.

3.4. Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całe założenie ruralistyczne. Strefa OW obejmuje teren wsi (stanowisko) wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym. Strefą OW objęto również cały obszar jednostki MN, Mnu, UP skoncentrowane przy obszarze wsi.

3.5. Wykaz stanowisk archeologicznych:
na terenie Chelstówka nie stwierdzono występowania znalezisk archeologicznych.

4.1 CZTERY CHAŁUPY (CZWÓRKA)

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

4.1.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

4.1.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	dom mieszk.	Nr 6		
a.	bud. gosp.	Nr 6	p. XX	
2.	dom mieszk.	Nr 9	p. XX	
a.	bud. gosp.	Nr 9	p. XX	
			p. XX	

4.1.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

4.1.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto cały przysiółek. W strefie tej nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;

- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
 - o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniące funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregowki lub bloki wykluczone,
 - o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Dopuszczalne są materiały współczesne, np. beton. Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.
- Nie należy zbytnio zagęszczać zabudowy - jej intensywność i wielkości działek (wielkości posesji) winny być podobne do obecnie istniejących.

4.1.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto cały przysiółek.

4.1.6 Wykaz stanowisk archeologicznych: podany w części dotyczącej Domasławic.

4.1.7 Inne uwagi i zalecenia:

Miejscowość o dużych walorach „letniskowych”, nadająca się na miejscowość wypoczynkową.

4.2 DOMASŁAWICE

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

4.2.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak

4.2.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków w
1.	d. cmentarz ewang.	na wsch. od wsi	2 poł. XIX	
2.	zespół folwarczny:			
a.	dom mieszk., ob. bud. produkcyjny	między nr 43-44	k. XIX	
b.	chlewnia, ob. komórki	obok nr 44	p. XX	
3.	dom mieszk.	Nr 7	p. XX	
4.	stodoła	między nr 10 a 14	p. XX	
5.	dom mieszk.	Nr 11	ok. 1910	
6.	dom mieszk.	Nr 12	p. XX	
a.	bud. gosp.	Nr 12	p. XX	
7.	dom mieszk.	Nr 15	2 poł. XIX	
8.	dom mieszk.	Nr 20	2 poł. XIX	
9.	zespół mieszk.-gosp.:	Nr 21	p. XX	
a.	dom mieszk.	Nr 21	p. XX	
b.	bud. gosp.	Nr 21	p. XX	

c.	szopa	Nr 21	p. XX
10.	zespół mieszk.-gosp.	Nr 23	p. XX
a.	dom mieszk.	Nr 23	p. XX
b.	bud. gosp.	Nr 23	p. XX
c.	stodoła	Nr 23	p. XX
11.	dom mieszk.	Nr 24	1 poł. XIX
a.	bud. gosp.	Nr 24	1 poł. XIX
12.	szkoła, ob. przedszkole	Nr 25	ok. 1915
13.	dom mieszk.	Nr 27	p. XX
a.	bud. gosp.	Nr 27	p. XX
14.	dom mieszk.-gosp.	Nr 28	1912
15.	dom mieszk.	Nr 31	p. XX
16.	dom mieszk.-gosp.	Nr 39	2 poł. XIX
17.	dom mieszk.	Nr 46	l. 20-te XX
a.	bud. gosp.	Nr 46	l. 20-te XX
18.	dom mieszk.	Nr 47	l. 30-te XX
19.	dom mieszk.	Nr 48	l. 20-30-te XX
20.	dom mieszk. ze sklepem, d. bud. cła	Nr 50	ok. 1920
21.	dom mieszk., punkt felczerski	Nr 51 (49?)	ok. 1920
22.	dom mieszk.	Nr 53	l. 30-te XX
23.	dom mieszk.	na skraju zach. części wsi	p. XX
a.	bud. gosp.		p. XX
24.	trafostacja	w centrum wsi	l. 30-te XX
25.	dom mieszk.	Nr 29	ok. 1920
a.	bud. gosp.	Nr 29	ok. 1920

Budynki położone we wsi **ŁAZISKA** (na jej wschodnim krańcu), lecz należące administracyjnie do Domasławic.

Budynek gospodarczy, Domasławice nr 29 mur., ok. 1920 r.

4.1.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej:

- d. cmentarz ewangelicki; ok. 600 m na wschód od zabudowy wsi, na południowym skraju małego lasu 2. poł. XIX w.¹,
- miejsce pochówku ofiar cholery (gł. żydów ?) z czasów I wojny światowej oznaczone krzyżem zagłębienie w terenie, usytuowane na południe od drogi do Goszcza, w pobliżu zagrody nr 322,
- na północ od drogi do Goszcza, w lesie, znajdował się cmentarz polski. Jego śladów nie odnaleziono. Fakt istnienia tego cmentarza zaznacza krzyż drewniany usytuowany przy tej drodze, „na wysokości” dawnego cmentarza³,
- pojedyncze drzewo pomnikowe rosnące na terenie dawnego folwarku, w pobliżu domu zarządcy.

¹ Cmentarz zaznaczony jest na mapie orientacyjnie wobec braku możliwości dokładnego jego zlokalizowania na nieaktualnych podkładach.

² Wiadomości uzyskane od potomka autochtonów, mieszkańca budynku nr 32 w Domasławicach. Nie potwierdzone źródłowo.

³ Wiadomości uzyskane od potomka autochtonów, mieszkańca budynku nr 32 w Domasławicach. Nie potwierdzone źródłowo.

4.2.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto historyczną zabudowę wsi wraz z działkami siedliskowymi.

Przy rozbudowie układu komunikacyjnego należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi i ulice, drogi gospodarcze, obsługujące dawniej zaplecza działek, drogi gruntowe, miedzuchy, nawet miedze po odpowiednim przystosowaniu ich (prawnym i technicznym) do pełnienia tych funkcji. Dopuszcza się łączenie ich przecznkami.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. sięgacze lub ślepe uliczki.

Na obszarze założenia ruralistycznego należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest więc lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Należy utrzymać i kontynuować linie zabudowy. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć obszar – „pas zabudowy” nieprzekraczalnymi liniami zabudowy zarówno wobec wiejskiej drogi, jak i zaplecza działek (posesji). Ma to na celu pozostawienie „pasa ogrodów” - wyraźnie wyodrębnionych części działek siedliskowych, zajętych pod ogrody, sady, uprawy polowe, ewentualnie zieleń urządzoną.

Możliwość tworzenia drugiej linii zabudowy wobec konkretnych terenów zostanie określona na etapie opracowania planów miejscowych.

Strefą „B” obejmuje się również zabytkowy cmentarz ewangelicki

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto obszary otaczające miejscowość od strony południowej, zachodniej i północnej, celem stworzenia otuliny krajobrazowej wsi.

Strefy „B” i „K”

W obu strefach „B” oraz w strefie „K” nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,

- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Dopuszczalne są materiały współczesne, np. beton. Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

Strefa „E”

Z drogi z Goszcza do Domasławic wyznaczono strefę „E” ochrony ekspozycji zabudowy zachodniej części tej miejscowości. Inwestowanie w tej strefie jest dopuszczalne, lecz należy kształtować jego formę w oparciu o panoramy chronionej strefą „E” części wsi, z zachowaniem w/w warunków dla nowej zabudowy. Nie należy lokować tu żadnych barier optycznych.

4.2.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „W”

Strefami „W” objęto:

- dawny cmentarz ewangelicki położony na wschód od wsi,
- miejsca pochówku ofiar cholery.

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całą historyczną zabudowę wsi. Strefa ta stanowi równocześnie stanowisko archeologiczne nr 10/24/74-33 AZP.

4.2.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

DOMASŁAWICE

Obszar AZP 73-33

1	Domasławice	nr 2/11/73-33 AZP	• obozowisko? z okresu mezolitu • osada kultury łużyckiej z IV-V okresu (halsztat) epoki brązu

Obszar AZP 74-33

2	Domasławice	nr 3/12/73-33 AZP	• ślad osadnictwa z epoki pradziejowej
3	Domasławice	nr 9/2/74-33 AZP	• ślad osadnictwa z epoki kamienia
4	Domasławice	nr 8/3/74-33 AZP	• ślad osadnictwa z epoki pradziejowej
5	Domasławice	nr 4/4/74-33 AZP	• grób szkieletowy o nieokreślonej chronologii
6	Domasławice	nr 1/5/74-33 AZP	• osada? z okresu wczesnego średniowiecza • osadnictwo z okresu późnego średniowiecza
7	Domasławice	nr 10/24/74-33 AZP	• wieś średniowieczna i nowożytna
Stanowiska bez określonej lokalizacji:			
8	Domasławice	nr 5/14/74-33 AZP	• punkt osadniczy z okresu neolitu
9	Domasławice	nr 6/15/74-33 AZP	• ślad osadniczy z okresu neolitu
10	Domasławice	nr 7/16/74-33 AZP	• punkt osadniczy z epoki brązu
11	Domasławice	nr 11/25/74-33 AZP	• ślad osadnictwa późnośredniowiecznego
12	Domasławice	nr 12/26/74-33 AZP	• gródek stożkowaty – późne średniowiecze

13	Domasławice	nr 13/27/74-33
AZP	• nieokreślone stanowisko o nieokreślonej chronologii
14	Domasławice	nr 14/28/74-33
AZP	• punkt osadniczy o nieokreślonej chronologii
15	Domasławice	nr 15/29/74-33
AZP	• nieokreślone stanowisko o nieokreślonej chronologii
16	Domasławice		• miejsce pochówku ofiar cholery z okresu I wojny światowej (na południe od drogi do Goszcza)
17	Domasławice		• cmentarz polski (na północ od drogi do Goszcza, w lesie)

4.2.7 Inne uwagi i zalecenia:

Ochronie konserwatorskiej podlegają drogi w samej miejscowości, jak i wychodzące z niej.

5.1 DRĄGÓWEK (ŁAZISKA-PUSTKOWIE, ŁAZISKO-PUSTKOWIE)

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

5.1.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

5.1.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	dom mieszk.	Nr 3	1855	
a.	bud. gosp.	Nr 3	1855	

5.1.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

5.1.4 Strefy ochrony konserwatorskiej: nie wyznaczono.

5.1.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto cały przysiółek. Strefa OW obejmuje teren przysiółka wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym oraz cały obszar jednostek MN, ME, WS, ZL w kierunku Nowej Wsi Goszczańskiej i Zakrzowa.

5.1.6 Wykaz stanowisk archeologicznych: podany w części dotyczącej Drągowa.

5.1.7 Inne uwagi i zalecenia:

Nowa zabudowa winna być lokalizowana wzdłuż istniejących dróg, na niezabudowanych działkach, położonych pomiędzy zabudową oraz kontynuować istniejące linie zabudowy. Nowowznoszone obiekty powinny być zharmonizowane z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez: niewielkie gabaryty i drobną formę architektoniczną, niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu), dachy strome, budynki sytuowane na działce analogicznie, jak stara zabudowa zagrodowa (nie w środku działki).

5.2 ZAKRZÓW (ZAKRÓW)

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

5.2.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

5.2.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	dom mieszk., d. <i>Gasthaus</i>	Nr 9	1912	
a.	obora	Nr 9	ok. 1910	
2.	zagroda:	Nr 10	p. XX	
a.	dom mieszk.	Nr 10	p. XX	
b.	bud. gosp.	Nr 10	p. XX	
c.	stodoła	Nr 10	p. XX	
3.	zespół mieszk. - gosp.:	Nr 13	1915-20	
a.	dom mieszk.	Nr 13	1915-20	
b.	stodoła I	Nr 13	1915-20	
c.	stodoła II	Nr 13	1915-20	
d.	obora	Nr 13	1915-20	
4.	dom mieszk.	na końcu pn. części wsi	p. XX	

5.2.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

5.2.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto całą miejscowość.

Na obszarze założenia ruralistycznego należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest więc lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Należy utrzymać i kontynuować istniejące linie zabudowy. Niedopuszczalne jest tworzenie drugiego pasa zabudowy bezpośrednio za pierwszą.

Wskazane jest, aby nowa zabudowa lokalizowana była wzdłuż istniejących dróg. Nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;

- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniące funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

Strefa „E”

Z drogi przebiegającej przez Zakrzów wyznaczono strefę „E” ochrony ekspozycji zabudowy Drągowa. Inwestowanie w tej strefie jest dopuszczalne, lecz należy kształtować jego formę w oparciu o panoramy chronionej strefą „E” miejscowości.

5.2.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:**Strefa „OW”**

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całą historyczną zabudowę wsi całe założenie ruralistyczne.

5.2.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

dany w części dotyczącej Drągowa.

5.3 DRĄGÓW

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

5.3.1 **Obiekty i obszary w rejestrze zabytków:** brak.

5.3.2 **Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:**

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	zespół mieszk. - gosp.:			
a.	dom mieszk.		XIX/XX	
b.	magazyn		p. XX	
c.	stodoła		1909	
2.	dom mieszk.	Nr 3	k. XIX	
3.	dom mieszk.	Nr 5	2 poł. XIX	
a.	stodoła	Nr 5	2 poł. XIX	
4.	dom mieszk.	Nr 7	1860	
5.	dom mieszk.	Nr 8	p. XX	
6.	dom mieszk.	Nr 11	p. XX	
7.	dom mieszk.	Nr 13	p. XX	
8.	dom mieszk.	Nr 14	p. XX	
9.	trafostacja		ok. 1920	

(dawny folwark)

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	zespół folwarczny:			
a.	dom mieszk., d. rządcówka	Nr 21	p. XX	
b.	oficyna mieszk.	Nr 20	p. XX	
c.	obory		p. XX	
d.	spichlerz		p. XX	
e.	park dworski		p. XX	

5.3.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej:

- o Park przytykający od południa do folwarku.

5.3.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto dawny folwark wraz z terenem zielonym. Obowiązują tu następujące zalecenia:

- o należy zachować istniejącą zabudowę;
- o rozbiórki obiektów zabytkowych możliwe są jedynie w przypadku stwierdzenia ich złego stanu technicznego i wykonania odpowiedniej dokumentacji historyczno-architektonicznej; całość należy przedstawić i uzgodnić z właściwym WKZ;
- o lokalizowanie nowej zabudowy możliwe jest jedynie w miejscu rozebranych budynków historycznych lub jako logiczna kontynuacja zabudowy folwarcznej. Formą architektoniczną winna ona nawiązywać do zabudowy historycznej;
- o należy zachować w całości majdan folwarczny; a zwłaszcza jego jedność optyczną. Niedopuszczalne jest lokalizowanie na nim nowej zabudowy, wydzielanie działek wysokimi ogrodzeniami, sytuowanie tu zieleni wysokiej lub innych obiektów optycznie niszczących przestrzeń majdanu;
- o zakazuje się budowy silosów na podwórzach folwarcznych; budowę silosów w tych zespołach dopuszcza się jedynie jako wbudowane w obiekty folwarczne;
- o należy zachować istniejące zadrzewienie – teren zielony.

Strefa „K”

Strefa „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto całe założenie ruralistyczne.

Przy rozbudowie układu komunikacyjnego należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi i ulice, drogi gospodarcze, obsługujące dawniej zaplecza działek, drogi gruntowe, miedzuchy, nawet miedze po odpowiednim przystosowaniu ich (prawnym i technicznym) do pełnienia tych funkcji. Dopuszcza się łączenie ich przecznkami.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Na obszarze założenia ruralistycznego należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest więc lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Należy utrzymać i kontynuować istniejące linie zabudowy. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć obszar – „pas zabudowy” nieprzekraczalnymi liniami zabudowy zarówno wobec wiejskiej drogi, jak i zaplecza działek (posesji). Ma to na celu pozostawienie „pasa ogrodów” - wyraźnie wyodrębnionych części działek siedliskowych, zajętych pod ogrody, sady, uprawy polowe, ewentualnie zieleń urządzoną.

Możliwość tworzenia drugiej linii zabudowy wobec konkretnych terenów zostanie określona na etapie opracowania planów miejscowych.

W strefie „K” ochrony krajobrazu kulturowego nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok.45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

5.3.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całe założenie ruralistyczne z terenem dawnego folwarku.

Strefa OW obejmuje teren przysiółka wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym oraz cały obszar jednostek MN, ME, WS.

5.3.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

DRĄGÓW

Obszar AZP 73-33

1	Drągów	nr 4/14/73-33 AZP	• ślad osadnictwa z epoki pradziejowej
2	Drągów	nr 1/15/73-33 AZP	• osada z V okresu epoki brązu, kultura
łużycka
3	Drągów	nr 5/16/73-33 AZP	• ślad osadnictwa z epoki pradziejowej
• ślad osadnictwa z okresu średniowiecza
4	Drągów	nr 6/18/73-33 AZP	• ślad osadnictwa z epoki pradziejowej
• ślad osadnictwa z okresu wczesnego
średniowiecza, fazy późnej
• ślad osadnictwa z okresu średniowiecza

5	Drągów	nr 7/19/73-33 AZP	• ślad osadnictwa z epoki pradziejowej • ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza
6	Drągów	nr 2/21/73-33 AZP	• znalezisko luźne z okresu neolitu
7	Drągów	nr 8/22/73-33 AZP	• osada produkcyjna ? o nieokreślonej chronologii
8	Drągów	nr 9/23/73-33 AZP	• osada produkcyjna ? o nieokreślonej chronologii
9	Drągów-Pustkowie	nr 11/25/73-33 AZP	• osada hutnicza kultury przeworskiej z okresu wpływów nowożytnych • ślad osadniczy z wczesnego średniowiecza • ślad osadniczy ze średniowiecza i okresu nowożytnego
10	Drągów-Zakrzów	nr 15/31/73-33 AZP	• ślad osadnictwa z okresu późnośredniowiecznego
Stanowisko bez określonej lokalizacji:			
11	Drągów	nr 3/20/73-33 AZP	• skarb o nieokreślonej chronologii
12	Drągów-Zakrzów	nr 12/28/73-33 AZP	• stanowisko nieokreślone – pradzieje
13	Drągów-Zakrzów	nr 13/29/73-33 AZP	• stanowisko nieokreślone – pradzieje
14	Drągów-Zakrzów	nr 14/30/73-33 AZP	• skarb? z okresu późnego średniowiecza

6.1 DROGOSZOWICE

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

6.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

6.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	d. cmentarz ewang.	na zach. skraju wsi	2 poł. XIX	
2.	dom mieszk.	Nr 2	p. XX	
3.	wygódka	przy nr 3	ok. 1920	
4.	szkoła	Nr 4	ok. 1925	
5.	dom mieszk.- gosp.	Nr 6	ok. 1920	
6.	dom mieszk.	Nr 16	ok. 1920	
a.	bud. gosp.	Nr 16	ok. 1920	
7.	zagroda:	Nr 17	p. XX	
a.	dom mieszk.	Nr 17	p. XX	
b.	stodoła	Nr 17	p. XX	
8.	dom mieszk., d. „Gasthaus”	Nr 20	ok. 1915	
9.	dom mieszk. w zagrodzie	Nr 21	p. XX	
10.	stodoła	przy nr 23	p. XX	
11.	dom mieszk.	Nr 26	ok. 1915	
12.	młyn, ob. magazyn	obok nr 26	ok. 1915	
a.	bud. gosp.	naprzeciw młyna	ok. 1915	
13.	dom mieszk. w zagrodzie	Nr 29	p. XX	

14. dom mieszk.- gosp.	Nr 31	1926
15. budynek, ob. zakład tapicerski	pd.- zach. część wsi	p. XX

6.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej:

- o d. cmentarz ewangelicki na zachodnim skraju wsi, przy sklepie GS
- 2. poł. XIX w., zlikwidowany w latach 60-tych XX w.

6.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto historyczną wieś wraz z terenem dawnego folwarku i młynem oraz dawnym cmentarzem ewangelickim. Strefa ta winna zawierać całe działki siedliskowe. W przypadku, gdy warunek ten nie jest spełniony, należy jej przebieg skorygować w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarze założenia ruralistycznego należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest więc lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Należy utrzymać i kontynuować istniejące linie zabudowy.

Możliwość tworzenia drugiej linii zabudowy wobec konkretnych terenów zostanie określona na etapie opracowania planów miejscowych.

Przy rozbudowie układu komunikacyjnego należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi i ulice, drogi gospodarcze, obsługujące dawniej zaplecza działek, drogi gruntowe, miedzuchy, nawet miedze po odpowiednim przystosowaniu ich (prawnym i technicznym) do pełnienia tych funkcji. Dopuszcza się łączenie ich przecznkami.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, o funkcjach gospodarczych, komunikacyjnych. Szeregowki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto przysiółki i ich otoczenie. Nowe obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniące funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

6.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:**Strefa „OW”**

Wyznaczono strefę „OW” obserwacji archeologicznej, obejmującą całą historyczną zabudowę Drogoszowic (bez przysiółków) wraz z folwarkiem. Strefa ta stanowi równocześnie stanowisko archeologiczne nr 4/26/75-33 AZP.

Strefa OW obejmuje teren przysiółka wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym (cały obszar jednostki MN) skoncentrowany przy obszarze wsi.

6.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:**DROGOSZOWICE****Obszar AZP 75-32**

1	Drogoszowice	nr 1/2/75-32 AZP	• ślad osadnictwa z okresu neolitu

Obszar AZP 75-33

2	Drogoszowice	nr 4/26/75-33 AZP	• wieś średniowieczna i nowożytna
3	Drogoszowice		• dawny cmentarz

Stanowiska bez określonej lokalizacji

4	Drogoszowice	nr 2/15/75-33 AZP	• znalezisko luźne z okresu neolitu
5	Drogoszowice	nr 3/16/75-33 AZP	• gródek stożkowaty z okresu
późnego średniowiecza

Wprowadza się następujące warunki ochrony dla zespołu folwarcznego z młynem:

7.1 BĘDZIN

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

7.1.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

7.1.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytkó w
1.	zespół leśniczówki:		ok. 1905	
a.	leśniczówka		ok. 1905	
b.	stodoła		ok. 1905	
2.	dom mieszk.	Nr 1	XIX/XX	
3.	bud. gosp.	Nr 6	1 ćw. XX	
4.	dom mieszk.	Nr 7	1926	
a.	bud. gosp.	Nr 7	1926	
5.	stodoła		2 poł. XIX	

7.1.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak

7.1.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto historyczną zabudowę wsi wraz z działkami siedliskowymi.

Na obszarze tej strefy należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy wiejskich drogach.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Nowe obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregowki lub bloki wykluczone,

- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.

7.1.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całą historyczną zabudowę wsi.

7.1.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

podany w części dotyczącej Drożdżęcina.

7.2 GRABEK

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

7.2.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

7.2.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	dom mieszk.	Nr 2	1866	
a.	stodoła	Nr 2	1866	
2.	zespół mieszk.- gosp.	Nr 4	k. XIX	
a.	dom mieszk.	Nr 4	k. XIX	
b.	bud. mieszk.- gosp.	Nr 4	k. XIX	
c.	stodoła/bud. gosp.	Nr 4	k. XIX	
d.	szopa	Nr 4	k. XIX	
3.	dom mieszk.- gosp.	Nr 5	1914	
4.	dom mieszk.	Nr 9	ok. 1900	

7.2.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

7.2.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto historyczną zabudowę wsi. Na tym obszarze należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Nowe obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaïcenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniące funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.

o

7.2.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całą historyczną zabudowę wsi całe założenie ruralistyczne cały przysiółek.

7.2.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

podany w części dotyczącej Drożdżęcina.

7.3 PAJĘCZAK

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

7.3.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

7.3.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	zespół mieszk.- gosp.	Nr 1	p. XX	
a.	dom mieszk.	Nr 1	p. XX	
b.	bud. gosp.	Nr 1	p. XX	
c.	stodoła	Nr 1	p. XX	
d.	szopa	Nr 1	p. XX	
2.	dom mieszk.- gosp.	Nr 2	1901	
3.	bud. gosp.	Nr 3	p. XX	
4.	dom mieszk.	Nr 5	1944	
a.	bud. gosp./stodoła	Nr 5	1944	
5.	dom mieszk.- gosp.	po pn. stronie drogi, w centrum	p. XX	

7.3.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

7.3.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto historyczną zabudowę wsi. Na tym obszarze należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej. Tam, gdzie jest to logiczne i możliwe, należy kontynuować istniejące linie zabudowy.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Nowe obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregowki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Wskazane jest stosowanie ceglanego lica ścian zewnętrznych. Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.

7.3.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:.

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto cały przysiółek.

7.3.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

dany w części dotyczącej Drożdżęcina.

7.4 DROŹDŻĘCIN (DROŻĘCIN)

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

7.4.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak

7.4.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
------	--------	-------	-----------	---------------------

1.	dom mieszk.	Nr 1	p. XX
a.	bud. gosp. I	Nr 1	p. XX
2.	zagroda:	Nr 3	1853-58
a.	dom mieszk.	Nr 3	1853-58
b.	bud. gosp. I	Nr 3	1853-58
c.	bud. gosp. II	Nr 3	1853-58
d.	bud. gosp. III	Nr 3	1853-58
3.	dom mieszk.	Nr 4	p. XX
a.	bud. gosp. I	Nr 4	p. XX
4.	zagroda:	Nr 6	ok. 1910
a.	dom mieszk.	Nr 6	ok. 1910
b.	bud. gosp. I	Nr 6	ok. 1910
c.	bud. gosp. II	Nr 6	ok. 1910

7.4.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak

7.4.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto całą miejscowość wraz z otoczeniem.

Na obszarze tej strefy należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól.

Nowe obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

7.4.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całą historyczną zabudowę wsi.

7.4.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

DROŹDŻĘCIN			
Obszar AZP 73-33			
1	Drożdżęcín	nr 1/2/73-33 AZP	• znalezisko luźne z epoki kamienia i I okresu epoki brązu

8. GOLA WIELKA**USTALENIA KONSERWATORSKIE:**

8.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

8.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	d. cmentarz ewang.	w pd. części wsi	2 poł. XIX	
2.	dom mieszk.	Nr 2	p. XX	
3.	dom mieszk.	Nr 3	p. XX	
4.	dom mieszk.	Nr 4	k. XIX	
5.	dom mieszk.	Nr 5	1907	
6.	dom mieszk.- gosp.	Nr 7	k. XIX	
7.	dom mieszk.- gosp.	Nr 8	k. XIX	
8.	dom mieszk.	Nr 14	p. XX	
9.	dom mieszk.	Nr 15	ok. 1910	
10.	dom mieszk.	Nr 18	ok. 1919	
a.	bud. gosp.	Nr 18	ok. 1919	
11.	dom mieszk.	Nr 21	ok. 1923	
12.	dom mieszk., ob. Nadleśnictwo	Nr 24	ok. 1920	
13.	dom mieszk.	Nr 32	p. XX	

8.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej:

- d. cmentarz ewangelicki
w południowej części wsi, dz. nr 63
2. poł. XIX w. (najstarszy zachowany nagrobek z 1882 r.)
- lasy otaczające miejscowość

8.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefami „B” ochrony konserwatorskiej objęto obie części historycznej miejscowości: „właściwą” Golę Wielką oraz położony na wschód od niej, przy tej samej drodze, przysiółek. Na tym obszarze należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez

sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

We właściwej wsi działki mogą być mniejsze, natomiast budynki winny tworzyć zagrodę. W północno-wschodniej części wsi zabudowa powinna być znacznie luźniejsza.

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto otoczenie wsi aż po granicę lasów.

Strefa „B” i „K”

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Dopuszczalne, a w niektórych miejscach nawet wskazane jest zagęszczenie zabudowy; natomiast niedopuszczalne jest zmniejszanie działek budowlanych.

Nowe obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaïcenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie w strefie „K” jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

8.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całe założenie ruralistyczne.

Strefa OW obejmuje teren wsi (stanowisko) wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym oraz cały obszar jednostek ME, UKS, MN.

8.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

GOLA WIELKA

Obszar AZP 75-33

1	Gola Wielka	nr 5/21/75-33 AZP	• osada ? z okresu nowożytnego (XVII-XVIII w.)

2	Gola Wielka	nr 6/22/75-33 AZP	• ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza • ślad osadnictwa z okresu nowożytnego
3	Gola Wielka	nr 7/23/75-33 AZP	• ślad osadnictwa z okresu nowożytnego XVII-XVIII w
4	Gola Wielka	nr 1/17/75-33 AZP	Stanowiska bez określonej lokalizacji: • znalezisko luźne z okresu neolitu • nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu średniowiecza • nieokreślony rodzaj stan. o nieokreślonej chronologii
5	Gola Wielka	nr 2/18/75-33 AZP	
6	Gola Wielka	nr 4/20/75-33 AZP	• nieokreślony rodzaj stan. o nieokreślonej chronologii • znalezisko luźne z okresu epoki kamienia
7	Gola Wielka	nr 8/30/75-33 AZP	
8	Gola Wielka	nr 9/31/75-33 AZP	• znalezisko luźne z okresu późnego średniowiecza • dawny cmentarz
9	Gola Wielka		
10	Gola Wielka	nr 3/19/75-33 AZP	Stanowiska z lokalizacją przybliżoną: Na północny-wschód od wsi • znalezisko luźne z okresu późnego średniowiecza • nieokreślony rodzaj stan. o nieokreślonej chronologii

8.7 Inne uwagi i zalecenia:

Zalecane jest wykorzystanie krajobrazowych walorów miejscowości. Z tego względu nie należy odsuwać dalej od wsi granicy lasu.

9.1 GOSZCZ (dawny przysiółek Troska)

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

9.1.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: Brak.

Postuluje się wpis do rejestru zabytków budynku mieszkalnego dawnego młyna wodnego, ob. domu starców, nr 4.

9.1.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	dom Starców, d. dom mieszk. młyna wodnego	Nr 4	poł. XIX	
2.	dom mieszk.	Nr 6	ok. 1910	

9.1.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

3.4. Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego, wspólną z Goszczem, objęto historyczną zabudowę przysiółka. Obowiązują tu takie same zalecenia, jakie sformułowano dla strefy „K” dla Goszcza.

9.1.4 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto cały przysiółek jedną strefą, którą objęty jest Goszcz.

9.1.5 Wykaz stanowisk archeologicznych:

podany w części dotyczącej Goszcza.

9.2 GOSZCZ

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

9.2.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków:

- o układ ruralistyczny miejscowości
nr decyzji o wpisie do rejestru zabytków:
- o Kościół parafialny p.w. Matki Bożej Wspomożycielki Wiernych, ul. Sycowska 1
mur., 1778 r.
nr decyzji o wpisie do rejestru zabytków: 1641 z dnia 15.04.1966 r.
- Elementy zespołu pałacowo - parkowego:
- o Kościół poewangelicki (pałacowy), ul. Słowackiego 10
mur., ok. 1750 r.
nr decyzji o wpisie do rejestru zabytków: 1179 z dnia 02.12.1964 r.
ob. nieużytkowany
- o Pałac (ruina)
mur., 1750-1755 r., 1887 r.
nr decyzji o wpisie do rejestru zabytków: 225 z dnia 14.07.1950 r.
- o Oficyna pałacowa nr 63 z bramą wjazdową przy nr 59
mur., ok. poł. XVIII w.
nr decyzji o wpisie do rejestru zabytków: 1642 z dnia 15.04.1966 r.
- o Park należący do zespołu pałacowo-parkowego
nr decyzji o wpisie do rejestru zabytków: 192 z dnia 31.05.1950 r.
- o d. Cmentarz ewangelicki
nr decyzji o wpisie do rejestru zabytków: 659/W z dnia 21.07.1992 r.
- o Cmentarzysko kurhanowe;
decyzja nr 254/Arch/66 z dnia 5.12.1966 r.
- o układ ruralistyczny całej miejscowości
decyzja nr A/789 decyzja z dnia 30.06.2006r.

9.2.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1a.	oficyna pałacowa, ob. dom mieszk.	Nr 59	XVIII/XIX	
b.	oficyna pałacowa z bramą wjazdową	Nr 59	poł. XVIII	

c.	oficyna pałacowa, ob. warsztaty	przy nr 59	XVIII/XIX, p. XX	
d.	oficyna pałacowa, ob. dom mieszk.	Nr 60	1 poł. XVIII, p. XX	
e.	oficyna pałacowa, ob. dom mieszk.	Nr 61 (ob. nr 64)	2 poł. XVIII	
f.	oficyna pałacowa, ob. dom mieszk.	Nr 62	poł. XVIII, p. XX	
g.	oficyna pałacowa, ob. dom mieszk.	Nr 64	poł. XVIII	
h.	oficyna pałacowa, ob. dom mieszk.	Nr 65	XVIII/XIX	
i.	oficyna pałacowa, ob. dom mieszk.	Nr 66	1750-55	
jl.	oficyna pałacowa, ob. dom mieszk.	Nr 67	1750-55, XVIII/XIX	
k.	oficyna pałacowa, ob. dom mieszk.	Nr 68	1750-55	
l.	bud. gosp.	naprzeciw nr 66	ok. 1905	
l.	brama wjazdowa I		k. XIX	
m.	brama wjazdowa II		k. XIX	
n.	pawilon parkowy		1830	
2.	dom mieszk.	Nr 2	2 poł. XIX	
3.	dom mieszk.	Nr 4	1 poł. XIX	
4.	dom mieszk.	Nr 5	k. XIX	
5.	dom mieszk.	Nr 6	p. XX	
6.	dom mieszk.	Nr 7	2 poł. XIX	
7.	dom mieszk.	Nr 8	2 poł. XIX	
8.	dom mieszk.	Nr 13	1905	
9.	dom mieszk.	Nr 14/15	2 poł. XIX	
10.	dom mieszk.	Nr 16	2 poł. XIX	
11.	dom mieszk.	Nr 18	ok. 1910	
12.	dom mieszk.	Nr 19	ok. 1910	
13.	dom mieszk.	Nr 20	p. XX	
14.	dom mieszk.	Nr 21	p. XX	
15.	dom mieszk.	Nr 22	ok. 1910	
16.	młyn, ob. dom mieszk.	Nr 28	1864, 1933	
17.	dom mieszk., bar „Leśnik”	Nr 30/32 (d. 40)	ok. 1910	
18.	dom mieszk.	Nr 34	ok. 1910	
19.	dom mieszk.	Nr 35	ok. 1920	
20.	dom mieszk.	Nr 42/43	poł. XIX	
21.	dom mieszk.	Nr 44	ok. 1900	
22.	dom mieszk.	Nr 48	ok. 1860, p. XX	
23.	dom mieszk.	Nr 49	k. XIX	
24.	dom mieszk.	Nr 70	ok. 1900	
25.	dom mieszk.	Nr 79	k. XIX	
26.	dom mieszk., ob. poczta	Nr 80	ok. 1910	
27.	dom mieszk.	Nr 81	ok. 1910	
28.	dom mieszk.	Nr 82	ok. 1910	
29.	dom mieszk., ob. Nadleśnictwo	Nr 83	ok. 1920	

30.	dom mieszk.	Nr 85	ok. 1910	
31.	dom mieszk., d. pensjonat	Nr 89	1886, p. XX	
32.	szkoła	Nr 91	ok. 1930	
a.	bud. gosp.	Nr 91	p. XX	
33.	dom mieszk.	Nr 92	2 poł. XIX	
34.	dom mieszk.	Nr 94	p. XX	
35.	dom mieszk., ob. poczta	Nr 97	ok. 1910	
36.	dom mieszk.	Nr 99	k. XIX	
37.	dom mieszk.	Nr 100	1910	
38.	dom mieszk.	Nr 101	2 poł. XIX	
39.	dom mieszk.	Nr 102	1908	
40.	remiza OSP		p. XX	

9.2.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej:

- o Park należący do zespołu pałacowo-parkowego wpisany do rejestru zabytków - nr decyzji: 192 z dnia 31. 05. 1950 r.
- o d. Cmentarz ewangelicki wpisany do rejestru zabytków - nr decyzji: 659/W z dnia 21. 07. 1992 r.
- o Cmentarz przykościelny przy kościele katolickim wpisanym do rejestru zabytków decyzją nr 1641 z dnia 15.04.1966 r.

9.2.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „A”

Strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej objęto całe założenie miejscowości, zgodnie z decyzją o wpisie Goszcza jako założenia ruralistycznego do rejestru zabytków. Na obszarze tej strefy wyróżniono następujące elementy:

- o założenie pałacowo-parkowe (wydzielono na mapie „kropeczkowaną”, czerwoną linią),
- o założenie miejskie (wydzielono na mapie „kropeczkowaną”, czerwoną linią. Granica ta może ulec zmianie w wyniku szczegółowych badań historycznych, archeologicznych lub innych.),
- o założenie wiejskie,
- o teren dawnego folwarku (wydzielony na mapie „kropeczkowaną”, czerwoną linią. Granica ta może ulec zmianie w wyniku szczegółowych badań historycznych, archeologicznych lub innych).

Na obszarze zespołu pałacowo-parkowego obowiązują wymagania takie, jak dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków, w tym m.in.:

- o bezwzględny priorytet działań konserwatorskich,
- o konieczność uzgadniania wszelkich działań i zamierzeń z wojewódzkim konserwatorem zabytków oraz prowadzenia ich pod jego kontrolą, w oparciu o szczegółowe wytyczne konserwatorskie, uzyskane w urzędzie ochrony zabytków,
- o zakaz dokonywania podziałów geodezyjnych,
- o postulat opracowania programu rewaloryzacji całego zespołu.

Na terenie założenia miejskiego obowiązują następujące zalecenia:

- o należy utrzymać i kontynuować zabudowę obrzeżną,
- o drobnej formie architektonicznej,

- o wysokości dwóch kondygnacji, z dopuszczeniem trzeciej w stromym dachu,
- o dachy strome, dwuspadowe; zaleca się mansardowe.

Na obszarze założenia wiejskiego należy utrzymać i kontynuować zabudowę złożoną z zagród oraz niewielkich obejść, na które składa się budynek mieszkalny i jeden budynek gospodarczy.

Należy również utrzymać i kontynuować istniejący układ komunikacyjny, zbliżony do promienistego. Przy jego rozbudowie należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi i ulice, drogi gospodarcze. Dopuszcza się łączenie ich przecznkami.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. sięgacze lub ślepe uliczki.

Na terenie dawnego folwarku obowiązują następujące zalecenia:

- o należy zachować istniejącą historyczną zabudowę;
- o rozbiórki obiektów zabytkowych możliwe są jedynie w przypadku stwierdzenia ich złego stanu technicznego i wykonania odpowiedniej dokumentacji historyczno-architektonicznej; całość należy przedstawić i uzgodnić z właściwym WKZ;
- o lokalizowanie nowej zabudowy możliwe jest jedynie w miejscu rozebranych budynków historycznych lub jako logiczna kontynuacja zabudowy folwarcznej. Formą architektoniczną winna ona nawiązywać do zabudowy historycznej;
- o należy zachować w całości majdan folwarczy; a zwłaszcza jego jedność optyczną. Niedopuszczalne jest lokalizowanie na nim nowej zabudowy, wydzielanie działek wysokimi ogrodzeniami, sytuowanie tu zieleni wysokiej lub innych obiektów optycznie niszczących przestrzeń majdanu;
- o zakazuje się budowy silosów na podwórzach folwarcznych; budowę silosów w tych zespołach dopuszcza się jedynie jako wbudowane w obiekty folwarczne.

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto całą miejscowość

Strefa „E”

Wyznaczono osie widokowe oraz strefę „E” ochrony ekspozycji kościoła parafialnego. Inwestowanie w tej strefie jest dopuszczalne, lecz należy kształtować jego formę w oparciu o panoramy chronionej strefą „E” części wsi.

Strefa „A”, „K” i „E”

Poza zespołem pałacowo-parkowym oraz założeniem miejskim, w strefie „K” ochrony krajobrazu kulturowego oraz w strefie „E” ochrony ekspozycji nowa zabudowa winna harmonizować z dotychczasową (wykluczone pawilony itp.) oraz krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; szeregowki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha

powlekana dopuszczalna jest jedynie w strefach „K”, „E” jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

9.2.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „W”

Strefą „W” ochrony reliktywów archeologicznych objęto cmentarzysko kurhanowe w południowo zachodniej części wsi, na południe od parku. Teren ten musi być wyłączony z działalności inwestycyjnej. Również wszelkie zabiegi pielęgnacyjne oraz związane z restauracją parku na obszarze cmentarzyska winny być uzgadniane z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków i prowadzone pod nadzorem archeologicznym, po uprzednim uzyskaniu zezwolenia konserwatorskiego na prowadzenie tych prac.

Strefa „A” stanowi stanowisko archeologiczne nr 16/21/74-33 AZP.

Zespół pałacowo-parkowy wraz z szeregiem obejść, usytuowanych przy jego zachodniej granicy (wydzielonych na mapie „kropeczkowaną”, czerwoną linią), stanowi stanowisko archeologiczne nr 17/22/74-33 AZP.

Strefa „OW”

Wyznaczono strefę „OW” obserwacji archeologicznej, obejmującą cały obszar historycznej zabudowy.

Strefa OW obejmuje teren wsi (stanowisko) wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym oraz cały obszar jednostek MN, UP, WS, ZL.

9.2.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

GOSZCZ

Obszar AZP 74-32

1	Goszcz	nr 14/5/74-32 AZP	• osada hutnicza ? z okresu późnego średniowiecza
2	Goszcz	nr 15/6/74-32 AZP	• osada hutnicza ? z okresu późnego średniowiecza i okresu nowożytnego
3	Goszcz	nr 7/7/74-32 AZP	• znalezisko luźne z epoki kamienia • osada z okresu wczesnego średniowiecza
4	Goszcz	nr 8/8/74-32 AZP	• osada z okresu neolitu
5	Goszcz	nr 1/9/74-32 AZP Rejestr Zabytków Kuźnica Goszczańska 346/Arch/1968 z 27.09.1968 r.	• obozowisko z okresu mezolitu • osada ? z okresu neolitu • osada ? z epoki pradziejowej
6	Goszcz	nr 18/19/74-32 AZP	• osada hutnicza z okresu nowożytnego
7	Goszcz – Kuźnica Goszczańska	nr 19/25/74-32 AZP	• osada średniowieczna i nowożytna

Obszar AZP 74-33

8	Goszcz	nr 6/6/74-33 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z III-IV okresu epoki brązu
---	--------	------------------	--

9	Goszcz	nr 5/7/74-33 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z epoki kamienia
10	Goszcz	nr 13/8/74-33 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu pradziejowego
11	Goszcz	nr 11/9/74-33 AZP	• znalezisko luźne z epoki kamienia i I okresu epoki brązu
12	Goszcz	nr 2/10/74-33 AZP Rejestr Zabytków 254/Arch/1966 z 05.12.1966 r.	• nieokreślony rodzaj stanowiska z epoki neolitu • cmentarzysko kurhanowe kultury łużyckiej z III-V okresu (halsztat) epoki brązu
13	Goszcz	nr 4/11/74-33 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu wpływów rzymskich
14	Goszcz	nr 16/21/74-33 AZP	• osada ? z okresu mezolitu
15	Goszcz	nr 17/22/74-33 AZP	• wieś średniowieczna i nowożytna • zespół pałacowo-parkowy XVIII – XX w
16	Goszcz	nr 9/17/74-33 AZP	Stanowiska bez określonej lokalizacji: • nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu wczesnego średniowiecza
17	Goszcz	nr 10/18/74-33 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu średniowiecza
18	Goszcz	nr 12/19/74-33 AZP	• skarb z okresu średniowiecza
19	Goszcz	nr 3/20/74-33 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu wczesnego średniowiecza
20	Goszcz	nr 20/30/74-33 AZP	• punkt osadniczy z I okresu epoki brązu, kultura unietycka
21	Goszcz	nr 21/31/74-33 AZP	• ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza
22	Goszcz		• tereny dawnych cmentarzy

9.2.7 Inne uwagi i zalecenia:

Ochronie podlega układ dróg oraz kamienna nawierzchnia ich fragmentów. Zaznaczono dominanty architektoniczne i wysokościowe, tj. dawny kościół ewangelicki (pałacowy) oraz obecny kościół parafialny. Ze względu na skomplikowaną strukturę przestrzenną, wzajemne zależności i znaczną rangę chronionych obiektów i zespołów Goszcz wymaga opracowania **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i rewaloryzacji**.

10.1 BRODOWCE (BRODOWICE)

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

10.1.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

10.1.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	dom mieszkalny	Nr 5	ok. 1870	

10.1.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej:

Aleja prowadząca do folwarku

10.1.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto zachowaną część przysiółka wraz z terenem dawnego folwarku i prowadzącą doń aleją.

Na obszarze założenia ruralistycznego należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest więc lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Na terenie dawnego folwarku obowiązują następujące zalecenia:

- o należy zachować historyczną zabudowę;
- o lokalizowanie nowej zabudowy możliwe jest jedynie w miejscu rozebranych budynków historycznych lub jako logiczna kontynuacja zabudowy folwarcznej. Formą architektoniczną winna ona nawiązywać do zabudowy historycznej;
- o należy zachować w całości majdan folwarczy;
- o zakazuje się budowy silosów na podwórzach folwarcznych; budowę silosów w tych zespołach dopuszcza się jedynie jako wbudowane w obiekty folwarczne.

Nowowznoszone w strefie „B” ochrony konserwatorskiej obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.

10.1.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto cały przysiółek.

10.1.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

podany w części dotyczącej Grabowna Małego.

10.1.7 Inne uwagi i zalecenia:

Aleję należy zachować i nie zbliżać zbyt blisko do niej zabudowy. Wskazane jest uzupełnienie drzewostanu nowymi, odpowiednimi nasadzeniami.

10.2 GRABOWNO MAŁE**USTALENIA KONSERWATORSKIE:****10.2.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków:**

- Kościół filialny p.w. Podwyższenia Krzyża Św. z cmentarzem i wyposażeniem, nr 22; drewno, 2. poł. XVIII w.
nr decyzji o wpisie do rejestru zabytków: 1177 z dnia 02.12.1964 r.
- Kurhan, położony w lesie na południe od zachodniego krańca wsi, w pobliżu przebiegającej tamtędy linii kolejowej

10.2.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	cmentarz kat.	na wsch. od wsi	2 poł. XIX	
a.	kaplica cmentarna		k. XIX, ok. 1910	
2.	d. cmentarz ewang.	na wsch. od wsi	XIX	
3.	dom mieszk.	Nr 19	1889	
4.	dom mieszk.	Nr 20	ok. 1900	
a.	bud. gosp.	Nr 20	ok. 1900	
5.	szkoła podstawowa	Nr 21	ok. 1925	
6.	dom mieszk.	Nr 25	ok. 1890	
a.	bud. gosp.	Nr 25	1934	
7.	dom mieszk.	Nr 27	ok. 1900	
8.	dom mieszk.	Nr 34-35	k. XIX	
a.	bud. gosp.	Nr 34-35	XIX/XX	
9.	dom mieszk.	Nr 37	1933	
a.	stodoła	Nr 37	1882	
10.	dom mieszk., d. zajazd	Nr 39	p. XX	
11.	dom mieszk.	Nr 40	1930	
12.	dom mieszk.	Nr 47	ok. 1910	
13.	dom mieszk.	Nr 48	ok. 1910	
14.	dom mieszk.	Nr 54	ok. 1910	
15.	stodoła	Nr 56	2 poł. XIX	
16.	dom mieszk.	Nr 60	1900-10	

10.2.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej:

- d. cmentarz katolicki, ob. miejsce pocmentarne w centrum wsi, przy kościele filialnym ok. 1500 r., zlikwidowany przed 1945 r.
- d. cmentarz ewangelicki, zapelniony, zamknięty ok. 500 m na wschód od wsi, przylegający od zachodu do cmentarza katolickiego XIX w.

- o d. cmentarz katolicki, czynny
ok. 500 m na wschód od wsi, przylegający od wschodu do cmentarza ewang.
2. poł. XIX w.

10.2.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto całe założenie ruralistyczne wraz z działkami siedliskowymi oraz z dawnymi młynami położonymi na północ od zachodniego krańca wsi jak również teren dawnych cmentarzy na wschód od miejscowości.

Przy rozbudowie układu komunikacyjnego należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi i ulice, drogi gospodarcze, obsługujące dawniej zaplecza działek, drogi gruntowe, miedzuchy, nawet miedze po odpowiednim przystosowaniu ich (prawnym i technicznym) do pełnienia tych funkcji. Dopuszcza się łączenie ich przecznkami.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Na obszarze założenia ruralistycznego należy utrzymać i kontynuować linię zabudowy. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć obszar – „pas zabudowy” nieprzekraczalnymi liniami zabudowy zarówno wobec wiejskiej drogi, jak i zaplecza działek (posesji). Ma to na celu pozostawienie „pasa ogrodów” - wyraźnie wyodrębnionych części działek siedliskowych, zajętych pod ogrody, sady, uprawy polowe, ewentualnie zieleni urządzonej.

Możliwość tworzenia drugiej linii zabudowy wobec konkretnych terenów zostanie określona na etapie opracowania planów miejscowych.

Należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto zespół związany z dawnym młynem, usytuowanym na południe od zachodniego krańca miejscowości, oraz przebieg cieków wodnych łączących oba dawne zespoły młyńskie. Zabudowę należy lokalizować wzdłuż istniejącej drogi.

Strefa „B” i „K”

W strefie „B” ochrony konserwatorskiej dla założenia ruralistycznego oraz w strefie „K” ochrony krajobrazu kulturowego nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;

- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniące funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Dopuszczalne są materiały współczesne, np. beton. Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

10.2.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „W”

Strefami „W” ochrony reliktywów archeologicznych objęto:

- o kurhan, położony w lesie na południe od zachodniego krańca wsi, w pobliżu przebiegającej tamtędy linii kolejowej,
- o dawny cmentarz ewangelicki wraz z zespołem kościoła

Strefa „OW”

Wyznaczono strefę „OW” obserwacji archeologicznej, obejmującą zabudowę wsi, aż po drogi gospodarcze ograniczające od północy i od południa działki siedliskowe, stanowiące równocześnie stanowisko archeologiczne nr 10/21/74-32 AZP. Drugą strefą „OW” objęto dawny zespół młynów objęty strefą „K”.

10.2.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

GRABOWNO MAŁE

Obszar AZP 74-32

1	Grabowno Małe	nr 1/4/74-32 AZP	• znalezisko luźne z epoki kamienia • osada ? z okresu wczesnego średniowiecza
2	Grabowno Małe	nr 9/3/74-32 AZP	• ślad osadnictwa z epoki kamienia
3	Grabowno Małe	nr 10/21/74-32 AZP	• wieś średniowieczna i nowożytna
4	Grabowno Małe- Brodowce	nr 11/22/74-32 AZP	• ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza i nowożytnego
Stanowiska bez określonej lokalizacji:			
5	Grabowno Małe	nr 4/16/74-32 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu neolitu
6	Grabowno Małe	nr 5/17/74-32 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu neolitu
7	Grabowno Małe	nr 6/18/74-32 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z epoki brązu
Obszar AZP 75-32			
8	Grabowno Małe	nr 2/3/75-32 AZP	• ślad osadniczy z okresu neolitu
9	Grabowno Małe	nr 3/4/75-32 AZP	• osada kultury łużyckiej z epoki brązu • kurhan kultury łużyckiej z II-III okresu epoki brązu

10	Grabowno Małe	nr 7/5/75-32 AZP	• osada z okresu wczesnego średniowiecza • ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza
11	Grabowno Małe	nr 8/6/75-32 AZP	• ślad osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza?
12	Grabowno Małe		• kościół wraz z kościołem przykościelnym

10.2.7 Inne uwagi i zalecenia:

Ochronie podlega układ dróg, składający się z dróg przebiegających przez samą wieś oraz obu dróg gospodarczych ograniczających od północy i od południa działki siedliskowe.

11.1 KOLONIA GRABOWNO WIELKIE (KLIN, KOLONIA GRABOWA)

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

11.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

11.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	stodoła	między nr 2-4	ok. 1925	
2.	dom mieszk.	Nr 4	ok. 1900	
a.	bud. gosp.	Nr 4	k. XIX	
3.	dom mieszk.	Nr 7	ok. 1920	
4.	dom mieszk.	Nr 10	ok. 1900	
5.	dom mieszk.	Nr 11	ok. 1900	
a.	bud. gosp.	Nr 11	ok. 1900	
b.	stodoła	Nr 11	ok. 1900	

11.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

11.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto cały przysiółek wraz z działkami siedliskowymi. Należy utrzymać i kontynuować istniejące linie zabudowy oraz jej zagrodowy charakter poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Przy rozbudowie układu komunikacyjnego należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi, także gruntowe, miedzuchy, nawet miedze po odpowiednim przystosowaniu ich (prawnym i technicznym) do pełnienia tych funkcji.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaïcenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone;
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.

11.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto cały przysiółek.

11.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

podany w części dotyczącej Grabowna Wielkiego.

11.2 GRABOWNO WIELKIE

(GRABOWNO DUŻE)

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

11.2.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków:

- o Kościół filialny p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej XVII w., XX w.; mur.
decyzja o wpisie do rejestru zabytków nr: 551/W z dnia 17.02.1984 r.
- o Zespół dworski w granicach działek nr 325 i 336:
 - piwnice dworu: mur./szach., 1680 r., 1927 r.; ob. **Część naziemna dworu skreślona z rejestru zabytków, ob. jako relik.**
 - park i relikty ogrodu ozdobnego
decyzja o wpisie do rejestru zabytków nr: 627/W z dnia 11.04.1990 r.
- o Grodzisko, położone w lesie na północny zachód od wsi, w pobliżu przebiegającej tamtędy linii kolejowej;
decyzja nr 110/Arch z dnia 21.04.1965 r.

- o Wały ziemne, średniowieczne - położone w lesie na północ od zachodniego krańca wsi – stanowisko archeologiczne nr 32/43/75-32 AZP decyzja nr 401/Arch/1968 z dnia 17.12.1968 r.

11.2.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	d. cmentarz ewang.		2 poł. XIX	
2.	cmentarz kat. par.	na pn.-wsch. od wsi	2 poł. XIX	
3.	zespół dworski:			
b.	spichlerz (<i>spalony</i>)		ok. 1870	
c.	młyn, ob. warsztat		ok. 1870	
d.	obora		k. XIX, ok. 1920	
4.	bud. stacji PKP		ok. 1910	
a.	kolejowa wieża ciśnień		ok. 1905	
b.	lokomotywnia, ob. Klub Rolnika		p. XX	
5.	dom mieszk.	Nr 11	1932	
6.	dom mieszk.	Nr 16	p. XX	
7.	dom mieszk.	Nr 27	ok. 1930	
8.	dom mieszk.	Nr 29	ok. 1920	
9.	dom mieszk.	Nr 30	p. XX	
10.	dom mieszk.	Nr 31	p. XX	
a.	stodoła	Nr 31	ok. 1925	
11.	dom mieszk., sklep	Nr 32	p. XX	
12.	dom mieszk.	Nr 34	p. XX	
13.	dom mieszk.	Nr 36	ok. 1900	
14.	dom mieszk.	Nr 39	1899	
15.	dom mieszk.	Nr 47	1 poł. XIX	
16.	dom mieszk.	Nr 52	ok. 1910	
17.	dom mieszk.	Nr 53	p. XX	
18.	dom mieszk.	Nr 68	p. XX	
19.	dom mieszk.	Nr 69	ok. 1910	
20.	dom mieszk.	Nr 78	ok. 1930	
21.	dom mieszk.	Nr 79	poł. XIX	
a.	stodoła	Nr 79	2. poł. XIX	
22.	dom mieszk.	Nr 84	p. XX	
23.	dom mieszk.	Nr 85	1. poł. XIX	
24.	dom mieszk.	Nr 91	ok. 1910	
25.	dom mieszk.	Nr 92	poł. XIX	
26.	dom mieszk.	Nr 93	XIX/XX	
27.	dom mieszk.	Nr 98	p. XX	
28.	dom mieszk., ob. poczta	Nr 101	ok. 1930	
29.	dom mieszk., ob. ZOZ	Nr 112	ok. 1910	
30.	dom mieszk.	Nr 117	ok. 1920	
31.	dom mieszk.	Nr 118	ok. 1930	
32.	dom mieszk.	Nr 119	ok. 1920	
33.	kuźnia		ok. 1860	

11.2.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej:

- Park podworski wraz z reliktnymi ogrodami ozdobnymi wpisany do rejestru zabytków decyzją nr: 627/W z dnia 11. 04. 1990 r.
- d. Cmentarz ewangelicki, ob. miejsce pocmentarne przy kościele, dz. nr 323 2. poł. XIX w. połączony widokowo z nowym cmentarzem
- d. Cmentarz ewangelicki, ob. parafialny na północny wschód od wsi, dz. nr 194 2. poł. XIX w. połączony widokowo z kościołem (d. ewangelickim)

11.2.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „A”

Strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej objęto obszar i obiekty wpisane do rejestru zabytków, tj. zespół dworsko-parkowy oraz kościół wraz z terenem przykościelnym, dawnym cmentarzem.

Strefa „B”

Wyznaczono dwie strefy „B” ochrony konserwatorskiej: jedną dla całego założenia ruralistycznego z wyłączeniem folwarku oraz drugą dla zespołu dworca PKP z okoliczną zabudową.

Na obszarze założenia ruralistycznego należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (np. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez sytuowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, położonych przy głównej drodze wiejskiej.

Należy utrzymać i kontynuować istniejące linie zabudowy. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć obszar – „pas zabudowy” nieprzekraczalnymi liniami zabudowy zarówno wobec wiejskiej drogi, jak i zaplecza działek (posesji). Ma to na celu pozostawienie „pasa ogrodów” - wyraźnie wyodrębnionych części działek siedliskowych, zajętych pod ogrody, sady, uprawy polowe, ewentualnie zieleni urządzonej.

Możliwość tworzenia drugiej linii zabudowy wobec konkretnych terenów zostanie określona na etapie opracowania planów miejscowych.

Przy rozbudowie układu komunikacyjnego należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi i ulice, drogi gospodarcze, obsługujące dawniej zaplecza działek, drogi gruntowe, miedzuchy, nawet miedze po odpowiednim przystosowaniu ich (prawnym i technicznym) do pełnienia tych funkcji. Dopuszcza się łączenie ich przecznkami.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- niewielkie gabaryty,
- drobną formę architektoniczną,
- niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),

- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniące funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

W strefie „B” wyznaczonej dla części południowej, w okolicy dworca PKP, nowowznoszone obiekty winny się charakteryzować poniższymi cechami:

- o niewielkimi gabarytami,
 - o drobną formą architektoniczną,
 - o wysokością do dwóch kondygnacji i ewentualnie trzecią w dachu,
 - o dachami stromymi, o kącie nachylenia ok. 25° - 45°, dwuspadowymi, symetrycznymi. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
 - o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły. Szeregówki lub bloki wykluczone,
 - o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.
- Także na obszarze tej części wsi, w południowo-wschodniej „odnodze” strefy „B”, zlokalizowana jest zabudowa zagrodowa. Dla niej obowiązują zalecenia jak dla założenia ruralistycznego.

Strefa „E”

Strefą „E” ochrony ekspozycji objęto teren położony na wschód od grodziska i zgrupowania stanowisk archeologicznych. Strefa ta ma na celu ochronę i zachowanie możliwości wyeksponowania terenu, objętego strefą „W” ochrony reliktywów archeologicznych, na którym już zidentyfikowano: gród, osady przygodowe, relikty młynów, grobli i stawów, wskazujące na istniejący tu niegdyś zespół osadniczy. Na obszarze tej strefy „E” obowiązuje całkowity zakaz lokalizacji inwestycji kubaturowych lub innych barier optycznych.

11.2.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „W”

Strefą „W” ochrony reliktywów archeologicznych objęto:

- o grodzisko wraz z grupą stanowisk archeologicznych, zlokalizowane na północny zachód od wsi, po obu stronach przebiegającej tamtędy linii kolejowej,
- o stanowisko archeologiczne obejmujące wały średniowieczne, usytuowane na zachód od wsi, przy drodze do Bukowinki,
- o kościół z terenem dawnego cmentarza przykościelnego,
- o dawny cmentarz ewangelicki.

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całe założenie ruralistyczne. Strefa ta stanowi równocześnie stanowisko archeologiczne nr 3 1/42/75-32 AZP.
Strefa OW obejmuje teren wsi (stanowisko) wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym oraz cały obszar jednostek MN, Mnu, Up, NUp, UO.

11.2.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

GRABOWNO WIELKIE

Obszar AZP 75-32

1	Grabowno W.	nr 1/7/75-32 AZP	• cmentarzysko kultury łużyckiej • ślad osadnictwa z epoki pradziejowej • osada z okresu wczesnego średniowiecza (VI-IX w.)
2	Grabowno W.	nr 2/8/75-32 AZP	• osada kultury przeworskiej z późnego okresu lateńskiego
3	Grabowno W.	nr 3/9/75-32 AZP	• ślad osadnictwa z okresu neolitu • ślad osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza
4	Grabowno W.	nr 4/10/75-32 AZP
Rejestr Zabytków
110/Arch/1965 z
21.04.1965 r.	• grodzisko z okresu wczesnego średniowiecza (VI-IX w.)
5	Grabowno W.	nr 5/11/75-32 AZP	• osada z okresu neolitu • cmentarzysko z epoki brązu

6	Grabowno W.	nr 6/12/75-32 AZP	• osada z okresu wczesnego średniowiecza (VI-IX w.) • osada z okresu średniowiecza
7	Grabowno W.	nr 7/13/75-32 AZP	• osada z okresu wczesnego średniowiecza • ślad osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza (VIII-l. poł. X w.) • ślad osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza (2. poł. X w.-XI w.) • osada z okresu średniowiecza
8	Grabowno W.	nr 8/14/75-32 AZP	• osada kultury przeworskiej • osada z okresu wczesnego średniowiecza (VI-IX w.)
9	Grabowno W.	nr 17/23/75-32 AZP	• ślad osadnictwa kultury przeworskiej ? z okresu wpływów rzymskich ? • ślad osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza ?

10	Grabowno W.	nr 18/24/75-32 AZP	• osada kultury przeworskiej, z okresu wpływów rzymskich (faza D) • ślad osadnictwa kultury łużyckiej • ślad osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza (XII-XIII w.)
11	Grabowno W.	nr 19/25/75-32 AZP	• osada kultury przeworskiej, z okresu wpływów rzymskich (faza D) • ślad osadnictwa z epoki pradziejowej
12	Grabowno W.	nr 20/26/75-32 AZP	• osada z okresu wczesnego średniowiecza (XI - 1. poł. XIII w.) • ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza
13	Grabowno W.	nr 21/27/75-32 AZP	• ślad osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza
14	Grabowno W.	nr 22/28/75-32 AZP	• osada z okresu wczesnego średniowiecza (2. poł. X - XII w.) • ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza
15	Grabowno W.	nr 23/29/75-32 AZP	• osada z okresu wczesnego średniowiecza (2. poł. X - XII w.)
16	Grabowno W.	nr 24/30/75-32 AZP	• osada kultury przeworskiej, z okresu wpływów rzymskich (faza C-D) • ślad osadnictwa kultury łużyckiej • ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza
17	Grabowno W.	nr 25/31/75-32 AZP	• osada z okresu wczesnego średniowiecza (VI-IX w.)
18	Grabowno W.	nr 26/32/75-32 AZP	• osada z okresu wczesnego średniowiecza (VI-IX w.) • ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza
19	Grabowno W.	nr 27/33/75-32 AZP	• osada kultury łużyckiej z epoki brązu • osada kultury przeworskiej ? • ślad osadnictwa z epoki pradziejowej • osada z okresu wczesnego średniowiecza
20	Grabowno W.	nr 28/34/75-32 AZP	• osada kultury przeworskiej, z wczesnej fazy okresu wpływów rzymskich
21	Grabowno W. - Kolonia Grabowno	nr 29/39/75-32 AZP	• ślad osadnictwa z późnego średniowiecza
22	Grabowno W.	nr 30/41/75-32 AZP	• ślad osadnictwa kultury łużyckiej z epoki brązu,
23	Grabowno W.	nr 31/42/75-32 AZP	• wieś średniowieczna i nowożytna

24	Grabowno W.	nr 32/43/75-32 AZP Rejestr Zabytków 401/Arch/1968 z 17.12.1968 r.	• wały ziemne, średniowiecze
Stanowiska bez określonej lokalizacji:			
25	Grabowno W.	nr 9/15/75-32 AZP	• ślad osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza
26	Grabowno W.	nr 10/16/75-32 AZP	• ślad osadnictwa z epoki kamienia
27	Grabowno W.	nr 11/17/75-32 AZP	• ślad osadnictwa kultury łużyckiej z epoki brązu
28	Grabowno W.	nr 12/18/75-32 AZP	• ślad osadnictwa z epoki pradziejowej
29	Grabowno W.	nr 13/19/75-32 AZP	• ślad osadnictwa z epoki pradziejowej
30	Grabowno W.	nr 14/20/75-32 AZP	• ślad osadnictwa z epoki kamienia
31	Grabowno W.	nr 15/21/75-32 AZP	• ślad osadnictwa z epoki kamienia
32	Grabowno W.	nr 16/22/75-32 AZP	• ślad osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza
33	Grabowno W.		• zabytkowe cmentarze

11.2.7 Inne uwagi i zalecenia:

Ochronie podlega układ dróg w północnej części wsi.
Na terenie miejscowości znajdują się dwie dominanty wysokościowe: kolejowa wieża ciśnień oraz wieża kościelna.

12.1 BRZYZINA (BRZYZINY)

USTALENIA KONSERWATORSKIE:**12.1.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków:**

- o Proponuje się wpisanie spichlerza w folwarku (nr 13) do rejestru zabytków.

12.1.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie
1.	zespół folwarczny:	Nr 13	
a.	bud. Mieszk.	Nr 13	1934
b.	spichlerz	Nr 13	1811, poł. XIX
c.	bud. Gosp.	Nr 13	I. 30-te XX
d.	stodoła	Nr 13	I. 30-te XX
2.	dom mieszk.	Nr 2	1932
a.	bud. Gosp.	Nr 2	1932
3.	dom mieszk.	Nr 4	I. 20-30-te XX
a.	szopa	Nr 4	

4. bud. Gospo. - inwentarski na pn-wsch.
Krańcu wsi

12.1.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

12.1.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefami „B” ochrony konserwatorskiej objęto dawną owczarnię *Rizisken*, folwark oraz zagrody na południowym krańcu przysiółka. Obowiązują tu następujące zalecenia:

- o należy zachować istniejącą historyczną zabudowę;
- o rozbiórki obiektów zabytkowych możliwe są jedynie w przypadku stwierdzenia ich złego stanu technicznego i wykonania odpowiedniej dokumentacji historyczno-architektonicznej; całość należy przedstawić i uzgodnić z właściwym WKZ;
- o lokalizowanie nowej zabudowy możliwe jest jedynie w miejscu rozebranych budynków historycznych lub jako logiczna kontynuacja zabudowy folwarcznej. Formą architektoniczną winna ona nawiązywać do zabudowy historycznej;
- o należy zachować w całości majdan folwarczny; a zwłaszcza jego jedność optyczną. Niedopuszczalne jest lokalizowanie na nim nowej zabudowy, wydzielanie działek wysokimi ogrodzeniami, sytuowanie tu zieleni wysokiej lub innych obiektów optycznie niszczących przestrzeń majdanu;
- o zakazuje się budowy silosów na podwórzach folwarcznych; budowę silosów w tych zespołach dopuszcza się jedynie jako wbudowane w obiekty folwarczne. Nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony ok.) i krajobrazem poprzez:
 - o niewielkie gabaryty,
 - o drobną formę architektoniczną,
 - o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
 - o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
 - o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2 lub litery L;
 - o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone;
 - o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.

12.1.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefami „OW” obserwacji archeologicznej objęto cały przysiółek dawną owczarnię *Rizisken* oraz dawny folwark.

12.1.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

ŁAZISKO-BRZEZINA
Obszar AZP 73-33

- 1 Łazisko-Brzezina nr 8/8/73-33 AZP
- ślad osadnictwa z epoki pradziejowej
 - osada ? z epoki brązu – okres halsztacki

12.1.7 Inne uwagi i zalecenia:

Wskazane jest, aby nowowznoszone obiekty były zharmonizowane z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony ok.) i krajobrazem poprzez: niewielkie gabaryty, nieznaczną wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu), dachy strome, budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub zestawionych ze sobą prostokątów.

12.2 JEZIORA

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

- 12.2.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.
- 12.2.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków: brak.
- 12.2.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.
- 12.2.4 Strefy ochrony konserwatorskiej: nie wyznaczono.
- 12.2.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:
- Strefa „OW”
- Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto cały przysiółek.
- 12.2.6 Wykaz stanowisk archeologicznych: podany w części dotyczącej Łaziska.
- 12.2.7 Inne uwagi i zalecenia:

Wskazane jest, aby nowowznoszone obiekty były zharmonizowane z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony ok.) i krajobrazem poprzez: niewielkie gabaryty, nieznaczną wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu), dachy strome, budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub zestawionych ze sobą prostokątów.

12.3 PORĘBY

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

- 12.3.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.
- 12.3.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	zespół mieszk.- gosp.	Nr 3	2 poł. XIX, 1895	
a.	dom mieszk.	Nr 3		
b.	szopa/stodoła	Nr 3		
c.	bud. Gosp.	Nr 3		
2.	dom mieszk.	Nr 4	ok. 1860	
a.	bud. Gosp.	Nr 4	ok. 1910	
3.	dom mieszk.	Nr 5	2 poł. XIX	
4.	dom mieszk.	Nr 6	1. 20-te XX	

a.	bud. Gosp.	Nr 6	I. 20-te XX
5.	dom mieszk.- gosp.	Nr 7	1906
6.	dom mieszk.- gosp.	Nr 8	I. 20-te XX
7.	dom mieszk.	Nr 9	ok. 1910
8.	dom mieszk.- gosp.	Nr 10	I. 20-te XX
9.	bud. Inwentarski	za nr 10	I. 30-te XX
10.	dom mieszk.	Nr 11	ok. 1910

12.2.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

12.3.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto cały przysiółek. Na tym obszarze należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (k. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej. Tam, gdzie jest to logiczne i możliwe, należy kontynuować istniejące linie zabudowy.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. Sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Nowe obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia Ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Wskazane jest stosowanie ceglanego lica ścian zewnętrznych. Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

12.3.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto cały przysiółek.

12.3.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

ŁAZISKO-PORĘBY**Obszar AZP 73-33**

1	Łazisko-Poręby	nr 5/3/73-33 AZP	• osada produkcyjna ? o nieokreślonej chronologii
2	Łazisko-Poręby	nr 6/4/73-33 AZP	• ślad osadnictwa z okresu średniowiecznego
3	Łazisko-Poręby	nr 3/5/73-33 AZP	• znalezisko luźne z epoki neolitu
			• znalezisko luźne z epoki brązu – okres halszacki
			• osada kultury łużyckiej z III-V okresu epoki brązu
			• ślad osadnictwa z epoki pradziejowej
			• ślad osadnictwa z okresu nowożytnego
4	Łazisko-Poręby	nr 4/6/73-33 AZP	• osada ? kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich (IV w.)
5	Łazisko-Poręby	nr 7/7/73-33 AZP	• ślad osadnictwa kultury łużyckiej, z epoki brązu okres halszacki
			• ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza

12.4 ŁAZISKA

(ŁAZISKO)

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

12.4.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

12.4.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	zespół mieszk.- gosp.:	Nr 1	1920	
a.	dom mieszk.	Nr 1	1920	
b.	bud. gosp.	Nr 1	1920	
c.	stodoła	Nr 1	1920	
2.	dom mieszk.	Nr 2	1931	
3.	dom mieszk.	Nr 4	l. 20-te XX	
4.	dom mieszk.	Nr 5	1926	
5.	dom mieszk.	Nr 6	1926	
a.	bud. gosp.	Nr 6	1926	
6.	dom mieszk.	Nr 8 (?)	1927	
a.	bud. gosp.		1885	
7.	Zespół mieszk.- gosp.:	Nr 9	Ok. 1928	
a.	dom mieszk.	Nr 9	Ok. 1928	
b.	bud. gosp.	Nr 9	Ok. 1928	
c.	stodoła	Nr 9	Ok. 1920	
8.	dom mieszk.	Nr 10	l. 20-30-te XX	

a.	bud. gosp.	Nr 10	I. 20-30-te XX
9.	zespół mieszk.- gosp.:	Nr 13	1933
a.	dom mieszk.	Nr 13	1933
b.	stodoła	Nr 13	1933
c.	gud. gosp.	Nr 13	1933
10.	dom mieszk.	Naprzeciw nr 13	1920-30
a.	stodoła	naprzeciw nr 13	1920-30
11.	zespół mieszk.- gosp.:	Nr 15	1928
a.	dom mieszk.	Nr 15	1928
b.	stodoła	Nr 15	1928
c.	bud. Gosp.	Nr 15	1928
12.	dom mieszk., d. szkoła	Nr 17	Ok. 1905
a.	bud. Gosp.	Nr 17	Ok. 1905
13.	dom mieszk.	Nr 18	Ok. 1920
a.	bud. Gosp.	Nr 18	1932

12.4.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

12.4.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto całe założenie ruralistyczne wraz z działkami siedliskowymi. Na obszarze tej strefy należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Należy utrzymać i kontynuować istniejące linie zabudowy. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć obszar – „pas zabudowy” nieprzekraczalnymi liniami zabudowy zarówno wobec wiejskiej drogi, jak i zaplecza działek (posesji). Ma to na celu pozostawienie „pasa ogrodów” – wyraźnie wyodrębnionych części działek siedliskowych, zajętych pod ogrody, sady, uprawy polowe, ewentualnie zieleni urządzonej.

Możliwość tworzenia drugiej linii zabudowy wobec konkretnych terenów zostanie określona na etapie opracowania planów miejscowych.

Przy rozbudowie układu komunikacyjnego należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi, drogi gruntowe, miedzuchy, nawet miedze po odpowiednim przystosowaniu ich (prawnym i technicznym) do pełnienia tych funkcji.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. Sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony ok.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),

- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniące funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.

12.4.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całe założenie ruralistyczne. Strefa ta stanowi równocześnie stanowisko archeologiczne nr 9/24/73-33 AZP.

Strefa OW obejmuje teren wsi (stanowisko) wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym oraz cały obszar jednostki MN.

12.4.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

ŁAZISKO

Obszar AZP 73-33

1	Łazisko	nr 9/24/73-33 AZP	• wieś średniowieczna i nowożytna
Stanowiska bez określonej lokalizacji:			
2	Łazisko	nr 1/9/73-33 AZP	• osadnictwo z okresu późnego średniowiecza
3	Łazisko	nr 2/10/73-33 AZP	• znalezisko luźne z okresu neolitu
4	Łazisko	nr 10/26/73-33 AZP	• grób szkieletowy o nieokreślonej chronologii
5	Łazisko	nr 11/27/73-33 AZP	• grób szkieletowy o nieokreślonej chronologii

13.1 WESÓŁKA (MOSZYCE-WESÓŁKA)

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

13.1.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

13.1.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	dom mieszk.	Nr 1	k. XIX	
2.	młyn z bud. Mieszk.	Nr 2	k. XIX, 1910-20	

13.1.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.**13.1.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:**Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto dawny młyn oraz dwie położone w pobliżu zagrody. Należy utrzymać charakter przysiółka i jego bardzo luźną zabudowę. W przypadku lokowania nowej zabudowy należy ją sytuować na dużych działkach i nadać jej następujące cechy:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia około 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregowki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.

13.1.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto cały przysiółek z otoczeniem oraz stanowiskami archeologicznymi.

13.1.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

podany w części dotyczącej Moszyc.

13.2 MOSZYCE

USTALENIA KONSERWATORSKIE:**13.2.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków:**

- o Gródek stożkowaty z okresu średniowiecza – stanowisko archeologiczne nr 1/12/74-33 AZP
decyzja nr 3/Arch/2000 z dnia 28.03.2000 r.
- o Osada z okresu neolitu – stanowisko archeologiczne nr 4/11/74-32 AZP
decyzja nr 347/Arch/1968 z dnia 05.04.1968 r.

13.2.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	d. cmentarz ewangelicki	Na pn.-zach. skraju wsi	2 poł. XIX	
2.	dom mieszk.	Nr 3	p. XX	
a.	bud. gosp.	Nr 3	p. XX	

3.	dom mieszk.	Nr 4	p. XX
a.	bud. gosp.	Nr 4	p. XX
4.	dom mieszk.	Nr 5	k. XIX
a.	stodoła	Nr 5	k. XIX
5.	dom mieszk.	Nr 9	p. XX
a.	bud. gosp.	Nr 9	p. XX
6.	dom mieszk.	Nr 10	k. XIX
a.	bud. gosp.	Nr 10	k. XIX
7.	dom mieszk.	Nr 12	k. XIX
a.	bud. gosp.	Nr 12	k. XIX
8.	bud. gosp.	Nr 17	k. XIX
9.	dom mieszk.	Nr 18	
10.	zespół mieszk.- gosp.	Nr 22	
a.	dom mieszk.	Nr 22	
b.	bud. gosp. I	Nr 22	
c.	bud. gosp. II	Nr 22	
11.	dom mieszk.	Nr 26	
12.	dom mieszk.	Nr 32	
13.	dom mieszk.	Nr 30	
14.	dom mieszk.- gosp.	Nr 33	k. XIX
15.	dom mieszk.	Nr 34	
16.	dom mieszk.	Nr 35	
17.	dom mieszk.- gosp.	Nr 38	l. 30-te XX
18.	dom mieszk. I bud. Gosp.		
	Spółdzielni SKORPOL		

13.2.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej:

- o d. Cmentarz ewangelicki,
przy zachodnim skraju szosy do Goszcza, dz. nr 66
prawdopodobnie 2. poł. XIX w.

13.2.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto całe założenie ruralistyczne wraz z dawnym folwarkiem.

Na obszarze założenia ruralistycznego należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest więc lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (k. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Należy utrzymać i kontynuować istniejące linie zabudowy. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć obszar – „pas zabudowy” nieprzekraczalnymi liniami zabudowy zarówno wobec wiejskiej drogi, jak i zaplecza działek (posesji). Ma to na celu pozostawienie „pasa ogrodów” – wyraźnie wyodrębnionych części działek siedliskowych, zajętych pod ogrody, sady, uprawy polowe, ewentualnie zieleni urządzonej.

Możliwość tworzenia drugiej linii zabudowy wobec konkretnych terenów zostanie określona na etapie opracowania planów miejscowych.

Przy rozbudowie układu komunikacyjnego należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi i ulice, drogi gospodarcze, obsługujące dawniej zaplecza działek, drogi gruntowe, miedzuchy, nawet miedze po odpowiednim przystosowaniu ich (prawnym i technicznym) do pełnienia tych funkcji. Dopuszcza się łączenie ich przeczniami.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. Sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Na terenie dawnego folwarku obowiązują następujące zalecenia:

- o należy zachować istniejącą zabudowę;
- o rozbiórki obiektów zabytkowych możliwe są jedynie w przypadku stwierdzenia ich złego stanu technicznego i wykonania odpowiedniej dokumentacji historyczno-architektonicznej; całość należy przedstawić i uzgodnić z właściwym WKZ;
- o lokalizowanie nowej zabudowy możliwe jest jedynie w miejscu rozebranych budynków historycznych lub jako logiczna kontynuacja zabudowy folwarcznej. Formą architektoniczną winna ona nawiązywać do zabudowy historycznej;
- o należy zachować w całości majdan folwarczy;
- o zakazuje się budowy silosów na podwórzach folwarcznych; budowę silosów w tych zespołach dopuszcza się jedynie jako wbudowane w obiekty folwarczne.

W strefie „B” ochrony konserwatorskiej nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony ok.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniące funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.

13.2.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „W”

- Strefami „W” ochrony reliktywów archeologicznych objęto
- grodzisko, położone w centrum wsi, obok dawnego folwarku
 - dawny cmentarz położony na zachód od wsi.

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całe założenie ruralistyczne wraz z dawnym cmentarzem położonym na zachód od wsi.

Strefa OW obejmuje teren wsi (stanowisko) wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym oraz cały obszar jednostek MN, UP, Mnu.

13.2.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:**MOSZYCE****Obszar AZP 74-32**

1	Moszyce	nr 2/10/74-32
AZP	• osada ? z okresu mezolitu
2	Moszyce	nr 4/11/74-32
AZP
Rejestr Zabytków
347/Arch/1968 z
05.04.1968 r.	• osada z okresu neolitu
3	Moszyce	nr 3/12/74-32
AZP	• osada ? z okresu mezolitu
4	Moszyce	nr 6/24/74-32
AZP	• ślad osadnictwa z epoki kamienia
• ślad osadnictwa z okresu późnego
średniowiecza

Obszar AZP 74-33

5	Moszyce	nr 1/12/74-33
AZP
Rejestr Zabytków
3/Arch/2000 z
28.03.2000 r.	• gródek stożkowaty z okresu
średniowiecza
6	Moszyce	nr 5/13/74-33
AZP	• osada hutnicza? Z okresu
wpływów rzymskich
• ślad osadnictwa z okresu
wczesnego średniowiecza
7	Moszyce		• dawny cmentarz

14.1 ŚWINIARY**USTALENIA KONSERWATORSKIE:****14.1.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.****14.1.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:**

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	dom mieszk.	Nr 4	p. XX	
a.	bud. gosp.	Nr 4	p. XX	

14.1.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.**14.1.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:**

Strefa „K”

Strefami „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto zachowane zabudowania przysiółka. Należy zachować charakter tej zabudowy. Nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia k. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone;
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

14.1.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:**Strefa „OW”**

Strefami „OW” obserwacji archeologicznej objęto teren przysiółka wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym (cały obszar jednostki MN).

15.1.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:
podany w części dotyczącej Nowej Wsi.

14.2 KUŹNIA GOSZCZAŃSKA (KUŹNICA GOSZCZAŃSKA)

UWAGA:

Zważywszy na podobieństwa w nazewnictwie Kuźni Goszczańskiej (*Goschützhammer*) oraz Starej Kuźni (*Althammer, Heinrichshütte*), a także ze względu na dane źródłowe, podawane do 1845 r. dla dóbr w Kuźni Goszczańskiej, natomiast od 1891 r. dla Starej Kuźni wnioskować można, że od 1787 r. miejscowości te stanowiły jeden majątek. Jednakże domniemanie to nie jest potwierdzone źródłowo.

USTALENIA KONSERWATORSKIE:**14.2.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.**

- o Obozowisko z okresu mezolitu – stanowisko archeologiczne nr 1/9/74-32 AZP; decyzja nr 346/Arch/1968 z dnia 27.09.1968 r.

14.2.2 Konserwatorski spis zabytków architektury i budownictwa:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	d. cmentarz ewang.	na wsch. od wsi	1 poł. XIX	
2.	dom mieszk.	Nr 2	ok. 1915	
a.	stodoła	Nr 2	ok. 1915	
b.	obora	Nr 2	ok. 1915	
3.	zagroda:	Nr 9		
a.	obora	Nr 9	ok. 1910	
b.	stodoła	Nr 9	ok. 1910	
4.	dom mieszk.	Nr 10	ok. 1910	
a.	stodoła	Nr 10	k. XIX	
b.	bud. inwentarski	Nr 10	ok. 1910	
5.	dom mieszk.	Nr 11	ok. 1920	

: na terenie tego obrębu nie ma żadnego cmentarza; ewidencja zabytków cytowana jest za wykazem otrzymanym z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

14.2.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

14.2.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto cały przysiółek wraz z otuliną.

W strefie tej nowa zabudowa winna być lokowana na pustych działkach, znajdujących się pomiędzy działkami już zabudowanymi. Nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- niewielkie gabaryty,
- drobną formę architektoniczną,
- niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniące funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

14.2.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto cały przysiółek wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym, cały obszar jednostki MN skoncentrowany przy obszarze wsi oraz dawne wyrobiska i zgrupowania stanowisk archeologicznych. Strefa ta stanowi równocześnie stanowisko archeologiczne nr 19/25/74-32 AZP.

14.2.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

podany w części dotyczącej Goszcza.

14.3 NOWA WIEŚ GOSZCZAŃSKA

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

14.3.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

14.3.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	d. cmentarz ewang.	Na wsch. Od wsi	2 poł. XIX	
2.	szkoła	Nr 2	ok. 1920	
a.	bud. gosp.	Nr 2	ok. 1920	
3.	dom mieszk.	Nr 11	ok. 1915	
4.	dom mieszk.	Nr 28	ok. 1915	
5.	dom mieszk.	Nr 30	ok. 1920	
6.	zespół mieszk.-gosp.:	Nr 34		
a.	oficyna mieszk.	Nr 34 a	p. XX	
b.	bud. mieszk.	Nr 34	ok. 1920	
c.	obora	Nr 34	ok. 1920	
d.	bud. gosp.	Nr 34 d	p. XX	
7.	dom mieszk.	Nr 36	ok. 1910	

14.3.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej:

- o d. cmentarz ewangelicki na wschód od wsi
2. poł. XIX w.

14.3.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto całą wieś w obrębie działek siedliskowych wraz z drogami gospodarczymi ograniczającymi je od południa i północy.

Przy rozbudowie układu komunikacyjnego należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi i ulice, drogi gospodarcze, obsługujące dawniej zaplecza działek, drogi gruntowe, miedzuchy, nawet miedze po odpowiednim przystosowaniu ich (prawnym i technicznym) do pełnienia tych funkcji. Dopuszcza się łączenie ich przecznkami.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. Sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Na obszarze założenia ruralistycznego należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły

logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (k. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Należy utrzymać i kontynuować istniejące linie zabudowy. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć obszar – „pas zabudowy” nieprzekraczalnymi liniami zabudowy zarówno wobec wiejskiej drogi, jak i zaplecza działek (posesji). Ma to na celu pozostawienie „pasa ogrodów” – wyraźnie wyodrębnionych części działek siedliskowych, zajętych pod ogrody, sady, uprawy polowe, także zieleń urządzoną.

Możliwość tworzenia drugiej linii zabudowy wobec konkretnych terenów zostanie określona na etapie opracowania planów miejscowych.

Nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia k. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, o funkcjach gospodarczych, komunikacyjnych. Szeregówki lub bloki wykluczone;
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.

Na terenie dawnego folwarku obowiązują ponadto następujące zalecenia:

- o należy zachować istniejącą zabudowę;
- o rozbiorów obiektów zabytkowych możliwe są jedynie w przypadku stwierdzenia ich złego stanu technicznego i wykonania odpowiedniej dokumentacji historyczno-architektonicznej; całość należy przedstawić i uzgodnić z właściwym WKZ;
- o lokalizowanie nowej zabudowy możliwe jest jedynie w miejscu rozebranych budynków historycznych lub jako logiczna kontynuacja zabudowy folwarcznej. Formą architektoniczną winna ona nawiązywać do zabudowy historycznej;
- o należy zachować w całości majdan folwarczy; a zwłaszcza jego jedność optyczną. Niedopuszczalne jest lokalizowanie na nim nowej zabudowy, wydzielanie działek wysokimi ogrodzeniami, sytuowanie tu zieleni wysokiej lub innych obiektów optycznie niszczących przestrzeń majdanu;
- o zakazuje się budowy silosów na podwórzach folwarcznych; budowę silosów w tych zespołach dopuszcza się jedynie jako wbudowane w obiekty folwarczne.

Strefa „E”

Z drogi z Nowej Wsi Goszczańskiej do Goszcza wyznaczono strefę „E” ochrony ekspozycji zabudowy Kuźni Starej. Inwestowanie w tej strefie jest dopuszczalne, lecz należy kształtować jego formę w oparciu o panoramy chronionej strefą „E” miejscowości. Wyklucza się lokowanie w tej strefie barier optycznych.

14.3.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:Strefa „W”

Strefą „W” ochrony reliktywów archeologicznych objęto dawny cmentarz ewangelicki.

Strefa „OW”

Strefami „OW” obserwacji archeologicznej objęto:

- całą wieś. Strefa ta stanowi równocześnie stanowisko archeologiczne nr 25/54/73-32 AZP,
- grupę stanowisk archeologicznych położoną na zachód od wsi,
- grupę stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na wschód od wsi.

Strefa OW obejmuje teren wsi (stanowisko) wraz z przyległościami- osadnictwem historycznym i pradziejowym oraz cały obszar jednostki MN, skoncentrowany przy obszarze wsi w kierunku Zakrzowa i Drągowa.

14.3.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:**NOWA WIEŚ GOSZCZAŃSKA****Obszar AZP 73-32**

1	Nowa Wieś Goszczańska	nr 16/27/73-32 AZP	• ślad osadnictwa z epoki pradziejowej
2	Nowa Wieś Goszczańska	nr 7/28/73-32 AZP	• osada z okresu wpływów rzymskich
3	Nowa Wieś Goszczańska	nr 4/29/73-32 AZP	• osada ? kultury lużyckiej, z epoki brązu – okres halsztacki • osada kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich • osada z epoki pradziejowej • ślad osadnictwa z okresu halsztackiego
4	Nowa Wieś Goszczańska	nr 17/30/73-32 AZP	• ślad osadnictwa z epoki pradziejowej • ślad osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza
5	Nowa Wieś Goszczańska	nr 18/31/73-32 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska o nieokreślonej chronologii
6	Nowa Wieś Goszczańska	nr 19/32/73-32 AZP	• osada ? z okresu późnego średniowiecza
7	Nowa Wieś Goszczańska	nr 20/37/73-32 AZP	• ślad osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza, fazy D
8	Nowa Wieś Goszczańska	nr 12/38/73-32 AZP	• ślad osadnictwa z późnego okresu wpływów rzymskich • ślad osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza?

9	Nowa Wieś
Goszczańska	nr 3/39/73-32 AZP	• obozowisko z epoki mezolitu • skarb z epoki brązu – okres halsztacki • osada kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich (III w) • grób ciałopalny kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich • osada kultury przeworskiej z okresu wędrówek ludów • osada z okresu wczesnego halsztatu • ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza
10	Nowa Wieś
Goszczańska	nr 21/40/73-32 AZP	• osada kultury przeworskiej z późnego okresu wpływów rzymskich
11	Nowa Wieś
Goszczańska	nr 22/42/73-32 AZP	• osada z okresu późnego średniowiecza
12	Nowa Wieś
Goszczańska	nr 1/43/73-32 AZP	• cmentarzysko ciałopalne z okresu wpływów rzymskich (I-II w.)
13	Nowa Wieś
Goszczańska	nr 13/47/73-32 AZP	• znalezisko luźne kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich • ślad osadnictwa o nieokreślonej chronologii
14	Nowa Wieś
Goszczańska	nr 2/48/73-32 AZP	• osada z okresu epoki kamienia • osada wczesnośredniowieczna (X-XIII w.)
15	Nowa Wieś
Goszczańska	nr 5/49/73-32 AZP	• osada ? z młodszej epoki kamienia-neolit • osada kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich • osada ? • ślad osadnictwa o nieokreślonej chronologii
16	Nowa Wieś
Goszczańska	nr 23/50/73-32 AZP	• znalezisko luźne z okresu wczesnego średniowiecza
17	Nowa Wieś
Goszczańska	nr 14/51/73-32 AZP	• znalezisko luźne z okresu wczesnego średniowiecza
18	Nowa Wieś
Goszczańska	nr 15/52/73-32 AZP	• wieś średniowieczna i nowożytna
19	Nowa Wieś
Goszczańska	nr 25/54/73-32 AZP	
Stanowiska bez określonej lokalizacji:			
20	Nowa Wieś
Goszczańska	nr 8/33/73-32
AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z OWR (I w. n.e.)
21	Nowa Wieś
Goszczańska	nr 9/34/73-32
AZP	• cmentarzysko szkieletowe z XII w.
22	Nowa Wieś
Goszczańska	nr 10/35/73-32
AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska, pradzieje
23	Nowa Wieś
Goszczańska	nr 11/36/73-32
AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z epoki brązu

Obszar AZP 73-33

24	Nowa Wieś Goszczańska	nr 6/13/73-33 AZP	• osada kultury łużyckiej z okresu epoki brązu • osada kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich • osada ? z okresu wczesnego/późnego średniowiecza
25	Nowa Wieś Goszczańska	nr 24/17/73-33 AZP	• ślad osadnictwa z epoki pradziejowej • osada ? z okresu wczesnego średniowiecza (późnych faz) • osada ? z okresu średniowiecza
26	Nowa Wieś Goszczańska		• dawny cmentarz

14.3.7 Inne uwagi i zalecenia:

Ochronie podlega układ głównej drogi wiejskiej wraz z drogami gospodarczymi ograniczającymi działki siedliskowe od północy i od południa.

15.1 TRZY CHAŁUPY**USTALENIA KONSERWATORSKIE:**

15.1.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak

15.1.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	dom mieszk.	Nr 2	ok. 1900	
2.	dom mieszk.	Nr 3	ok. 1900	

15.1.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

15.1.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:**Strefa „B”**

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto historyczną zabudowę przysiółka wraz z działkami siedliskowymi. Nowa zabudowa winna być lokalizowana wzdłuż istniejących dróg, na działkach pomiędzy zabudową oraz kontynuować istniejące linie zabudowy. Nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;

- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniące funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.

15.1.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto teren wsi wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym oraz cały obszar jednostki MN.

15.1.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

podany w części dotyczącej Olszówki.

15.2 GOLA MAŁA

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

15.2.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak

15.2.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	dom mieszk.	Nr 1	ok. 1910	
2.	dom mieszk.	Nr 2	p. XX	
a.	bud. gosp.	Nr 2	p. XX	
3.	dom mieszk.	Nr 3	1922	
a.	bud. gosp.	Nr 3	p. XX	
b.	stodoła	Nr 3	p. XX	
4.	dom mieszk. (ruina)	obok nr 6	k. XIX	
5.	dom mieszk.	Nr 7	ok. 1900	
a.	bud. gosp.	Nr 7	ok. 1900	
6.	dom mieszk.	Nr 8	ok. 1900	
a.	stodoła	Nr 8 (10)	ok. 1900	
7.	dom mieszk.	Nr 9	ok. 1920	
8.	dom mieszk.	Nr 11	ok. 1920	
9.	dom mieszk.	Nr 12	k. XIX	
10.	dom mieszk.	Nr 16	k. XIX	

15.2.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

15.2.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto całe założenie ruralistyczne wraz z działkami siedliskowymi. Nowa zabudowa winna być lokalizowana wzdłuż istniejących dróg, na niezabudowanych działkach położonych pomiędzy zabudową oraz kontynuować istniejące linie zabudowy.

Nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia k. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregowki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.

15.2.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całe założenie ruralistyczne.

Strefa OW obejmuje teren wsi wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym oraz cały obszar jednostek ME, MN, skoncentrowany przy obszarze wsi.

15.2.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

podany w części dotyczącej Olszówki.

15.3 OLSZÓWKA

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

15.3.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

15.3.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	d. cmentarz	W centrum wsi	2 poł. XIX	
2.	zespół folwarczny:	Nr 4	2 poł. XIX	
a.	dom mieszk.	Nr 4	k. XIX	
b.	bud. gosp.		ok. 1870	
c.	stodoła		ok. 1870	
3.	dom mieszk.	Nr 1	ok. 1900	
4.	dom mieszk.	Nr 3	k. XIX	
a.	bud. gosp.	Nr 3	k. XIX	
5.	transformator	za nr 4	ok. 1915	
6.	dom mieszk.	Nr 8	ok. 1900	

7.	dom mieszk.	Nr 12	ok. 1910
a.	bud. gosp.	Nr 12	1912
8.	dom mieszk.	Nr 16	k. XIX
9.	dom mieszk.	Nr 20	k. XIX
a.	bud. gosp.	Nr 20	k. XIX
10.	dom mieszk.	Nr 22	k. XIX
a.	stodoła	Nr 22	k. XIX
11.	dom mieszk.	Nr 25	k. XIX
a.	stodoła	Nr 25	k. XIX
12.	szkoła podstawowa	Nr 28	ok. 1910
a.	bud. gosp.	Nr 28	ok. 1910
13.	dom mieszk.	Nr 32	ok. 1900

15.3.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej:

- o d. Cmentarz ewangelicki, w środkowej części wsi, dz. nr 170, 2. poł. XIX w.

15.3.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto założenie ruralistyczne wraz z terenem dawnego folwarku.

Na terenie dawnego folwarku obowiązują następujące zalecenia:

- o należy zachować istniejącą zabudowę;
- o rozbiórki obiektów zabytkowych możliwe są jedynie w przypadku stwierdzenia ich złego stanu technicznego i wykonania odpowiedniej dokumentacji historyczno-architektonicznej; całość należy przedstawić i uzgodnić z właściwym WKZ;
- o lokalizowanie nowej zabudowy możliwe jest jedynie w miejscu rozebranych budynków historycznych lub jako logiczna kontynuacja zabudowy folwarcznej. Formą architektoniczną winna ona nawiązywać do zabudowy historycznej;
- o należy zachować w całości majdan folwarczy; a przynajmniej jego jedność optyczną. Niedopuszczalne jest lokalizowanie na nim nowej zabudowy, wydzielanie działek wysokimi ogrodzeniami, sytuowanie tu zieleni wysokiej lub innych obiektów optycznie niszczących przestrzeń majdanu;
- o zakazuje się budowy silosów na podwórzach folwarcznych; budowę silosów w tych zespołach dopuszcza się jedynie jako wbudowane w obiekty folweczne.

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu objęto zachodnią część wsi wraz z terenami przyległymi.

Strefa „B” i „K”

W obu strefach: strefie „B” ochrony konserwatorskiej oraz w strefie „K” ochrony krajobrazu kulturowego przy rozbudowie układu komunikacyjnego należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi i ulice, drogi gospodarcze, obsługujące dawniej zaplecza działek, drogi gruntowe, miedzuchy, nawet miedze po odpowiednim przystosowaniu ich (prawnym i technicznym) do tych funkcji. Dopuszcza się łączenie ich przecznkami.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. Sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (k. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Należy utrzymać i kontynuować istniejące linie zabudowy. Nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia k. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregowki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie w strefie „K” jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

Strefa „E”

Z południowego krańca wsi wyznaczono strefę „E” ochrony ekspozycji zabudowy Goli Małej. Inwestowanie w tej strefie jest dopuszczalne, lecz należy kształtować jego formę w oparciu o panoramy chronionej strefą „E” miejscowości tak, aby jej nie przesłonić. Nie należy stosować ciągłych barier optycznych.

15.3.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „W”

Strefą „W” ochrony reliktyw archeologicznych objęto dawny cmentarz ewangelicki.

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całą historyczną zabudowę wsi wraz z działkami siedliskowymi.

Strefa OW obejmuje teren wsi wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym oraz cały obszar jednostek MN, ME, UP.

15.3.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

OLSZÓWKA

Obszar AZP 74-32

Stanowiska bez określonej lokalizacji:

- 1 Olszówka nr 1/15/74-32 AZP • cmentarzysko ciałopalne i szkieletowe o nieokreślonej chronologii

Należy stworzyć stanowisko archeologiczne dla cmentarza ewangelickiego.

16.3.7 Inne uwagi i zalecenia:

Ochronie podlega układ głównej drogi wiejskiej.

16.1 DĄBROWA

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

16.1.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak

16.1.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	d. cmentarz ewang.	Na wsch. Od wsi	2 poł. XIX	
2.	dom mieszk.	Nr 3	1934	
3.	dom mieszk.	Nr 11	2 poł. XIX	
4.	dom mieszk.- gosp.	Nr 13	k. XIX	
5.	dom mieszk.	Nr 15	k. XIX	
6.	dom mieszk.	Nr 17	ok. 1930	
7.	dom mieszk.	Dąbrowa nr 18	ok. 1860	
8.	dom mieszk.	Dąbrowa nr 19	ok. 1860	

16.1.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej:

- o d. cmentarz ewangelicki z 2. poł. XIX w.
ok. 300 m na południe od zabudowy Dąbrowy, dz. nr 109

16.1.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto wieś wraz z otoczeniem, sięgając od zachodu granicy lasów, od wschodu obejmując dawny cmentarz ewangelicki i ciek wodny. W strefie tej należy zachować luźną zabudowę. Nowowznoszone obiekty winny być lokalizowane wzdłuż istniejących dróg, na niezabudowanych działkach, położonych między zabudową, kontynuować istniejące linie zabudowy oraz harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty oraz drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków ok. 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, o funkcjach gospodarczych, komunikacyjnych. Szeregówki lub bloki wykluczone,

- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

16.1.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „W”

Strefą „W” objęto dawny cmentarz ewangelicki.

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całe założenie ruralistyczne.

16.1.6 Wykaz stanowisk archeologicznych: podany w części dotyczącej Sądrożyc.

17.1 SĄDROŻYCE (SĘDROŻYCE)

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

17.1.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

17.1.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	zespół mieszk.- gosp.:	Nr 1	p. XX	
a.	dom mieszk.	Nr 1	p. XX	
b.	bud. gosp. I	Nr 1	p. XX	
c.	bud. gosp. II	Nr 1	p. XX	
2.	dom mieszk.	Nr 2		
a.	bud. gosp.	Nr 2		
3.	dom mieszk.	Nr 3		
a.	bud. gosp.	Nr 3		
4.	dom mieszk.	Nr 5	XIX/XX	
5.	dom mieszk.	Nr 6		
6.	dom mieszk.	Nr 7	1 ćw. XX	
7.	dom mieszk.	Nr 8		
8.	dom mieszk., d. szkoła	Nr 9	ok. 1900	
a.	bud. gosp.	Nr 9		

9.	dom mieszk.	Nr 10	
10.	dom mieszk.	Nr 11	
11.	dom mieszk.	Nr 12	
12.	dom mieszk.	Nr 13	1 poł. XIX
13.	dom mieszk.	Nr 16	k. XIX
a.	dud. gosp.	Nr 16	k. XIX
14.	dom mieszk.	Nr 17	
a.	bud. gosp.	Nr 17	
15.	dom mieszk.	Dąbrowa nr 18	ok. 1860
16.	dom mieszk.	Dąbrowa nr 19	ok. 1860
17.	dom mieszk.	Nr 21	
18.	dom mieszk.	Nr 22	
19.	dom mieszk.	Nr 23	p. XX
20.	dom mieszk.	Nr 24	
21.	dom mieszk.	Nr 29	ok. 1920
a.	stodoła	Nr 29	ok. 1920
22.	dom mieszk.	Nr 31	1926

17.1.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

17.1.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto północną część historycznej wsi z zachowanym układem ruralistycznym.

Na obszarze założenia ruralistycznego należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (ok. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaïcenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, o funkcjach gospodarczych, komunikacyjnych. Szeregowki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.-

Strefa „K”

W otoczeniu strefy „B” wyznaczono strefę „K” ochrony krajobrazu kulturowego

17.1.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:**Strefa „OW”**

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całe założenie ruralistyczne.

Strefa OW obejmuje teren wsi (stanowisko) wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym (cały) obszar jednostek MN, ME, UP.

17.1.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

SĄDROŻYCE			
Obszar AZP 75-32			
1	Sądrożyce	nr 1/35/75-32 AZP	• osad kultury przeworskiej z okresu późnolateńs.
Obszar AZP 75-33			
2	Sądrożyce	nr 4/12/75-33 AZP	• osada ? z okresu nowożytn. Z XVI-XVIII w.
3	Sądrożyce	nr 5/13/75-33 AZP	• ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza XIV-XV w.
Stanowiska bez określonej lokalizacji:			
4	Sądrożyce	nr 2/10/75-33 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu neolitu
5	Sądrożyce	nr 3/11/75-33 AZP	• cmentarzysko ciałopalne kultury łużyckiej z IV-V okresu epoki brązu
6	Sądrożyce	nr 6/27/75-33 AZP	• punkt osadniczy – pradzieje, neolit?
7	Sądrożyce	nr 7/28/75-33 AZP	• miejsce kultu – kamień
	Dąbrowa		• cmentarz

18.1 SOSNÓWKA-KOLONIA + DREWNIAŃNY MŁYN

UWAGA

W tym rozdziale omawia się zabudowę, posiadającą różne nazwy (niemieckie i polskie) oraz należącą do różnych obrębów geodezyjnych (Drogoszowice i Sosnówka). Granica, oddzielająca te obręby jest zupełnie nieczytelna w terenie, w związku z czym autorzy opracowania zdecydowali się nie rozdzielać tych osad.

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

18.1.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

18.1.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

Istniejące obiekty nie kwalifikują się do uwzględnienia ich w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków.

18.1.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.**18.1.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:**Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto oba przysiółki: Kolonię Sosnówkę i Drewniany Młyn. Strefę oparto o granice lasów. Na tym obszarze nie należy zagęszczać zabudowy – dopuszczalne są nowe inwestycje, lecz powinny one harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniące funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Dopuszczalne są materiały współczesne, np. beton. Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

18.1.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto cały teren historycznej zabudowy.

18.1.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

podany w części dotyczącej właściwych obrębów: Drogoszowic i Sosnówki.

18.2 SOSNÓWKA

USTALENIA KONSERWATORSKIE:**18.2.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.****18.2.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:**

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	dom mieszk.	Nr 7	p. XX	
2.	dom mieszk.	Nr 9	p. XX	
3.	dom mieszk.	Nr 10	p. XX	
4.	dom mieszk.	Nr 11	ok. 1915	
5.	dom mieszk.	Nr 15	p. XX	
6.	dom mieszk., d. <i>Gasthaus</i>	Nr 17	p. XX	

7. dom mieszk.

Nr 23

ok. 1910

18.2.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.**18.2.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:**Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto całą miejscowość wraz z otoczeniem, mającą na celu zachowanie i wyeksponowanie jej walorów krajobrazowo-widokowych. Południowo-wschodnia granica tej strefy oparta jest o linię lasów, północno-zachodnia o ciek wodny.

Należy uporządkować zabudowę powstającą na południowy wschód od zasadniczej części wsi. Dopuszczalne jest także zagęszczenie zabudowy przy głównej drodze.

Na obszarze założenia ruralistycznego należy kontynuować zabudowę zagrodową poprzez sytuowanie budynków wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze i komunikacyjne. Niedopuszczalne jest lokalizowanie nowych budynków pojedynczo, w środku działki (posesji). W przypadku dobudowywania nowych budynków na terenie zagród już istniejących należy te obiekty tak lokalizować, aby stanowiły logiczną kontynuację dotychczasowego układu budynków (ok. należy dobudować czwarty bok prostokąta).

Wskazane jest uzupełnianie zabudowy poprzez lokalizowanie nowych obiektów na niezabudowanych działkach-posesjach, usytuowanych przy głównej drodze wiejskiej.

Należy utrzymać i kontynuować istniejące linie zabudowy. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy wyznaczyć obszar – „pas zabudowy” nieprzekraczalnymi liniami zabudowy zarówno wobec wiejskiej drogi, jak i zaplecza działek (posesji). Ma to na celu pozostawienie „pasa ogrodów” – wyraźnie wyodrębnionych części działek siedliskowych, zajętych pod ogrody, sady, uprawy polowe, ewentualnie zieleń urządzoną.

Możliwość tworzenia drugiej linii zabudowy wobec konkretnych terenów zostanie określona na etapie opracowania planów miejscowych.

Przy rozbudowie układu komunikacyjnego należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi, drogi gruntowe, miedzuchy, nawet miedze po odpowiednim przystosowaniu ich (prawnym i technicznym) do pełnienia tych funkcji.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. Sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaïcenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregowki lub bloki wykluczone,
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna).

Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

18.2.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto teren wsi wraz z przyległościami – osadnictwem historycznym i pradziejowym (cały obszar jednostki MN, ME wraz ze stanowiskiem 1/75 – 32 AZP).

18.2.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

SOSNÓWKA

Obszar AZP 75-32

1	Sosnówka	nr 4/36/75-33 AZP	• osada kultury łużyckiej z epoki brązu • ślad osadnictwa z epoki pradziejowej • osada z okresu wczesnego i późnego średniowiecza
2	Sosnówka	nr 5/37/75-33 AZP	• osada kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich (fazy D) • ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza

Obszar AZP 76-32

3	Sosnówka	nr 1/13/76-32 AZP	• osada z okresu późnego średniowiecza
4	Sosnówka	nr 2/14/76-32 AZP	• osada z okresu późnego średniowiecza
5	Sosnówka	nr 3/15/76-32 AZP	• ślad osadnictwa z epoki pradziejowej • osada z okresu późnego średniowiecza

19.1 LEŚNE DOMY

(obręb Twardogóra)

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

19.1.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków: brak.

19.1.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	dom mieszk.	Nr 1	ok. 1910	
2.	dom mieszk.	Nr 4	ok. 1920	

19.1.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

19.1.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto historyczną zabudowę dawnego przysiółka – obecnie części miasta Twardogóry. Należy zachować wiejski charakter przysiółka z zabudową zagrodową lokowaną wzdłuż wiejskiej drogi. Nowowznoszone

obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniącego funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone;
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

19.1.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto całą historyczną zabudowę przysiółka.

19.1.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

Podany w osobnej części z wykazem stanowisk archeologicznych na terenie miasta Twardogóra.

19.2 STARA TWARDOGÓRA

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

19.2.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków:

19.2.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	dom mieszk.	Nr 5		
a.	bud. gosp. I	Nr 5		
b.	bud. gosp. II	Nr 5		
2.	dom mieszk.	Nr 6		
3.	dom mieszk.	Nr 7		
4.	dom mieszk.	Nr 8		

19.2.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej: brak.

19.2.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B”

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto założenie ruralistyczne przysiółka – obecnie części miasta Twardogóry. Należy zachować wiejski charakter przysiółka z zabudową zagrodową.

Przy rozbudowie układu komunikacyjnego należy w pierwszym rzędzie wykorzystywać już istniejące (lub niegdyś istniejące i znane z historycznych materiałów kartograficznych) drogi i ulice, drogi gospodarcze, obsługujące dawniej zaplecza działek, drogi gruntowe, miedzuchy, nawet miedze po odpowiednim przystosowaniu ich (prawnym i technicznym) do pełnienia tych funkcji.

Wyklucza się obsługę komunikacyjną poprzez tzw. Sięgacze lub ślepe uliczki.

Zalecane jest utrzymanie dojazdów gospodarczych do zapleczy działek siedliskowych od pól lub dróg gospodarczych.

Nowowznoszone obiekty winny harmonizować z dotychczasową zabudową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki rozplanowywane na rzucie prostokąta (o stosunku boków zbliżonym do 1:2) lub litery L;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły; sytuowane wokół prostokątnego dziedzińca, pełniące funkcje gospodarcze lub komunikacyjne. Szeregówki lub bloki wykluczone;
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit.

o

19.2.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto założenie ruralistyczne dawnego przysiółka – obecnie części miasta Twardogóry.

19.2.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

podany w części dotyczącej terenu miasta Twardogóra.

19.3 TWARDOGÓRA

USTALENIA KONSERWATORSKIE:

19.3.1 Obiekty i obszary w rejestrze zabytków:

- o miasto – ośrodek historyczny
decyzja o wpisie do rejestru zabytków nr 515 z dnia 01.12.1958 r.
- o Kościół parafialny p.w. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych, d. ewangelicki
decyzja o wpisie do rejestru zabytków nr 1648 z dnia 15.04.1966 r.
- o Pałac, ok. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, ul. Wrocławska 6
decyzja o wpisie do rejestru zabytków nr 983 z dnia 27.08.1963 r.
- o Dom mieszkalny, ul. Ratuszowa 12/Rynek 21
decyzja o wpisie do rejestru zabytków nr 1647 z dnia 15.04.1966 r.

19.3.2 Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Datowanie	Rejestr Zabytków
1.	Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego	Pl. Piastów 1	1868-69	
a.	plebania	Pl. Piastów 1	poł. XIX	
2.	d. kościół iwang. Św. Trójcy		1878	
3.	cmentarz kat. Par.	ul. Leśna	2 poł. XIX	
a.	kaplica cmentarna	ul. Leśna	1892	
4.	d. cmentarz żydowski	ul. Sosnowa		
7.	d. cmentarz Iwang.	ul. Wrocławska	1 poł. XIX	
8.	zespół dworca kolejowego:	pl. Kolejowy	ok. 1925	
a.	dworzec	pl. Kolejowy	ok. 1925	
b.	Magazyn ekspedycji	pl. Kolejowy	ok. 1925	
c.	bud. gosp.	Pl. Kolejowy	ok. 1925	
d.	WC	pl. Kolejowy	ok. 1925	
e.	dom mieszk.	Pl. Kolejowy 2	ok. 1925	
f.	dom mieszk.	Pl. Kolejowy 18	ok. 1925	
g.	bud. gosp.	Pl. Kolejowy 18	ok. 1925	
9.	dom mieszk.	ul. Aleje 3	ok. 1910	
10.	dom mieszk.	ul. Aleje 4	ok. 1910	
11.	dom mieszk.	ul. Aleje 5	ok. 1905	
12.	dom mieszk.	ul. Bolesława Krzywoustego 1	poł. XIX, p. XX	
13.	dom mieszk.	ul. Bolesława Krzywoustego 3	k. XIX	
14.	dom mieszk.	ul. Bolesława Krzywoustego 8	poł. XIX	
15.	dom mieszk.	ul. Bydgoska 1	ok. 1910	
16.	dom mieszk.	ul. Bydgoska 3	ok. 1910	
17.	dom mieszk.	ul. Bydgoska 5	ok. 1900	
18.	dom mieszk.	ul. Bydgoska 6	ok. 1920	
19.	dom mieszk.	ul. Bydgoska 7	ok. 1910	
20.	dom mieszk.	ul. Bydgoska 9		
21.	dom mieszk.	ul. Bydgoska 11		
a.	warsztat	ul. Bydgoska 11	ok. 1905	
22.	dom mieszk.	ul. Dąbrowskiego 3	k. XIX	
23.	dom mieszk.	ul. Dąbrowskiego 6		
24.	dom mieszk.	ul. Dąbrowskiego 7	2 poł. XIX, XX	
25.	dom mieszk.	ul. Dąbrowskiego 10		
26.	warsztaty szkolne	ul. Gdańska 1		
27.	dom mieszk.	ul. Gdańska 5	ok. 1915	
28.	przedszkole	ul. Grunwaldzka 2	ok. 1930	
29.	dom mieszk.	ul. Grunwaldzka 3		
30.	dom mieszk.	ul. Grunwaldzka 5		
31.	dom mieszk.	ul. Grunwaldzka 7		
32.	dom mieszk.	ul. Grunwaldzka 9		

33.	zespół drewnianych domów	ul. Grunwaldzka 13, 15, 17, 19	
34.	dom mieszk.	Pl. Kolejowy 2	
35.	dom mieszk.	Pl. Kolejowy 18	
36.	dom mieszk.	ul. Kopernika 1	
37.	dom mieszk.	ul. Kopernika 3	
38.	bud. Sp. Pracy „Sześciolatka”	ul. Kopernika	
39.	dom mieszk.	ul. Kościuszki 9	
40.	dom mieszk.	ul. Kościuszki 11	
41.	dom mieszk.	ul. Kościuszki 15	
42.	dom mieszk.	ul. Krótka 1	k. XIX
43.	dom mieszk., d. budynek produkcyjny (Punkt Skupu Skór i Wełny)	ul. Krótka 2	ok. 1910
44.	dom mieszk.	ul. Krótka 3	XIX/XX
45.	dom mieszk.	ul. Krótka 9	
46.	dom mieszk.	ul. Krótka 9a	
47.	d. budynek przemysłowy	ul. Krótka/pl. Piastów	XIX/XX
48.	d. budynek przemysłowy	ul. Krótka/Rynek	XIX/XX
49.	dom mieszk.	ul. Krzywa 5	
50.	dom mieszk.	ul. Krzywa 5	
51.	dom mieszk.	ul. Leśna 3	
52.	dom mieszk.	ul. Leśna 4	
53.	dom mieszk.	ul. Leśna 6	
54.	dom mieszk.	ul. Lipowa 2	
55.	dom mieszk.	ul. Lipowa 3	
56.	dom mieszk.	ul. Lipowa 7	
57.	dom mieszk.	ul. Lipowa 9	
58.	dom mieszk.	ul. Lipowa 18	
59.	dom mieszk.	ul. 1-go Maja 1	k. XIX, ok. 1910
60.	dom mieszk., ok. Kuratorium	ul. 1-go Maja 2	2 poł. XIX, ok. 1930
61.	dom mieszk.	ul. 1-go Maja 3	ok. 1915
62.	dom mieszk.	ul. 1-go Maja 4	ok. 1910
63.	dom mieszk.	ul. 1-go Maja 5	ok. 1915
64.	dom mieszk.	ul. 1-go Maja 6	ok. 1920
65.	dom mieszk.	ul. 1-go Maja 7	ok. 1915
66.	dom mieszk.	ul. 1-go Maja 8	ok. 1930
67.	policeja	ul. 1-go Maja 10	
68.	dom mieszk.	ul. 1-go Maja 12	
69.	dom mieszk.	ul. 1-go Maja 15	
70.	dom mieszk.	ul. Mickiewicza 1	ok. 1920
71.	dom mieszk.	ul. Mickiewicza 2	
72.	dom mieszk.	ul. Mickiewicza 3	
73.	dom mieszk.	ul. Mickiewicza 4	
74.	dom mieszk.	ul. Mickiewicza 6	
75.	dom mieszk.	ul. Mickiewicza 7	
76.	dom mieszk.	ul. Mickiewicza 9	
77.	dom mieszk.	ul. Mickiewicza 10	
78.	dom mieszk.	ul. Mickiewicza 12	

79.	dom mieszk.	ul. Młyńska 1-1 a	pol. XIX
80.	Rozlewnia Wód Gazowanych i Piwa	ul. Młyńska 2	
81.	dom mieszk.	ul. Młyńska 4	
82.	dom mieszk.	ul. Młyńska 6	1932
83.	dom mieszk.	ul. Młyńska 7	ok. 1910
84.	dom mieszk.	ul. Młyńska 8	
85.	dom mieszk.	ul. Młyńska 10	
86.	dom mieszk.	ul. Młyńska 14	
87.	dom mieszk.	ul. Młyńska 15	
88.	dom mieszk.	ul. Młyńska 20	
89.	d. plebania	ul. Ogrodowa	pol. XIX, p. XX
90.	Remiza OSP	ul. Ogrodowa 3	ok. 1920
91.	dom mieszk.	ul. Ogrodowa 7	1925-30
92.	dom mieszk.	ul. Ogrodowa 9	1925-30
93.	żłobek	ul. Ogrodowa 11	
94.	dom mieszk.	ul. Oleśnicka 3	
95.	dom mieszk.	ul. Oleśnicka 4	
a.	obora	ul. Oleśnicka 4	
96.	dom mieszk.	ul. Oleśnicka 5-7	
97.	dom mieszk.	ul. Oleśnicka 8	
98.	dom mieszk.	ul. Oleśnicka 9 -11	
99.	dom mieszk.	ul. Oleśnicka 13	
100.	dom mieszk.	ul. Oleśnicka 19	
101.	dom mieszk.	ul. Oleśnicka 21	
102.	dom mieszk.	ul. Oleśnicka 27	
103.	dom mieszk.	ul. Paderewskiego 2	
104.	dom mieszk.	ul. Paderewskiego 4	
105.	dom mieszk.	ul. Paderewskiego 5	
106.	dom mieszk.	ul. Paderewskiego 6	
107.	dom mieszk.	Pl. Piastów 2	1 pol. XIX, p. XX
108.	poczta	Pl. Piastów 3	
109.	bud. biurowy i produkcyjny	Pl. Piastów 7	ok. 1920
110.	dom mieszk.	Pl. Piastów 14	ok. 1910
111.	dom mieszk., punkt skupu	Pl. Piastów 15	2 pol. XIX, p. XX
a.	brama wjazdowa	pl. Piastów 15	XIX/XX
b.	brama przejazdowa	pl. Piastów 15 / ul. Ratuszowa 2	XIX/XX
112.	dom mieszk.	Pl. Piastów 17	
113.	d. pastarówka, Świątynia Opatrzności Bożej	Pl. Piastów 18	2 pol. XIX
114.	dom mieszk.	Pl. Piastów 21	k. XIX, ok. 1910
115.	dom mieszk.	Pl. Piastów 22	pol. XIX, p. XX
116.	szkoła	Pl. Piastów 24	pol. XIX
117.	dom mieszk.	ul. Poprzeczna 3	2 pol. XIX
118.	oficyna, d. Dom Ludowy	ul. Poprzeczna	
119.	dom mieszk.	ul. Przyjaciół Żołnierza 3	

120. dom mieszk.	ul. Przyjaciół Żołnierza 5	1926
121. dom mieszk.	ul. Przyjaciół Żołnierza 9	
122. dom mieszk.	ul. Przyjaciół Żołnierza 11 a	ok. 1930
123. dom mieszk.	ul. Przyjaciół Żołnierza 12	
124. dom mieszk.	ul. Przyjaciół Żołnierza 15	

125.	dom mieszk.	ul. Przyjaciół Żołnierza 16		
126.	dom mieszk.	ul. Przyjaciół Żołnierza 17-19		
127.	dom mieszk.	ul. Przyjaciół Żołnierza 21	ok. 1925	
128.	dom mieszk.	ul. Przyjaciół Żołnierza 23		
129.	dom mieszk.	ul. Przyjaciół Żołnierza 25		
130.	dom mieszk., GS „Samopomoc Chłopska”	ul. Ratuszowa 1 (d. Bieruta)	poł. XIX	
131.	dom mieszk.	ul. Ratuszowa 1 a	2 poł. XIX, XX	
132.	dom mieszk.	ul. Ratuszowa 1 b	2 poł. XIX, XX	
133.	dom mieszk.	ul. Ratuszowa 1 c	2 poł. XIX, XX	
134.	dom mieszk.	ul. Ratuszowa 2	poł. XIX	
135.	dom mieszk.	ul. Ratuszowa 3	1850, k. 1910	
136.	dom mieszk.	ul. Ratuszowa 4	poł. XIX, XX	
137.	dom mieszk.	ul. Ratuszowa 5	poł. XIX, XX	
138.	dom mieszk.	ul. Ratuszowa 6	2 poł. XIX	
139.	dom mieszk.	ul. Ratuszowa 9		
140.	bud. usługowy	ul. Ratuszowa 10	k. XIX	
142.	dom mieszk.	ul. Ratuszowa 30	p. XX	
143.	dom mieszk.	ul. Ratuszowa 39	2 poł. XIX, XX	
144.	dom mieszk.	ul. Ratuszowa 43	2 poł. XIX, XX	
145.	dom mieszk.	ul. Roli- Żymierskiego 3	2 poł. XIX	
146.	dom mieszk.	ul. Roli- Żymierskiego 4	ok. 1920	
147.	dom mieszk.	ul. Roli- Żymierskiego 5	ok. 1900	
148.	dom mieszk.	ul. Roli- Żymierskiego 8		
149.	dom mieszk.	ul. Roli- Żymierskiego 10		
150.	dom mieszk.	ul. Roli- Żymierskiego 11	k. XIX	
a.	magazyn pasz	ul. Roli- Żymierskiego 11	ok. 1900	

151.	dom mieszk.	ul. Roli- Żymierskiego 12		
152.	dom mieszk.	ul. Roli- Żymierskiego 16		
153.	dom mieszk.	ul. Roli- Żymierskiego 17 (13?)		
154.	dom mieszk.	ul. Roli- Żymierskiego 18		
155.	dom mieszk.	Ul. Roli- Żymierskiego 20		
156.	dom mieszk.	Ul. Roli- Żymierskiego 24		
a.	oficyna	ul. Roli- Żymierskiego 24		
157.	dom mieszk.	Ul. Roli- Żymierskiego 26		
158.	lecznica dla zwierząt	ul. Roli- Żymierskiego 30	1932	
159.	dom mieszk.	Ul. Roli- Żymierskiego 32		
160.	dom mieszk.	Ul. Roli- Żymierskiego 40		
161.	Ratusz	Rynek	1902	
162.	dom mieszk.	Rynek 1	k. XIX, p. XX	
163.	dom mieszk.	Rynek 2	k. XIX, p. XX	
164.	dom mieszk.	Rynek 3	k. XIX, p. XX	
165.	dom mieszk.	Rynek 4	k. XIX, p. XX	
166.	dom mieszk.	Rynek 5	k. XIX, p. XX	
167.	dom mieszk.	Rynek 6	k. XIX, p. XX	
168.	dom mieszk.	Rynek 7	k. XIX, p. XX	
169.	dom mieszk.	Rynek 10		
170.	dom mieszk.	Rynek 11	k. XIX, ok. 1900	
171.	dom mieszk.	Rynek 16		
172.	dom mieszk.	Rynek 17/ ul. Krótka 9	ok. 1910	
173.	dom mieszk.	Rynek 18	k. XIX, ok. 1905	
174.	dom mieszk.	Rynek 20	1906	
175.	dom mieszk.	ul. Sienkiewicza 2	k. XIX	
176.	dom mieszk.	ul. Sienkiewicza 4	k. XIX	
177.	dom mieszk.	ul. Sienkiewicza 6	k. XIX	
178.	dom mieszk.	ul. Sienkiewicza 7		
179.	dom mieszk.	ul. Sienkiewicza 8	p. XX	
180.	dom mieszk.	ul. Sienkiewicza 10		
181.	przychodnia	ul. Sienkiewicza		
182.	szkoła podstawowa	ul. Szkolna 1	ok. 1930	
183.	blok	ul. Szkolna 2		
184.	Zespół Szkół Zawodowych	ul. Staszica 3 (Szkolna 7)	ok. 1930	

185.	dom mieszk.	ul. Św. Jadwigi 1		
186.	dom mieszk.	ul. Św. Jadwigi 2		
187.	dom mieszk.	ul. Św. Jadwigi 4		
188.	dom mieszk.	ul. Św. Jadwigi 6		
189.	dom mieszk.	Pl. Targowy 1-1 a	k. XIX	
190.	dom mieszk.	Pl. Targowy 3	ok. 1910	
a.	warsztaty, sklep	Pl. Targowy 3	ok. 1910	
191.	dom mieszk.	ul. Trzebnicka 3	ok. 1905	
192.	dom mieszk.	ul. Trzebnicka 7		
193.	dom mieszk.	ul. Trzebnicka 10		
194.	dom mieszk.	ul. Waryńskiego 3		
195.	dom mieszk.	ul. Waryńskiego 4		
196.	dom mieszk.	ul. Waryńskiego 8		
197.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 2	2 poł. XIX, p. XX	
198.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 4	poł. XIX	
199.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 7	poł. XIX, p. XX	
200.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 9	k. XIX	
201.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 14	ok. 1900	
202.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 17	k. XIX	
203.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 19	p. XX	
204.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 20		
205.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 22		
206.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 27		
207.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 37	p. XX	
208.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 40	k. XIX	
209.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 45	p. XX	
210.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 46	1920	
211.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 48	p. XX	
212.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 50		
213.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 51		
214.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 52	ok. 1925	
215.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 54		
216.	dom mieszk.	ul. Wielkopolska 56		
217.	dom mieszk.	ul. Wojska Polskiego 2		
218.	Pałac, k. Zespół Szkół Ponad-gimnazjalnych	ul. Wrocławska 6	1594, 1685, 1715, XX	983 z dn. 27.08.63
a.	park pałacowy		XVIII	
b.	brama wjazdowa		XVIII	
219.	dom mieszk.	ul. Wrocławska 7		
220.	dom mieszk.	ul. Wrocławska 11	p. XX	
221.	dom mieszk.	ul. Wrocławska 12		
222.	dom mieszk.	ul. Wrocławska 14	p. XX	
223.	dom mieszk.	ul. Wrocławska 16		
224.	dom mieszk.	ul. Wrocławska 17	2 poł. XIX	
225.	dom mieszk.	ul. Wrocławska 21	p. XX	
226.	dom mieszk.	ul. Wrocławska 28		
227.	dom mieszk.	ul. Wrocławska 32	ok. 1910	
228.	dom mieszk.	ul. Wrocławska 37	p. XX	

229.	dom mieszk.	ul. Wrocławska 43		
230.	dom mieszk.	ul. Wrocławska 46		
231.	dom mieszk.	ul. Wrocławska 47		
a.	bud. gosp.	ul. Wrocławska 47		
232.	dom mieszk.	ul. Wrocławska 53		
233.	bud. gosp.	ul. Wrocławska 61		
234.	dom mieszk.	ul. Wrocławska 71		
235.	Osiedle domków „Osiedle”	ul. Wrocławska		
236.	dom mieszk.	ul. Żeromskiego 2	2 poł. XIX, p. XX	
237.	dom mieszk.	ul. Żeromskiego 4	1910-20	
238.	obiekty przemysłowe	Obszar między ul. Krótką, Pl. Piastów i Rynkiem		

19.3.3 Cmentarze oraz obiekty i obszary zieleni chronionej:

- o dawny park pałacowy – przy ul. Wrocławskiej,
- o cmentarz żydowski – lokalizacja hipotetyczna na północ od zespołu pałacowo-parkowo, przy ul. Sosnowej,
- o dawny cmentarz ewangelicki – przy ul. Wrocławskiej,
- o katolicki cmentarz parafialny – przy ul. Leśnej,
- o tereny zielone wzdłuż cieków wodnych, wpływających do Twardogóry z południowego zachodu i południowego wschodu oraz wzdłuż cieku wypływającego z Twardogóry na północ, zadrzewienie na Placu Piastów

19.3.4 Strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „A”

Strefami „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej objęto:

- założenie miejskie wpisane do rejestru zabytków,
- przedmieście zwane Osiedlem, usytuowane przy ul. Wrocławskiej.

Dla centralnej części miasta, objętej strefą „A”, obowiązują wymogi określone dla tej strefy we wstępie oraz ustalenia szczegółowych wytycznych z 1992 r. Należy podkreślić konieczność zachowania i uwydatnienia miejskiego charakteru tego fragmentu. Należy także utrzymać jego skalę, wyznaczaną przez dominanty architektoniczne oraz niewysoką zabudowę.

Na „Osiedlu” obowiązuje zakaz przebudów lub modernizacji, niemających na celu przywrócenia historycznej formy budynkom.

Wskazane jest opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla całego „Osiedla”; niedopuszczalne jest dzielenie takiego opracowania „na kawałki”. Należy także utrzymać historyczny podział działek na tym terenie.

Strefa „B”

Strefami „B” ochrony konserwatorskiej objęto historyczne przedmieścia Twardogóry.

W strefach tych określono wymogi dla miasta w wytycznych z 1992 r., natomiast dla dawnych wsi, a obecnie przedmieść Twardogóry, tj. Starej Twardogóry oraz Leśnych Domów, w poświęconych im rozdziałach niniejszego opracowania.

Strefa „K”

Strefą „K” ochrony krajobrazu kulturowego objęto obszary otaczające historyczne założenie miejskie i nieobjęte strefami „B”, celem stworzenia otuliny krajobrazowej miasta. W strefie tej zaleca się lokalizowanie dość luźnej zabudowy, harmonizującej z dotychczasową (wykluczone pawilony itp.) i krajobrazem poprzez:

- o niewielkie gabaryty,
- o drobną formę architektoniczną,
- o niewielką wysokość (jedna kondygnacja i ewentualnie druga w dachu),
- o dachy strome, o kącie nachylenia ok. 45°, dwuspadowe, symetryczne. Dopuszcza się urozmaicenia w postaci naczółków lub wystawek;
- o budynki wolnostojące lub zgrupowane w zespoły. Szeregówki lub bloki wykluczone;
- o zalecane są materiały tradycyjne (cegła, kamień, drewno, ruda darniowa lub nawiązanie do niej; elewacje tynkowane lub ceramiczne, dachówka ceramiczna). Niewłaściwe są okładziny typu „siding”, a także blacha falista, eternit. Blacha powlekana dopuszczalna jest jedynie jako pokrycie i to w kolorze imitującym dachówkę ceramiczną. Niedopuszczalne są kolory „obce”: niebieski, zielony, żółty.

19.3.5 Strefy ochrony zabytków archeologicznych:

Strefa „W”

Strefami „W” ochrony reliktywów archeologicznych objęto cmentarze:

- cmentarz żydowski – lokalizacja hipotetyczna na północ od zespołu pałacowo-parkowego, przy ul. Sosnowej,
- dawny cmentarz ewangelicki – przy ul. Wrocławskiej,
- katolicki cmentarz parafialny – przy ul. Leśnej,

Strefa „OW”

Strefą „OW” obserwacji archeologicznej objęto cały teren historycznej zabudowy miasta i przedmieść Twardogóry.

19.3.6 Wykaz stanowisk archeologicznych:

TWARDOGÓRA

Obszar AZP 74-32

1	Twardogóra	nr 1/13/74-32
AZP	• osada ? z epoki mezolitu
2	Twardogóra	nr 12/14/74-32
AZP	• zamek z XIV w.
3	Twardogóra	nr 13/23/74-32
AZP	• miasto średniowieczne i nowożytne
4	Twardogóra	nr 15/26/74-32
AZP	• obozowisko z epoki mezolitu

Obszar AZP 75-32

5	Twardogóra	nr 2/38/75-32
AZP	• osada kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich (fazy D)
6	Twardogóra	nr 13/40/75-32
AZP	• miasto średniowieczne i nowożytne
7	Twardogóra	nr 14/44/75-32
AZP	• cmentarzysko ciałopalne kultury łużyckiej

Obszar AZP 75-33

Stanowiska bez określonej lokalizacji:

8	Twardogóra	nr 3/1/75-33 AZP	• obozowisko ? z epoki mezolitu
9	Twardogóra	nr 4/2/75-33 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z epoki kamienia

10	Twardogóra	nr 5/3/75-33 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z epoki neolitu
11	Twardogóra	nr 6/4/75-33 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska o nieokreślonej chronologii
12	Twardogóra	nr 7/5/75-33 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska kultury przedłużyckiej z II okresu epoki brązu
13	Twardogóra	nr 8/6/75-33 AZP	• cmentarzysko ciałopalne kultury lużyckiej z okresu halsztackiego
14	Twardogóra	nr 9/7/75-33 AZP	• osada ? kultury lużyckiej z okresu halsztackiego
15	Twardogóra	nr 10/8/75-33 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu średniowiecza
16	Twardogóra	nr 11/9/75-33 AZP	• nieokreślony rodzaj stanowiska z okresu średniowiecza
	Twardogóra		• cmentarz żydowski • dawny cmentarz ewangelicki • cmentarz parafialny

19.3.7 Inne uwagi i zalecenia:

Ochronie podlega układ dróg na obszarze całego miasta.

Dominantami architektonicznymi są kościoły: p.w. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych na Placu Piastowskim oraz nieczynny kościół p.w. Świętej Trójcy przy ul. Wielkopolskiej.

5 KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

5.1. Ustala się wytyczne modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej na obszarze gminy, o ile plany miejscowe nie ustalą inaczej :

- pasy dróg i ulic wyznaczonych w planie w liniach rozgraniczających stanowią podstawowy układ korytarzy dla prowadzenia lokalnych sieci infrastruktury technicznej;
- energetyczne sieci przesyłowe o napięciu 400 i 110 kV, biegnąca przez obszar planu, wraz ze strefą ochronną przed promieniowaniem elektromagnetycznym wyznaczają korytarze infrastruktury technicznej w których obowiązuje zakaz zabudowy i nasadzeń zieleni wysokiej;
- w przypadkach uzasadnionych względami technicznymi lub ekonomicznymi dopuszcza się budowę lokalnych sieci infrastruktury technicznej poza wyznaczonymi korytarzami, o których mowa wyżej, o ile nie spowoduje to obniżenia wartości terenów przez które przebiegać będzie sieć, pod względem możliwości zagospodarowania i użytkowania zgodnego ze studium;
- ustala się konieczność rozbudowy i przebudowy istniejącej sieci wodociągowej na obszarze gminy, dla zaopatrzenia w wodę na cele bytowe, gospodarcze i przeciwpożarowe;

- rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowej może odbywać się etapami, zgodnie z wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych;
- ustala się konieczność budowy komunalnej sieci kanalizacji sanitarnej, grawitacyjno-ciśnieniowej, z odprowadzeniem ścieków do istniejącej oczyszczalni w Twardogórze oraz planowanej oczyszczalni w Kuźni Goszczańskiej, zgodnie z przyjętym programem gospodarki wodno-ściekowej na obszarze gminy. Przewiduje się również rezerwową lokalizację oczyszczalni ścieków w Grabownie Małym
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej może odbywać się etapami, zgodnie z wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych;
- na terenach wyposażonych w sieć kanalizacji ustala się obowiązek odprowadzania ścieków wyłącznie do tej sieci, przy czym istniejące zbiorniki szczelne, osadniki i inne indywidualne instalacje do gromadzenia ścieków bytowych i przemysłowych oraz odprowadzania ich do gruntów lub wód należy zlikwidować lub przełączyć do komunalnej sieci kanalizacji;
- do czasu wybudowania komunalnej sieci kanalizacji, odprowadzenie ścieków do zbiorników szczelnych, przy czym przy lokalizacji zbiorników szczelnych na ścieki należy uwzględnić ich tymczasowy charakter i konieczność późniejszego przełączenia do planowanej sieci kanalizacji;
- dla terenów mieszkaniowych z ekstensywną zabudową jednorodzinną i rekreacyjną, oznaczonych w studium ME, oraz terenów rekreacji indywidualnej z zabudową letniskową, dopuszcza się odprowadzenie ścieków bytowych do indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków na warunkach określonych w przepisach odrębnych;
- wody opadowe z powierzchni zanieczyszczonych, w tym dróg o nawierzchniach nieprzepuszczalnych i placów składowych oraz innych powierzchni, stwarzających zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych lub powierzchniowych, należy ujmować w systemy kanalizacji z odprowadzeniem do gruntów lub wód po ich oczyszczeniu, stosownie do przepisów prawa wodnego i prawa ochrony środowiska;
wody opadowe z pozostałych powierzchni – niezanieczyszczone, można odprowadzać powierzchniowo na tereny biologicznie czynne lub poprzez indywidualne systemy kanalizacji do zbiorników retencyjnych;
- ustala się konieczność rozbudowy istniejącej sieci energetycznej średniego i niskiego napięcia, oraz budowę niezbędnych stacji transformatorowo-rozdzielczych dla zaopatrzenia w energię elektryczną terenów planowanych pod zabudowę i komunikację;
- istniejąca sieć energetyczna średniego i niskiego napięcia kolidująca z zagospodarowaniem przewidzianym w studium wymaga przebudowy;
- planuje się rozbudowę i budowę sieci gazowej na obszarze planu, dla zaopatrzenia w gaz terenów zabudowanych istniejących i planowanych pod zabudowę;

- zaopatrzenie w energię ciepłą z indywidualnych instalacji, z możliwością wykorzystania paliw: gazu, oleju opałowego, drewna oraz innych paliw przy zachowaniu dopuszczalnych norm emisji zanieczyszczeń powietrza i sprawności energetycznej;
- dopuszcza się budowę obiektów i montaż urządzeń dla wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym energii słonecznej i geotermalnej, o ile nie wpłynie to negatywnie na stan środowiska przyrodniczego, a w szczególności na gatunki ptaków, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, oraz będzie zgodne z warunkami ochrony konserwatorskiej obiektów i obszarów zabytkowych;
- planuje się rozbudowę istniejącej sieci telekomunikacyjnej dla obsługi terenów planowanych pod zabudowę i komunikację;

5.2. Elektroenergetyczna sieć przesyłowa.

Na terenie gminy znajduje się fragment elektroenergetycznej linii jednotorowej o napięciu 400 kV relacji Pasikurów – Ostrów.

Ustala się utrzymanie i modernizację istniejącej linii przesyłowej.

Wzdłuż linii należy nadal przestrzegać ograniczeń w użytkowaniu terenu o szerokości 90 m (po 45 m od osi linii w obu kierunkach).

Dla terenów znajdujących się w granicach podanych wielkości obowiązują następujące ustalenia:

- zabrania się lokalizować budynki mieszkalne i inne (zwłaszcza szpitale, internaty, żłobki, przedszkola itp.), przeznaczone na pobyt ludzi przez czas dłuższy niż 8 godzin na dobę.
- dopuszcza się realizację obiektów związanych z działalnością gospodarczą, turystyczną, rekreacyjną i rolną, w których pobyt ludzi nie przekracza 8 godzin , przy spełnieniu wszystkich aktualnie obowiązujących przepisów. W tych przypadkach konieczne jest uzgodnienie warunków lokalizacji projektowanych obiektów i zagospodarowania tego terenu z właścicielem przedmiotowej linii.

5.3. Gazownictwo.

Przy projektowaniu obiektów terenowych należy zachować następujące odległości:

- 50 m od czynnych odwiertów zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 28.06.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 109, poz. 961 ze zm.)
- 5 m od zlikwidowanych odwiertów, w strefie tej oraz na zlikwidowanych odwiertach zabrania się wznoszenia jakichkolwiek obiektów,
- odległość podstawową od gazociągów do projektowanych obiektów terenowych, którą wyznacza się w zależności od rodzajów obiektów terenowych, średnicy gazociągu i ciśnienia w nim panującego na podstawie przepisów według których sieć ta została zaprojektowana i wybudowana tj. rozporządzenia Ministra Górnictwa z dnia 18.08.1978r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. Nr 21, poz. 94) oraz normy branżowej BN – 80/8976-31, które przykładowo wynoszą:

- dla budynków użyteczności publicznej – 35m,
- dla budynków mieszkalnych – 20m,
- dla budynków niemieszkalnych (szopy, stodoły, garaże) – 15m,
- dla obiektów zakładów przemysłowych – 25m od granicy terenu.

Wyżej wymienione gazociągi zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 30.07.2001r. W sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. Nr 97, poz. 1055) posiadają także strefę kontrolowaną, która wynosi:

- do DN 150 włącznie – 4m
- powyżej DN 150 do DN 300 włącznie – 6m

przy czym linia środkowa strefy pokrywa się z osią gazociągu.

W strefach kontrolowanych nie należy wznosić budynków, urządzać stałych składów i magazynów, sadzić drzew oraz nie powinna być podejmowana żadna działalność mogąca zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji.

5.4. Komunikacja.

Pożądane kierunki zmian układu drogowego :

- w zakresie dróg wojewódzkich :
 - budowa wschodniej obwodnicy miasta na ciągu drogi wojewódzkiej,
 - korekta trasy drogi wojewódzkiej we wsi Goszcz,
- w zakresie dróg powiatowych :
 - budowa południowej obwodnicy miasta łączącej drogi powiatowe z drogą wojewódzką
 - wzmocnienie istniejących nawierzchni bitumicznych pozyskanie środków pomocowych do zrealizowania powyższego celu,
 - budowa tras rowerowych między miejscowościami
 - renowacja rowów przydrożnych dla poprawy odwodnienia dróg,
- w zakresie dróg gminnych :
 - poprawa komunikacji między wsiami poprzez modernizację dróg,
 - pozyskanie środków unijnych na ten cel,
 - poprawa parametrów dróg przechodzących przez obszary zabudowane,
 - renowacja rowów przydrożnych dla poprawy odwodnienia dróg.
- w zakresie obsługi podróżnych :
 - budowa parkingu dla samochodów ciężarowych na terenach przeznaczonych pod przemysł i składy
 - utrzymanie istniejących oraz utworzenie nowych punktów postoju dla samochodów osobowych - szczególnie parkingów leśnych.

5.5. Gospodarka odpadami.

- Istniejące gminne składowisko odpadów komunalnych w Grabownie Wielkim wymaga przebudowy i modernizacji w celu dostosowania do norm ochrony środowiska.
- Wprowadzenie systemu segregacji odpadów komunalnych.
- Stworzenie kompleksowego systemu gospodarki odpadowej
- Likwidacja „dzikich” wysypisk śmieci poprzez rekultywację wyrobisk poeksploatacyjnych.

5.6. Zadania z zakresu gospodarki wodno – ściekowej:

- wybudowanie studni zastępczej dla istniejącej na ujęciu w Chelstowie,
- wybudowanie dodatkowego zbiornika magazynowego wody pitnej na ujęciu w Grabownie Wielkim,
- wybudowanie studni zastępczej do istniejącej na ujęciu wody w Brzezince,
- wybudowanie odcinka wodociągu pomiędzy wsiami Drogoszowice – Sosnówka, wieś Sosnówka – studnia OW – 3
- dokonanie modernizacji Stacji uzdatniania wody w Grabownie Wielkim,
- wykonanie modernizacji istniejącej oczyszczalni ścieków w Twardogórze,
- wybudowanie oczyszczalni ścieków w Kuźni Goszczańskiej,
- wykonanie kanalizacji rozdzielczej na terenie Gminy Twardogóra,
- wyeliminowanie kanalizacji ogólnospławnej na terenie miasta Twardogóra,

wymiana tzw. poniemieckiej sieci wodociągowej na terenie miasta Twardogóra.

6 OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM.

6.1. W ramach realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym przewiduje się :

- budowę nowych dróg gminnych,
- rozbudowę sieci wodociągowych,
- rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- modernizację oczyszczalni ścieków w Twardogórze
- budowę nowej oczyszczalni ścieków w Kuźni Goszczańskiej, a wariantowo również w Grabownie Małym
- modernizację i rozbudowę składowiska odpadów w Grabownie Wielkim
- budowę i modernizację elektroenergetycznej sieci rozdzielczej,
- budowę i rozbudowę sieci gazowej,

- budowę i modernizację melioracji wodnych,
- budowa i utrzymywanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, szkół publicznych, a także publicznych obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- rozbudowa i utrzymanie cmentarzy,
- inne cele publiczne przewidziane przepisami odrębnymi, o znaczeniu lokalnym.

6.2. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, wymienione w pkt. 6.1. mogą być realizowane stosownie do potrzeb, na terenach o przeznaczeniu stosownym do rodzaju inwestycji, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym studium oraz w planach miejscowych.

7 OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM.

- 7.1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego nie przewiduje na terenie gminy programów służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.
- 7.2. Dolnośląski Zarząd Dróg Wojewódzkich przewiduje budowę obejście drogą wojewódzką nr 448 miasta Twardogóry.
- 7.3. Ponadlokalne znaczenie będą miały działania związane z uregulowaniem gospodarki wodno-ściekowej w zlewniach Widawy i Baryczy oraz system gospodarki odpadami, w ramach Planu gospodarki odpadami dla województwa dolnośląskiego.

8 OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 400 m² ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ.

- 8.1. Na części obszaru gminy (cz. obrębów Nowa Wieś Goszczańska, Dragów i Drozdęcín) ustanowiony jest teren górniczy „Brzostowo”, ale ze względu na nieznaczny ujemny wpływ na środowisko, zgodnie z art. 53 ust. 6 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 1994 r. Nr 27 poz. 96 ze zmianami) Rada Miejska podjęła uchwałę Nr XXXV/237/05 z dnia 08 września 2005 r. w sprawie: odstąpienia od sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu górniczego.
- 8.2. Nie ustala się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości.
- 8.3. Nie ustala się na obszarze gminy terenów pod rozmieszczenie obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m².

- 8.4. Nie wyznacza się obszarów przestrzeni publicznej, w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

9 OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE.

- 9.1. W procesie rozwoju miasta i gminy plany miejscowe są podstawowym narzędziem tworzenia reguł zagospodarowania oraz „otwierania terenów” dla różnych nowych zamierzeń inwestycyjnych. Dlatego zależnie od potrzeb należy indywidualnie określić tereny, dla których opracowanie planów miejscowych będzie konieczne, Kolejność oraz zakres ustaleń planów powinny wynikać z bieżących potrzeb inwestycyjnych .
- 9.2. W niniejszym Studium wskazuje się na potrzebę opracowania planów miejscowych:
- dla terenów kwalifikowanych w ewidencji gruntów jako użytki rolne i leśne, dla których, zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych, wymagane będzie uzyskanie zgody odpowiednich organów na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
 - dla terenów miasta Twardogóry, znacznie zainwestowanych wymagających uporządkowania i ustalenia zasad zagospodarowania,
 - dla terenów o potencjalnie korzystnej lokalizacji dla nowych inwestycji, które ze względu na niewłaściwą wewnętrzną strukturę przestrzenną lub własnościową (np. nadmierne rozdrobnienie) nie mogą być odpowiednio zagospodarowane,

10 KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

- 10.1. Funkcja rolnicza ulegać będzie systematycznej marginalizacji - ze względu na uwarunkowania lokalne obszar wiejski gminy zaliczono do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania.
- 10.2. Na obszarach wiejskich, prowadzenie działalności rolniczej powinno być zgodne z zasadami „zwykłej dobrej praktyki rolniczej”. Wymagania te określono w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 73, poz. 657 ze zm.).
- 10.3. Na obszarze całej gminy należy preferować rolnictwo ekologiczne.
- 10.4. Ustala się podstawowe kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej na obszarze gminy :

- restrukturyzacja gospodarki rolnej i leśnej pod kątem ograniczeń wynikających z położenia w parku krajobrazowym oraz w planowanym obszarze chronionego krajobrazu
- rozwijanie bazy i zaplecza turystyczno – rekreacyjnego,
- rozwijanie bazy przetwórstwa rolno – spożywczego,
- rozwój agroturystyki i rolnictwa ekologicznego

10.5. Należy wprowadzić zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne.

10.6. Obszary lasów wymagają szczególnej ochrony i uzupełnienia drzewostanu. Dopuszcza się wymianę drzewostanu i zadrzewień celem porządkowania i prowadzenia właściwej gospodarki leśnej na podstawie Planu Urządzenia Lasu, będące podstawowym narzędziem do prowadzenia prawidłowej gospodarki w lasach państwowych.

10.7. Nowe nasadzenia lasu powinny być dokonywane gatunkami drzew zgodnymi z siedliskiem.

10.8. Należy dążyć do dalszego zwiększenia wskaźnika lesistości gminy. Do zalesienia powinny być przeznaczane gleby nieprzydatne dla rolnictwa.

10.9. Zasady prawidłowego wyznaczania terenów pod zalesienia :

- ciągłość przestrzenna lasów,
- tworzenie ciągów i korytarzy ekologicznych,
- powiększanie kompleksów leśnych,
- wyrównywanie granicy pomiędzy polem a lasem,
- łączenie drobnych, już istniejących powierzchni leśnych.

11 OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.

Nie wyznacza się - nie występują na terenie gminy.

12 OBIEKTY LUB OBSZARY, NA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.

Nie wyznacza się.

13 OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI.

13.1. Tereny zdegradowane lub niewłaściwie zagospodarowane przeznacza się do przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji, której celem jest przywrócenie naturalnego stanu środowiska.

13.2. Tereny po eksploatacji powierzchniowej kruszyw naturalnych (wyrobiska) należy poddać rekultywacji niezwłocznie po zaprzestaniu działalności.

Niezwłoczna rekultywacja wyrobisk zapobiegnie ich przekształceniom w „dzikie” wysypiska odpadów.

14 GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH.

Na terenie gminy jako tereny zamknięte występują jedynie tereny linii kolejowych, dla których nie wyznaczono stref ochronnych

15 SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM I UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Ustalenia studium wyznaczają ramy dla rozwoju przestrzennego poszczególnych miejscowości w gminie Twardogóra, z uwzględnieniem wzajemnego oddziaływania terenów o różnym sposobie zagospodarowania i związanej z tym oddziaływaniem ochrony środowiska.

Podstawowym kryterium podziału terenów przeznaczonych pod zainwestowanie jest oddziaływanie na środowisko, w tym szczególnie na zdrowie ludzi.

Podział terenów przeznaczonych pod zainwestowanie na różne kategorie ma na celu umożliwienie prowadzenia działalności inwestycyjnej z różnym przeznaczeniem i wywołujących docelowo różne uciążliwości, przy równoczesnym zachowaniu zasady strefowania i szczególnej ochrony terenów zabudowy mieszkaniowej.

Dla terenów nie przeznaczonych pod zainwestowanie ustalono w studium dwie zasadnicze kategorie użytkowania : grunty rolne - stanowiące obszar rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz grunty leśne i związane z gospodarką leśną.

Studium ustala również główne kierunki w zakresie utrzymania i rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji poprzez wskazanie przebiegu głównych dróg (wraz z rezerwą na obejście drogą wojewódzką miasta) oraz korytarzy infrastruktury technicznej i terenów urządzeń tej infrastruktury (np. składowisko odpadów)

W studium wskazano obszary i obiekty objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych :

- rezerwat przyrody „Torfowisko koło Grabowna”
- Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy”
- obszar sieci Natura 2000
- użytek ekologiczny „Leśne stawki koło Goszcza”
- pomnik przyrody nieożywionej - dwa głazy narzutowe w Goli Wielkiej
- ostoje zwierząt chronionych - dwie bociana czarnego i jedna żółwia błotnego,
- obszary ochrony zbiorników wód podziemnych
- lasy ochronne

Ponadto w studium wskazano do objęcia ochroną :

- planowany obszar chronionego krajobrazu „Wzgórza Trzebnickie”
- zespół stawów w północnej części gminy
- wąwozy na terenie obrębów Sądrożyce, Chelstówek i Twardogóra

W studium szczegółowo wskazano obszary i obiekty objęte ochroną zabytków oraz obszary i obiekty wymagające ustanowienia ochrony w planach miejscowych w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego oraz ustalono podstawowe zasady zagospodarowania tych terenów.

16 UZASADNIENIE I SYNTEZA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY TWARDOGÓRA NA PODSTAWIE

**UCHWAŁY NR XXVII.291.2017 RADY MIEJSKIEJ W
TWARDOGÓRZE Z DNIA 27 KWIETNIA 2017 R.**

Powierzchnia obszaru objętego zmianą Studium wynosi ok. 15,6 ha. Jest to teren obejmujący działkę nr 57 w północnej części obrębu Grabowno Wielkie w gminie Twardogóra, zlokalizowaną na zachód od miasta Twardogóra.

Wprowadzone zmiany umożliwią realizację polityki przestrzennej gminy Twardogóra polegającą na rezygnacji z rozbudowy składowiska odpadów na wskazanej działce nr 57 obręb Grabowno Wielkie oraz wprowadzeniu możliwości realizacji terenów produkcji, składów i aktywności gospodarczej wraz z ustaleniem parametrów i wskaźników zabudowy. Ze względu na opisany charakter zmiany analizy zgodne z wytycznymi art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, po przedstawiono w ograniczonym zakresie.

Na obszarze zmiany nie występują przesłanki do wprowadzenia ustaleń dotyczących:

- rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych,
- obszarów wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
- obszarów zdegradowanych.

Na potrzeby zmiany Studium uaktualniono rysunek obowiązującego Studium (kierunki), w zakresie wymaganym dla wprowadzonej zmiany.

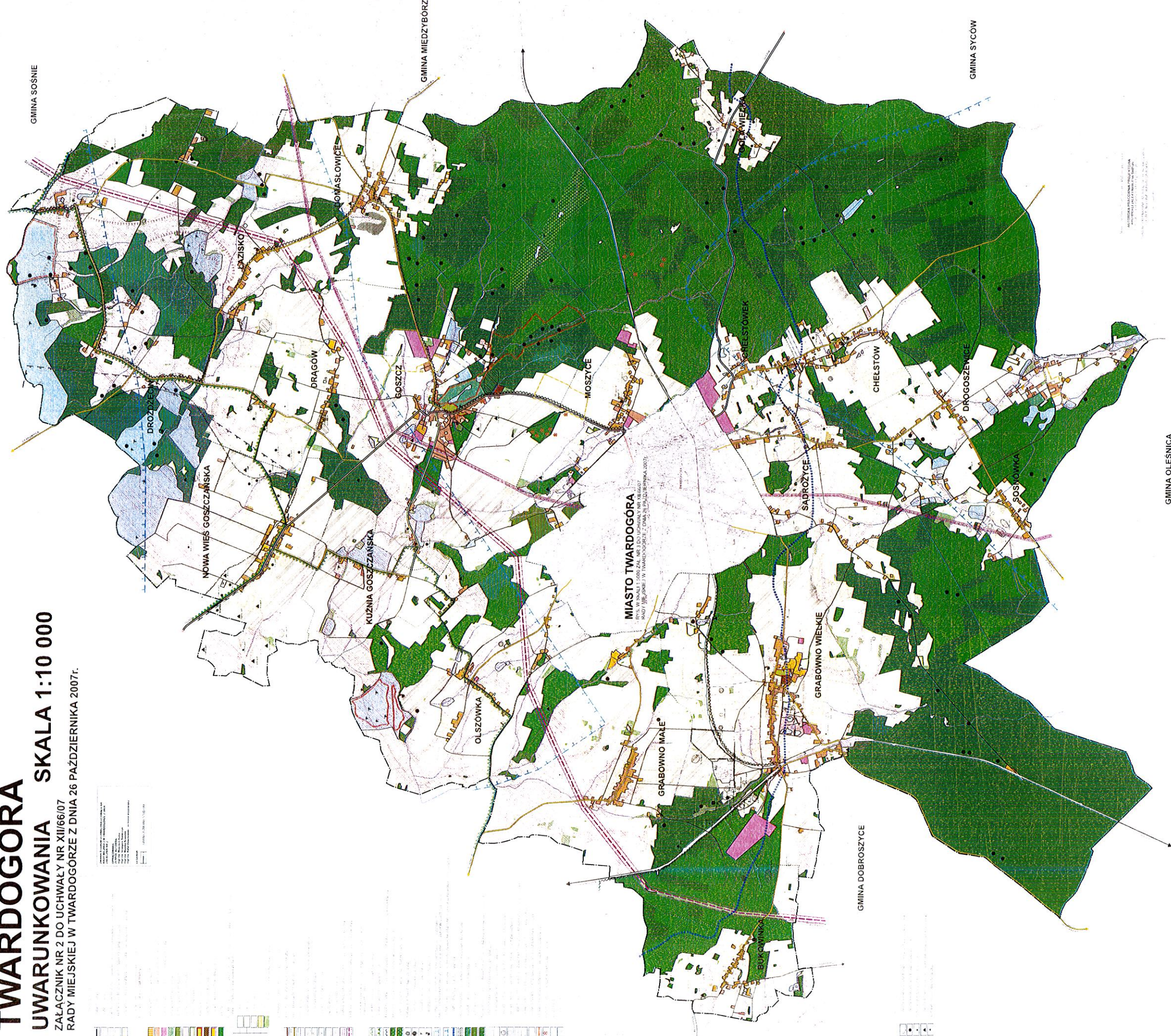
Zmiana nie wpływa na kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w sąsiedztwie obszaru opracowania.

Zmiana została dokonana w formie rysunku i tekstu-jednolitego ujednoliconego.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY TWARDOGÓRA

UWARUNKOWANIA SKALA 1:10 000

ZALĄCZNIK NR 2 DO UCHWAŁY NR XIII/66/07
RADY MIEJSKIEJ W TWARDOGÓRZE Z DNIA 26 PAŹDZIERNIKA 2007r.

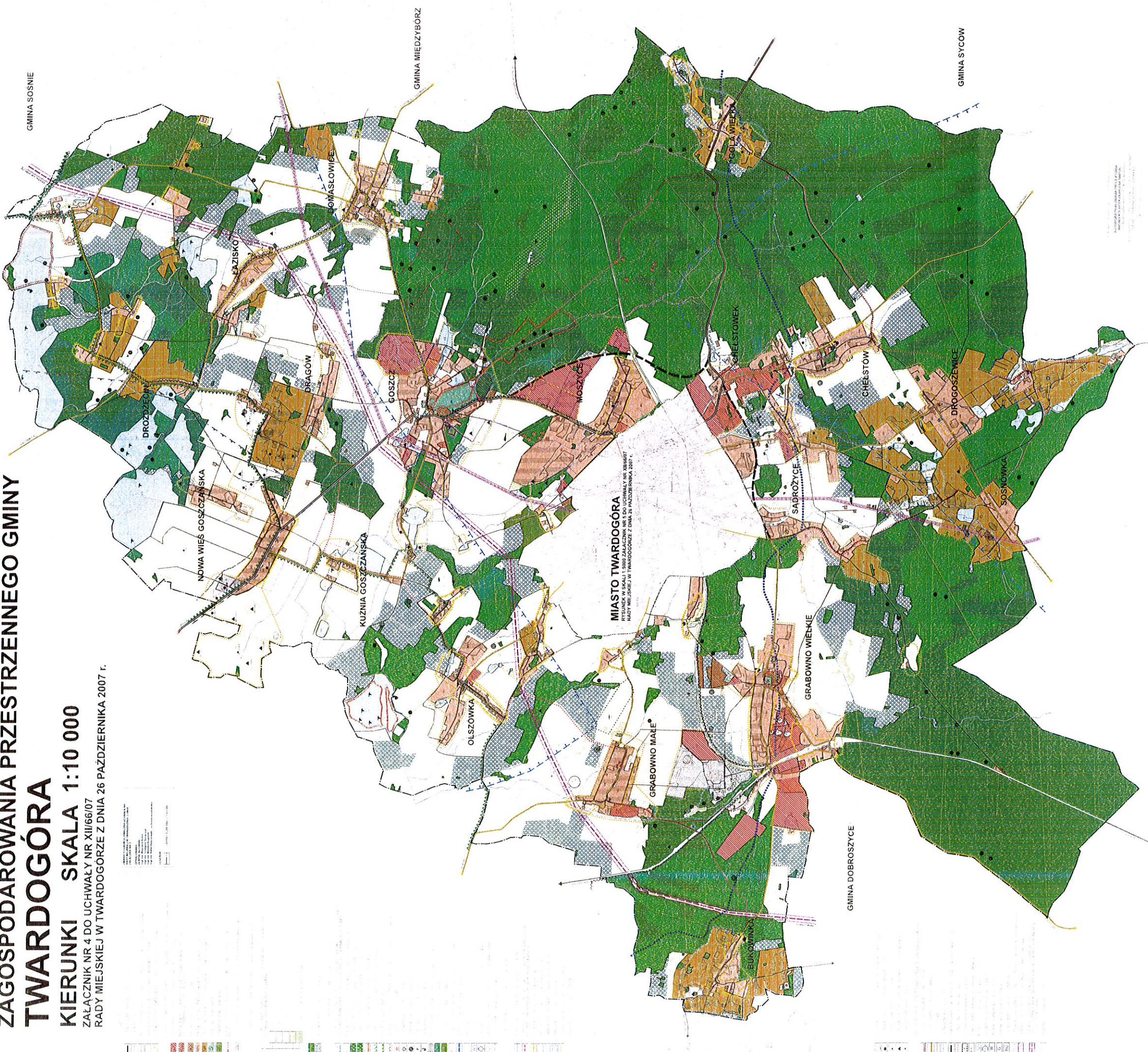

TWARDOGORA

KIERUNKI SKALA 1:10 000

ZAŁĄCZNIK NR 4 DO UCHWAŁY NR XIII/66/07

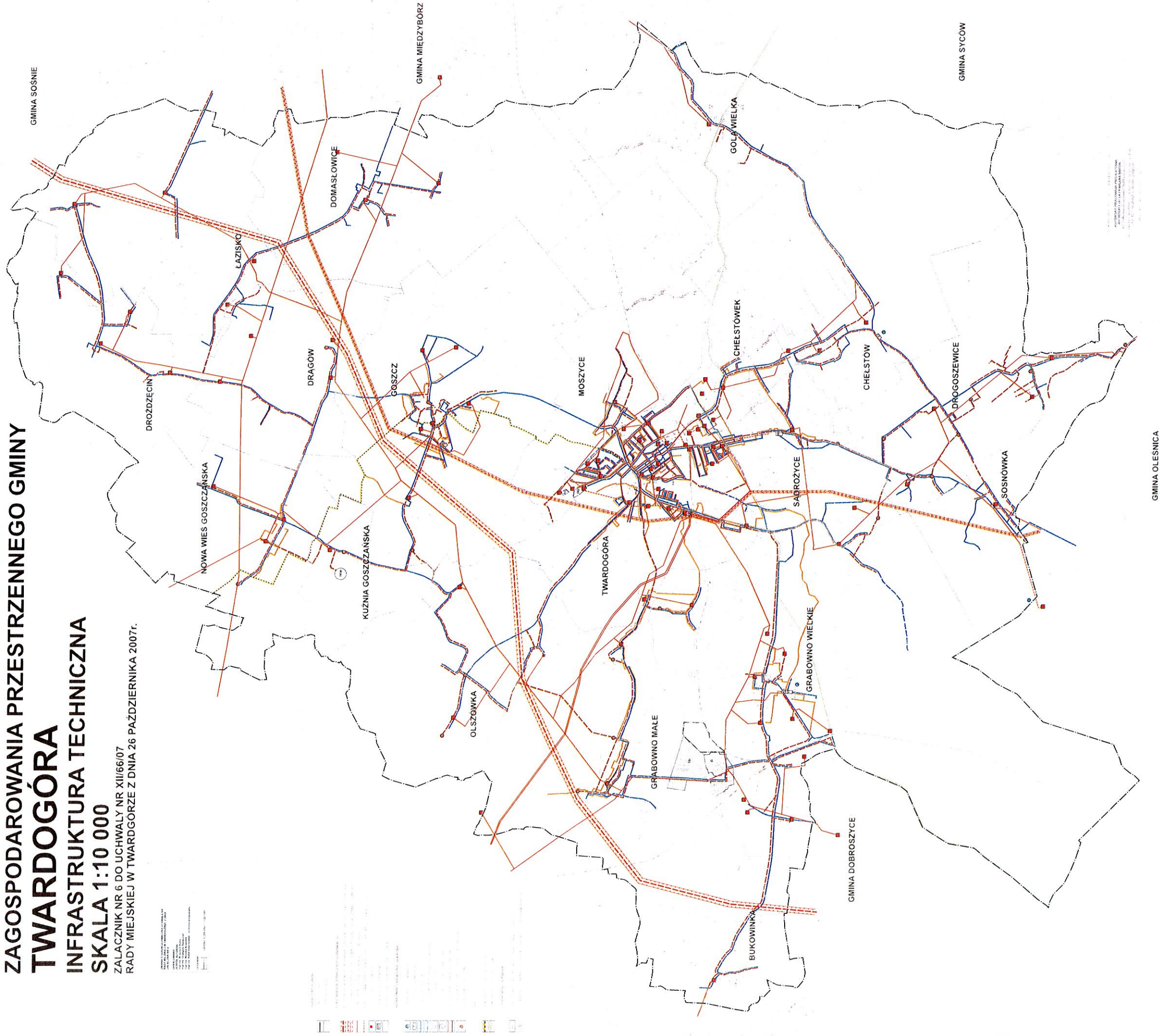
RADY MIEJSKIEJ W TWARDOGÓRZE Z DNIA 26 PAŹDZIERNIKA 2007 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
TWARDOGÓRA
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
SKALA 1:10 000

ZALĄCZNIK NR 6 DO UCHWAŁY NR XII/66/07
RADY MIEJSKIEJ W TWARDOGÓRZE Z DNIA 26 PAŹDZIERNIKA 2007r.

Legenda:
1. Linia kolejowa
2. Droga wojewódzka
3. Droga powiatowa
4. Droga gminna
5. Linia wodna
6. Kanał
7. Rzeki i strumienie
8. Obszar zabudowy
9. Obszar zielony
10. Obszar rolny
11. Obszar leśny
12. Obszar wodny
13. Obszar ochrony krajobrazu
14. Obszar ochrony przyrody
15. Obszar ochrony kultury
16. Obszar ochrony dziedzictwa kulturowego
17. Obszar ochrony dziedzictwa przyrodniczego
18. Obszar ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego
19. Obszar ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego i krajobrazu
20. Obszar ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego i krajobrazu i przyrody

Załącznik nr 5
do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Twardogórze
z dnialistopada 2017 r.

Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany Studium

Do wyłożonego projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Twardogóra nie złożono uwag.

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W TWARDOGÓRZE
z dnia 2017 r. |

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 57 obręb Grabowno Wielkie, gmina Twardogóra

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875) oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1073), w związku z uchwałą Nr XXVII.292.2017 z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 57 obręb Grabowno Wielkie, gmina Twardogóra, po stwierdzeniu, że przedmiotowy plan nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Twardogóra zatwierdzonego uchwałą Nr LII/373/98 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 18 czerwca 1998 roku, zmienionego uchwałą Nr XII/66/07 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 26 października 2007 roku i uchwałą Nr z dnia2017 roku, Rada Miejska w Twardogórze uchwala, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

§ 1.

1. Uchwala się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 57 obręb Grabowno Wielkie, gmina Twardogóra, zwany dalej planem, obejmujący obszar przedstawiony na rysunku planu w skali 1:1000, będącym integralną częścią planu i stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały.
2. Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu stanowi załącznik nr 2 do uchwały.
3. Rozstrzygnięcie o sposobie realizacji inwestycji, zapisanych w planie, z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych stanowi załącznik nr 3 do uchwały.
4. W planie nie występują ustalenia dotyczące:
 - 1) zasad ochrony dóbr kultury współczesnej – ze względu na brak takich dóbr kultury;
 - 2) granic i sposobów zagospodarowania krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa ze względu na brak takich audytów;
 - 3) wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych ze względu na brak takich przestrzeni;
 - 4) granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych – ze względu na brak takich terenów i obszarów;
 - 5) sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów - ze względu na brak takiej potrzeby.
5. Oznaczenia graficzne na rysunku planu:
 - 1) obowiązujące ustalenia planu:
 - a) granice obszaru objętego planem,
 - b) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
 - c) nieprzekraczalne linie zabudowy,
 - d) granice strefy ochrony konserwatorskiej „OW” dla zabytków archeologicznych,

- e) symbol terenu;
- 2) oznaczenia informacyjne - powierzchnia terenu w hektarach.

§ 2. Określenia stosowane w uchwale oznaczają:

- 1) **nieprzekraczalna linia zabudowy** – należy przez to rozumieć linię ograniczającą fragment terenu, na którym dopuszcza się wznoszenie nadziemnych części budynków, obowiązującą na całej wysokości elewacji; linia ta nie dotyczy: balkonów i wykuszy oraz zadaszeń nad wejściami do budynków wystających do 1,5 m przed linię zabudowy a także gzymsów, okapów, schodów terenowych, pochylni, elementów odwodnienia, zdobień elewacji i innych podobnych elementów;
- 2) **przeznaczenie podstawowe terenu** – należy przez to rozumieć część przeznaczenia terenu, która przeważa na danym terenie;
- 3) **przeznaczeniu uzupełniającym terenu** - należy przez to rozumieć część przeznaczenia terenu, która uzupełnia przeznaczenie podstawowe;
- 4) **teren** – należy przez to rozumieć część obszaru objętego planem wyznaczona liniami rozgraniczającymi i oznaczona symbolem.

§ 3. Ustala się następujące przeznaczenie terenu i jego symbol - P - teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów.

Rozdział 2

Ustalenia ogólne dla całego obszaru objętego planem

§ 4. Na obszarze planu obowiązują następujące ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:

- 1) wysokość obiektów budowlanych, innych niż budynki, mierzona od średniego poziomu terenu po obrysie obiektu do najwyższej położonej części tego obiektu, nie większa niż: 25m, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) wysokość, o której mowa w pkt 1 nie dotyczy urządzeń infrastruktury technicznej, dla których nie może być większa niż 49 m;
- 3) dopuszcza się realizację zieleni urządzonej.

§ 5. Obowiązują następujące ustalenia dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego - zakazuje się prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej mogącej powodować zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych.

§ 6. Obowiązują następujące ustalenia dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków - wyznacza się strefę ochrony konserwatorskiej „OW” dla zabytków archeologicznych, zgodnie z rysunkiem planu, w której:

- 1) dla inwestycji związanych z pracami ziemnymi obowiązuje wymóg przeprowadzenia badań archeologicznych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) dla nowo odkrytych stanowisk archeologicznych, obowiązuje wymóg przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych zgodnie z przepisami odrębnymi, a także weryfikacja i uzupełnienie stosownych ewidencji i wykazów.

§ 7. Obowiązują następujące ustalenia dotyczące zasad scalania i podziału nieruchomości:

- 1) nie określa się granic obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości;
- 2) powierzchnia działek uzyskiwanych w wyniku scalania i podziału nieruchomości nie mniejsza niż:
 - a) 1000 m² dla terenu **P**,
 - b) 2 m² dla uzbrojenia terenu;
- 3) szerokość frontu działek uzyskiwanych w wyniku scalania i podziału nieruchomości nie mniejsza niż:
 - a) 15 m dla terenu **P**,
 - b) 1 m dla uzbrojenia terenu;

- 4) kąt położenia granicy działki w stosunku do pasa drogowego w przedziale pomiędzy 60° a 120°.

§ 8. Obowiązują następujące zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i obsługi komunikacyjnej:

- 1) obsługę komunikacyjną terenów należy zapewnić w oparciu o drogi znajdujące się poza granicami planu, przyległe do granicy opracowania planu;
- 2) dopuszcza się realizację dróg wewnętrznych, dróg rowerowych i ciągów pieszych;
- 3) parametry i standardy nowo wydzielanych dróg wewnętrznych:
 - a) szerokość pasa drogowego nie mniejsza niż 10 m,
 - b) dopuszcza się nie wyodrębnianie jezdni i chodników,
 - c) nawierzchnia utwardzona;
- 4) parametry i standardy nowo wydzielanych dróg rowerowych i ciągów pieszych:
 - a) szerokość nie mniejsza niż 1,5 m,
 - b) nawierzchnia utwardzona;
- 5) obowiązują następujące ustalenia dotyczące parkowania pojazdów:
 - a) minimalna liczba miejsc do parkowania pojazdów:
 - dla obiektów produkcyjnych, składów i magazynów - 3 miejsca postojowe na 10 stanowisk pracy,
 - dla zabudowy usługowej – 2 miejsca postojowe na 100 m² powierzchni użytkowej,
 - b) obowiązuje zapewnienie stanowisk postojowych dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, zgodnie z przepisami odrębnymi.

§ 9. Obowiązują następujące zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej oraz zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej:

- 1) dopuszcza się lokalizację uzbrojenia terenu związanego z zagospodarowaniem na terenie planu;
- 2) w zakresie zaopatrzenia w wodę:
 - a) ustala się zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej lub indywidualnych ujęć wody,
 - b) przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę należy zapewnić zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) w zakresie odprowadzania ścieków komunalnych:
 - a) ustala się rozdzielną system odprowadzania ścieków komunalnych,
 - b) ustala się odprowadzenie ścieków komunalnych do sieci kanalizacji sanitarnej z zastrzeżeniem lit. c;
 - c) dopuszcza się odprowadzenie ścieków do szczelnych, tymczasowych zbiorników bezodpływowych, do czasu budowy sieci kanalizacyjnej lub do własnej oczyszczalni ścieków,
 - d) ustala się sposób postępowania ze ściekami przemysłowymi, przed ich wprowadzeniem do systemu kanalizacji sanitarnej zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 4) w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:
 - a) odprowadzenie wód opadowych i roztopowych siecią kanalizacji deszczowej, z zastrzeżeniem lit. b,
 - b) dopuszcza się retencjonowanie wód opadowych i roztopowych z dachów i tarasów budynków w celu ich gospodarczego wykorzystania lub ich odprowadzenie powierzchniowe do gruntu w obrębie działki,
 - c) ustala się objęcie systemami odprowadzającymi wody opadowe i roztopowe z terenów utwardzonych ogólnodostępnych,
 - d) ustala się usunięcie z wód opadowych i roztopowych substancji określonych w przepisach odrębnych, przed ich wprowadzeniem do kanalizacji deszczowej lub do odbiornika, za pomocą urządzeń do podczyszczania;
- 5) w zakresie zaopatrzenia w gaz:
 - a) zaopatrzenie z indywidualnych zbiorników zlokalizowanych na działce budowlanej, z zastrzeżeniem lit. b,
 - b) w przypadku realizacji sieci gazowej obowiązuje zaopatrzenie w gaz z sieci gazowej;
- 6) w zakresie zaopatrzenia w energię cieplną:
 - a) zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła,
 - b) wymóg stosowania do celów grzewczych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, takich jak: gaz, olej opałowy, drewno, biomasa, a także energii odnawialnej

pozyskiwanej z urządzeń o mocy nieprzekraczającej 100kW lub urządzeń do niskoemisyjnych technologii spalania;

7) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- a) ustala się zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia,
 - b) dopuszcza się zaopatrzenie w energię elektryczną wytworzoną z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100kW,
 - c) dopuszcza się budowę stacji transformatorowych wykonanych, w zależności od sposobu zagospodarowania terenów, jako obiekty wolnostojące, wbudowane lub słupowe, z zastrzeżeniem lit. d,
 - d) budowa stacji transformatorowych wolnostojących, z zapewnieniem do nich dojazdu;
- 8) w zakresie dostępności telekomunikacyjnej ustala się rozbudowę istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej w dostosowaniu do potrzeb poszczególnych lokalizacji;
- 9) w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów ustala się stosowanie zasad określonych w przepisach odrębnych i aktach prawa miejscowego.

§ 10. Obowiązują następujące ustalenia dotyczące stawek procentowych, na podstawie których ustala się opłatę, określoną w stosunku procentowym od wzrostu wartości nieruchomości:
Określa się stawkę służącą do naliczania jednorazowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w związku z uchwaleniem planu w wysokości 30%.

Rozdział 3

Ustalenia szczegółowe

§ 11. Dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem P obowiązują następujące ustalenia:

- 1) przeznaczenie terenu:
 - a) podstawowe - obiekty produkcyjne, składy i magazyny,
 - b) uzupełniające - zabudowa usługowa;
- 2) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu:
 - a) nieprzekraczalne linie zabudowy, w odległościach od 6 m do 21 m od linii rozgraniczającej terenu, zgodnie z rysunkiem planu,
 - b) wysokość budynków, mierzona od poziomu terenu przy najniższym położonym wejściu do budynku do najwyższego punktu pokrycia dachu - nie większa niż 18 m,
 - c) intensywność zabudowy:
 - minimalna: 0,01,
 - maksymalna: 1,0,
 - d) geometria dachu – dachy o kącie nachylenia połaci dachowych bryły głównej budynku do 25°,
 - e) powierzchnia zabudowy: nie większa niż 60% powierzchni działki budowlanej,
 - f) powierzchnia biologicznie czynna: nie mniejsza niż 10% powierzchni działki budowlanej.

Rozdział 4

Przepisy końcowe

§ 12. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Twardogóra.

§ 13. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Sporządził:

Sprawdził pod względem prawnym:

Zatwierdził:

Przewodniczący Rady Miejskiej w Twardogórze

RADCA PRAWNY

mgr Lirszula Jaszczyk

mgr Jolita Potyżalska

Uzasadnienie do projektu uchwały Rady Miejskiej w Twardogórze w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 57 obręb Grabowno Wielkie, gmina Twardogóra

Przedmiotowy projekt uchwały stanowi realizację uchwały Nr XXVII.292.2017 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 57 obręb Grabowno Wielkie, gmina Twardogóra*. Na podstawie tej uchwały w dniu 06.06.2017 roku zawiadomiono przez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Twardogórze oraz ogłoszono w miejscowej prasie o przystąpieniu do sporządzenia ww. planu.

Obszar planu położony jest w północnej części obrębu Grabowno Wielkie w gminie Twardogóra, obejmuje działkę nr 57 zlokalizowaną na zachód od miasta Twardogóra. Granice planu wyznaczają teren o powierzchni około 15,6 ha.

Na powierzchni przedmiotowego obszaru obowiązuje jeden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego - Uchwała Nr XLIX/423/2002 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2008 r. (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 215, poz.2951, 11.10.2002r.) w sprawie *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działek nr 52/1, 52/2, 56/3, 56/4, 56/5, 56/6, 56/7, 57, 58, 59, 60, 149, 150, 151/1, 152/1, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159/2 i część dz.168, 23 położonych we wsi Grabowno Wielkie, oraz działek nr 170, 172, 173 i 174 położonych we wsi Grabowno Małe*. Fragment ww. planu obejmuje cały teren objęty obecnym opracowaniem i wyznaczał podstawową funkcję dla analizowanego terenu jako strefę infrastruktury technicznej.

Sporządzony projekt planu po uchwaleniu i wejściu w życie spowoduje utratę ważności dotychczas obowiązującego planu miejscowego w części dotyczącej działki nr 57 położonej we wsi Grabowno Wielkie.

Celem sporządzenia nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wskazanego wyżej obszaru była rezygnacja z rozbudowy składowiska odpadów w Grabownie Wielkim, a tym samym brak zasadności istniejących zapisów prawa miejscowego.

Projekt planu został wykonany w skali 1:1000, zgodnie z art. 16 ust. 1 *ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* oraz z § 6 ust. 1 *Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 roku w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego*.

1. Realizacja wymogów wynikających z art. 1 ust. 2 – 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Spełnienie wymogów określonych w art. 1 ust. 2 ww. ustawy, polegające na uwzględnieniu:

- 1) wymagań ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury – zostało spełnione poprzez regulacje projektu planu miejscowego zawarte w Przepisach ogólnych uchwały, zawartych w Rozdziale 1, jak również na załączniku graficznym. Na rysunku planu jednoznacznie określono linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oraz ustalono nieprzekraczalne linie zabudowy;
- 2) walorów architektonicznych i krajobrazowych – zostało spełnione poprzez regulacje zawarte w ustaleniach ogólnych §4, 5, a także ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów;
- 3) wymagań ochrony środowiska – zostało spełnione poprzez regulacje zawarte w §5 uchwały;
- 4) wymagań ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej – zostało spełnione poprzez regulacje zawarte w §6 uchwały. Jednocześnie zrezygnowano z wprowadzania regulacji dotyczących dóbr kultury współczesnej, ze względu na brak takich dóbr kultury, co określono w §1 ust. 4 uchwały;
- 5) wymagań ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także potrzeby osób niepełnosprawnych – między innymi poprzez zakaz prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej

mogącej powodować zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych, a także poprzez zapewnienie w planie stanowisk postojowych dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową umożliwiających prawidłową dostępność terenów dla osób niepełnosprawnych;

6) walorów ekonomicznych przestrzeni – zostało spełnione poprzez przeznaczenie terenów pod zabudowę, zgodnie z ustaleniami obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i ustalenie parametrów zabudowy racjonalnych z punktu widzenia przyszłego wykorzystania terenu. Ponadto dla terenu gdzie nastąpi wzrost wartości nieruchomości w wyniku uchwalenia planu miejscowego ustalono stawkę służącą do naliczenia jednorazowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości;

7) prawa własności – zostało spełnione poprzez wskazanie komercyjnych przeznaczeń na gruntach własności publicznej. Ustalone w planie linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania zostały ustalone z największym poszanowaniem i uwzględnieniem istniejących podziałów geodezyjnych i własności;

8) potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa – zostało spełnione poprzez uzyskanie uzgodnienia od właściwych organów wojskowych, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa wskazującego na zgodność zapisów planu z właściwością rzeczową organów;

9) potrzeb interesu publicznego – zrezygnowano z wprowadzenia regulacji ze względu na brak podstaw do wskazania obszarów przeznaczonych na cele publiczne;

10) potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej, w szczególności sieci szerokopasmowych – zostało spełnione poprzez ustalenia zawarte w §10 uchwały. W planie nie wprowadzono ograniczeń dotyczących inwestycji mających na celu rozwój sieci szerokopasmowej, tak aby inwestycje te mogły być realizowane, zgodnie z przepisami odrębnymi;

11) zapewnienia udziału społeczeństwa w pracach nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, w tym przy użyciu środków komunikacji elektronicznej – zostało spełnione poprzez zapewnienie możliwości składania wniosków do projektu planu miejscowego.

Na umieszczone w dniu 06.06.2017 roku ogłoszenie/obwieszczenie, które zostało również umieszczone na stronie internetowej gminy, o przystąpieniu do sporządzenia w/w projektu planu miejscowego w trybie art. 17 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie wpłynęły wnioski.

Po przygotowaniu projektu planu miejscowego i jego uzgodnieniu zapewniono ponownie możliwość udziału społeczeństwa w przygotowaniu planu miejscowego poprzez zamieszczenie w dniu2017 roku ogłoszenia w prasie, które zostało również umieszczone na stronie internetowej gminy o wyłożeniu projektu miejscowego planu do publicznego wglądu, w dniach od2017 do2017 roku. Projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko udostępniony został również w biuletynie informacji publicznej. W trakcie wyłożenia, w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Twardogórze, w dniu2017 roku odbyła się dyskusja publiczna na temat rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego, na którą przybyli zainteresowani. W ustalonym i ogłoszonym publicznie terminie na składanie uwag, do projektu planu miejscowego wpłynęłouwag/nie wpłynęły uwagi;

12) zachowania jawności i przejrzystości procedur planistycznych – zostało spełnione poprzez stałą dostępność materiałów planistycznych oraz dokumentowanie wszystkich czynności prowadzonych w trakcie procedury sporządzenia projektu planu miejscowego. Cała dokumentacja planistyczna wykonana w trakcie opracowania projektu planu miejscowego zostanie również przekazana do organu nadzorczego wojewody, w celu sprawdzenia poprawności przeprowadzenia procedury opracowania planu miejscowego;

13) potrzeby zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości wody, do celów zaopatrzenia ludności – zostało spełnione poprzez zapisy planu zawarte w §10 dotyczące zaopatrzenia w wodę oraz §5 dotyczące zapewnienia ochrony wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniem.

Spełnienie wymogów określonych w art. 1 ust. 3 ustawy, polegające na tym, że ustalając przeznaczenie terenów lub określając potencjalny sposób zagospodarowania i korzystania z terenów, organ waży interes publiczny i interesy prywatne, w tym zgłaszane w postaci wniosków i uwag, zmierzające do ochrony istniejącego stanu zagospodarowania terenów, jak i zmian w zakresie ich zagospodarowania, a także analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, zostało spełnione poprzez poszanowanie prawa własności i istniejącego zagospodarowania przy formułowaniu ustaleń

przygotowywanego projektu planu miejscowego. Ponadto na każdym istotnym etapie sporządzania projektu planu miejscowego zapewniono możliwość udziału społeczeństwa poprzez umożliwienie składania wniosków i uwag do projektu planu miejscowego oraz udział w dyskusji publicznej na temat przyjętych rozwiązań. Na potrzeby opracowanego projektu planu została przygotowana prognoza skutków finansowych uchwalenia planu miejscowego, w której dokonano oceny wpływu przyjęcia planu na dochody i wydatki gminy.

Prognoza została opracowana zgodnie z §11 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 roku w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Na potrzeby projektu planu została przygotowana prognoza oddziaływania planu na środowisko, w której dokonano oceny wpływu planu na środowisko, zgodnie z wymogami i zakresem określonym w obowiązujących przepisach prawa. Jej zakres został uzgodniony z odpowiednimi instytucjami, a przygotowana ostatecznie prognoza zaopiniowana oraz poddana publicznej weryfikacji w trakcie wyłożenia projektu planu miejscowego do publicznego wglądu. Spełnienie wymogów określonych w art. 1 ust. 4 ustawy, polegające na tym, że w przypadku sytuowania nowej zabudowy, uwzględnienie wymagań ładu przestrzennego, efektywnego gospodarowania przestrzenią oraz walorów ekonomicznych przestrzeni następuje poprzez:

- 1) kształtowanie struktur przestrzennych przy uwzględnieniu dążenia do minimalizowania transportochłonności układu przestrzennego - zostało spełnione poprzez ustalenia zawarte w §9 uchwały;
- 2) lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej w sposób umożliwiający mieszkańcom wykorzystanie publicznego transportu zbiorowego jako podstawowego środka transportu - zrezygnowano z wprowadzenia regulacji ze względu na brak terenów przeznaczonych pod nową zabudowę mieszkaniową;
- 3) zapewnianie rozwiązań przestrzennych, ułatwiających przemieszczanie się pieszych i rowerzystów, zostało spełnione poprzez ustalenia zawarte w §9 uchwały;
- 4) dążenie do planowania i lokalizowania nowej zabudowy zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i poszanowania ładu przestrzennego zostało spełnione poprzez wykorzystanie terenów zainwestowanych pod zabudowę kubaturową i zapewnienie korzystnych współczynników powierzchni biologicznie czynnej, a także zapewnienie rezerwy terenów zieleni w odpowiednim stosunku dla struktury zurbanizowanej. Ponadto przygotowując projekt planu miejscowego kierowano się dostępnością i możliwością uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną i drogową.

2. Zgodność z wynikami analizy, o której mowa w art. 32 ust. 1, wraz z datą uchwały, o której mowa w art. 32 ust. 2 ustawy.

Rada Miejska w Twardogórze podjęła uchwałę Nr XXXIV.280.2014 z dnia 6 marca 2014 w sprawie: *aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Twardogóra i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Twardogóra*, w której dokonała analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Twardogóra w latach 2010 – 2013. Rada Miasta w Twardogórze uznała *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu działek nr 52/1, 52/2, 56/3, 56/4, 56/5, 56/6, 56/7, 57, 58, 59, 60, 149, 150, 151/1, 152/1, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159/2 i część dz.168, 23 położonych we wsi Grabowno Wielkie, oraz działek nr 170, 172, 173 i 174 położonych we wsi Grabowno Małe*, uchwalony uchwałą Nr XLIX/423/2002 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 30 sierpnia 2008 r. (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego Nr 215, poz.2951, 11.10.2002r.) za aktualny. Jednocześnie obręb Miasto Twardogóra wskazany jest na pierwszej pozycji listy sporządzania planów miejscowych, a analiza wskazuje jako jedno z kryteriów harmonogramu potrzeby indywidualne gminy, z kolei zakres planów miejscowych uwarunkowany bieżącymi potrzebami inwestycyjnymi gminy Twardogóra.

Tereny Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Twardogóra obowiązujące na obszarze sporządzanego planu zostały uznane za aktualne.

3. Wpływ na finanse publiczne, w tym budżet gminy.

Na obecnym etapie opracowania planu miejscowego nie można jednoznacznie określić wpływu jego ustaleń na finanse publiczne, w tym budżet gminy.

Procedura formalno-prawna została przeprowadzona zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz, w zakresie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 353 ze zm.). Zgodnie z obowiązującym trybem formalno-prawnym, po uzyskaniu wymaganych opinii i uzgodnień, projekt planu został wyłożony do publicznego wglądu w dniach od 2017 roku do 2017 roku, dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami odbyła się w dniu 2017 roku. W obligatoryjnym terminie, tj. do dnia 2017 roku wpłynęło uwag/nie wpłynęły uwagi, które zostały rozpatrzone przez Burmistrza Miasta i Gminy Twardogóra Zarządzeniem Nr/17 z dnia 2017 roku.

Opracowany projekt planu jest odzwierciedleniem realizacji polityki przestrzennej gminy Twardogóra dla przedmiotowego obszaru, w szczególności odzwierciedleniem docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej, tym samym rozwiązania przyjęte w projekcie planu są zgodne z kierunkami zagospodarowania przestrzennego określonymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Twardogóra (zatwierdzonego uchwałą Nr LII/373/98 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 18 czerwca 1998 roku, zmienioną uchwałą Nr/...../07 Rady Miejskiej w Twardogórze z dnia 2017 roku), przy uwzględnieniu zapisów tego dokumentu.

Opracowanie wyczerpuje zakres merytoryczny wynikający z obowiązujących przepisów, a także spełnia cel, jakemu ma służyć – określa przeznaczenie terenów objętych jego granicami oraz wskazuje sposoby ich możliwego zagospodarowania. Przedstawiony projekt planu zapewnia możliwość kształtowania ładu przestrzennego i pozwoli na prawidłowe funkcjonowanie i rozwój tej części gminy, dla której został opracowany.

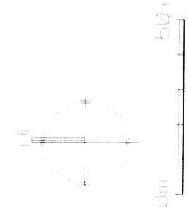
Powyższe oznacza, że przedmiotowy projekt planu spełnia warunki pozwalające na przedstawienie go Radzie Miejskiej w Twardogórze w celu uchwalenia, i że podjęcie przedmiotowej uchwały jest zasadne.

BURMISTRZA
Zbigniew Potyrała

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIAŁKI NR 57 OBRĘB GRABOWNO WIELKIE, GMINA TWARDOGÓRA

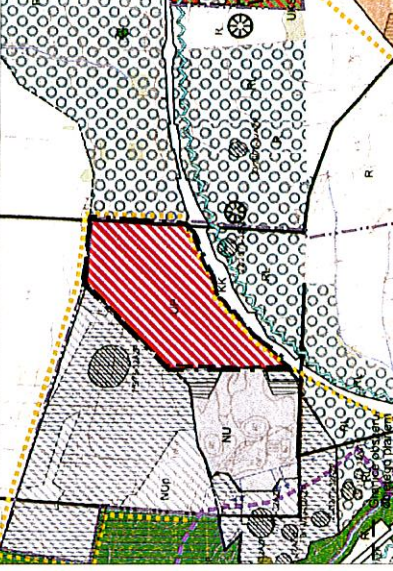
RYSUNEK PLANU
skala 1:1000

LEGENDA

- Granicę obszaru objętego planem
- Linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania
- Nieprzekraczalne linie zabudowy
- Granica strefy ochrony konserwatorskiej "OW" dla zabytków archeologicznych
- Symbol terenu
- Teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów

OZNACZENIA INFORMACYJNE
Powierzchnia terenu w hektarach

WYRYS Z STUDIUM UWARUNKOWAŃ KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY TWARDOGÓRA, UCHWAŁONEGO UCHWAŁĄ NR L107/98 RADY MIEJSKIEJ GMINY TWARDOGÓRA, Z 2009 ROKU, ZMIENIONEGO UCHWAŁĄ NR XLII/07 RADY MIEJSKIEJ W TWARDOGÓRZE Z DNIA 25 PAŹDZIERNIKA 2007 ROKU

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA DZIAŁKI NR 57 OBRĘB GRABOWNO WIELKIE,
GMINA TWARDOGÓRA

Załącznik nr 1
do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Twardogórze
z dnia

SKALA 1:1000

OPRACOWAŁ

ZESPÓŁ AUTORÓW
mgr inż. Wojciech Kella
mgr inż. Grzegorz Szewczyk
mgr inż. Monika Kuroń

mgr inż. Rafał Odołowicz - ochrona środowiska
TWARDOGÓRA, 2017